

AMIGOE

losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-

Onafhankelijk dagblad voor de Nederlandse Antillen en Aruba - oplage 12.000 ex.

ZATERDAG 22 JULI 1995 - JAARGANG 112 NR 168

Islamitische landen gaan Bosnische moslims wapens leveren

Moskou tegen afstraffen Serviërs

LONDEN - De internationale topconferentie over Bosnië heeft vrijdag de westerse landen tegenover Rusland geplaatst. De breed aanvaarde beslissing aan het eind van de bijeenkomst, om aanvallen van Bosnische Serviërs op Gorazde te vergelden met luchtaanvallen, werd direct na afloop afgewezen door de Russische ministers Kozyrev (Buitenlandse Zaken) en Gratsjov (Defensie). Inmiddels zijn islamitische landen van plan wapens beschikbaar te stellen voor de moslims in Bosnië.

In Londen bogen de vijf leden van de Contactgroep (VS, Rusland, Groot-Brittannië, Frankrijk, Duitsland) en de belangrijkste troepenleverende landen aan de VN-vredesmacht in Bosnië zich over de vraag, hoe de Servische bedreiging van Gorazde en Sarajevo een halt kon worden toegeroepen. Met uitzondering van de Russen schetsten de deelnemers na afloop een beeld van consensus. Opvallend aan de bijeenkomst was het ontbreken van een officiële slotverklaring. De Britse minister van Buitenlandse Zaken Rifkind las aan het eind van de dag een aantal conclusies voor, die op dat moment door geen van de aanwezigen ter discussie werd gesteld.

OOK ELDERS

De Bosnische Serviërs kunnen bij verdere aanvallen op de 'veilige gebieden' rekenen op 'substantiële en beslissende vergeldingsacties', zoals Rifkind het uitdrukte. Servische eenheden staan momenteel op twee kilometer van Gorazde en nemen vanuit de bergen rond Sarajevo de Bosnische hoofdstad dagelijks onder vuur.

Verdere Bosnisch-Servische aanvallen op Gorazde worden voortaan beantwoord met luchtaanvallen. Voorts sturen de Britten een extra bataljon naar Sarajevo ter bescherming van de Bosnische hoofdstad.

De Nederlandse minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken noemde als opvallend nieuw element bij de luchtaanvallen, dat deze niet alleen op Servische doelen rond Gorazde maar ook op 'andere militaire en strategische doelen elders in Bosnië' kunnen worden uitgevoerd. Minister Voorhoeve gaf een lijstje van mogelijke doelen: Opslagplaatsen, bruggen, commandoposten, luchtverdediging. Het is de bedoeling dat deze doelen in een oplopende schaal in aanmerking komen voor aanvallen. Een escalerend effect voor het geval de Bosnische Serviërs niet direct tot inkeer komen, legde Voorhoeve uit.

VERRASSING

Rusland sprak tot verrassing van Van Mierlo en Voorhoeve na afloop zijn 'njet' tegen de afspraken uit. "Er was geen consensus, daarom was er ook geen verklaring", zei Kozyrev. "Rusland is tegen het gebruik van geweld en voor een diplomatieke oplossing." In dat kader kondigde Kozyrev en Gratsjov aan, komend weekeinde voor een diplomatiek offensief naar Belgrado en Sarajevo te gaan.

Gratsjov ging nog verder in zijn commentaar. "Massieve luchtaanvallen hebben geen enkel politiek en militair effect." Volgens hem is het onvermijdelijk dat behalve militaire ook Bosnisch-Servische burgerdoelen worden getroffen. Bovendien zouden luchtaanvallen generaal Mladic juist stimuleren de strijd te verhevigen.

Van Mierlo was verbaasd over de onverwacht forse opstelling van de Russen. "Tijdens de vergadering hebben ze zich niet verzet tegen de conclusies. Ze vonden ze hooguit onvolledig." Hij trachtte de Russische bezwaren enigszins te bagatelliseren. "De Russen zijn niet aanwezig in Gorazde of in de vliegtuigen die eventuele acties uitvoeren."

Chirac op Afrikaanse toernee

■ *YAMOUSSAOUKRO - President Jacques Chirac komt handen te kort bij aankomst op het vliegveld van Yamoussoukro in Ivoorkust om alle belangstellenden te begroeten. Een trip van vijf dagen voert de Franse president als een volleerde toerist langs verschillende Afrikaanse landen. Hij was in Ivoorkust de gast van zijn ambtgenoot Henri Konan Bedie (links).* (AFP-satellietfoto)

Over toekomstige status van Kaukasische republiek:

Principe-akkoord Tsjetsjenië

GROZNY - Russische onderhandelaars hebben met de Tsjetsjeense opstandelingen een principeovereenkomst bereikt over de toekomstige status van de Kaukasische republiek Tsjetsjenië.

Dit was tot dusver het belangrijkste struikelblok in de onderhandelingen tussen beide partijen. Vjatsjeslav Michajlov, de belangrijkste onderhandelaar van de Russische regering, heeft dat vrijdag bekend gemaakt. Zijn Tsjetsjeense collega, Oesman Imajev, zei te verwachten dat zaterdag een vredesakkoord zal worden getekend. Maar beiden weigerden op de inhoud van de overeenkomst in te gaan. Imajev klom bij het gebouw van de Organisatie voor Veiligheid en Samenwerking in Europa (OVSE), waar de onderhandelingen worden gehouden, op een wagen en bracht een menigte van ongeveer vierhonderd Tsjetsjenen tot zingen, dansen en huilen door te zeggen dat 'er geen ruimte is voor twijfel dat de onafhankelijke staat Tsjetsjenië zal bestaan'.

De Tsjetsjenen wilden onafhankelijkheid van hun republiek, maar Rusland wilde niet verder gaan dan beperkt zelfbestuur zonder dat Tsjetsjenië zou worden losgemaakt van Rusland.

Sinds Rusland de opstandige republiek in december 1994 binnenviel, zijn duizenden mensen om het leven gekomen. Volgens de organisatie van moeders van soldaten in het Russische leger worden nog negenhonderd militairen vermist. Honderden Tsjetsjenen zijn aangehouden en opgesloten in kampen in de hoofdstad Grozny en verscheidene Russische steden in de buurt van de Kaukasische republiek.

Na begrafenis 31 patiënten meer

Cholera verspreidt zich op platteland in Oekraïne

KIEV - Eenendertig deelnemers aan de uitvaartplechtigheid van een slachtoffer van de cholera-epidemie in Oekraïne hebben de ziekte zelf opgelopen nadat zij na de begrafenis besmet voedsel hadden gegeten.

De oude vrouw die begraven werd in een dorp bij de havenstad Mikolajev aan de Zwarte Zee, was het vierde dodelijke slachtoffer van de epidemie. Er zijn 273 mensen met het bacil besmet. De gezondheidsdienst van Mikolajev verwacht dat de epidemie tot de herfst kan duren, wanneer de temperatuur gaat dalen.

De verspreiding van de ziekte, die wordt gekenmerkt door zware diarree en hevig braken, is nu nog beperkt tot twee districten bij de Zwarte Zee, ver weg van de belangrijkste bevolkingscentra van de voormalige Sovjetrepubliek.

ZONDER RIOLERING

Maar de bacil is al wel in andere gebieden gesignaleerd. De autoriteiten wijten de epidemie aan de slechte kwaliteit van het drinkwater en van het rioleringssysteem, en de gebrekkige hygiëne. Maar ook besmet voedsel, dat vaak wordt gekocht bij kraampjes op straat, kan mensen ziek maken.

De anderhalf miljoen inwoners van Charkov, de tweede stad van Oekraïne, moeten het al een maand zonder riolering stellen. Volgens het gemeentebestuur is het aantal mensen dat last heeft van darmkwalen, vorige week meer dan verdubbeld.

Vorig jaar kostte een cholera-epidemie in Oekraïne aan twintig mensen het leven.

Russische luchtmacht dwingt Brits toestel tot landing

LONDEN - Een Brits passagierstoestel is door een Russisch MIG-gevechtsvliegtuig onderschept en gedwongen tot een landing op het vliegveld van de Russische hoofdstad Moskou.

De Russen waren kennelijk niet op de hoogte van de toestemming die de luchtvaartmaatschappij Virgin had om via een nieuwe route door het Russisch luchtruim van Londen naar Hongkong te vliegen. De 255 passagiers en zestien bemanningsleden zaten gedurende negen uur in het toestel terwijl de Russische autoriteiten Virgin er van beschuldigden veiligheidsvoorschriften te negeren.

De Britse krant Daily Express die dit bericht in de krant van zaterdag opnam, vermeldt niet wanneer het incident plaatsvond.

Bidden bij een blokkade op de Westoever

■ *BEIT EL - Een joodse kolonist staat te bidden bij een wegblokkade die is opgeworpen door kolonisten die zich verzetten tegen de uitbreiding van de Palestijnse autonomie. De actie werd buiten de joodse vestiging Beit El gehouden op de Westoever van de Jordaan.* (AFP-satellietfoto)

Bij geven fiat voor NAVO-acties in Bosnië

VS: Akashi uitgeschakeld

LONDEN - De speciale VN-afgezant voor het voormalige Joegoslavië, Yasushi Akashi, heeft niet langer de mogelijkheid NAVO-luchtaanvallen op Servische doelen te blokkeren.

Dat is volgens Amerikaanse regeringsfunctionarissen een van de belangrijkste resultaten van het internationale crisisberaad vrijdag over Bosnië. De Japanse diplomaat is herhaaldelijk bekritiseerd wegens zijn terughoudendheid om de NAVO het groene licht te geven voor luchtaanvallen.

De belangrijkste VN-functionaris die nu beslist over het wel of niet uitvoeren van NAVO-bombardementen is de Britse generaal Rupert Smith, de commandant van de VN-vredesmacht in Bosnië.

Commandant leger Frans Polynesië:

Greenpeacebootje gevonden

PAPEETE - De commandant van de strijdkrachten op Frans Polynesië heeft vrijdagavond in Papeete bekend gemaakt, dat een rubberboot met het merkteken van de milieuorganisatie Greenpeace ten noorden van Mururoa is opgespoord.

Ook zouden er bewijzen zijn gevonden van de aanwezigheid van de drie verdwenen ecologische activisten nabij het atol Vanavana. Volgens een mededeling van de commandant is de rubberboot, die op 10 juli (de dag van de entering van de Rainbow Warrior II) verdween, waargenomen door een Franse patrouilleboot. Dat was niet ver van het onbewoonde atol Vanavana, 120 kilometer ten noorden van Mururoa. De rubberboot werd gesleept door het zeilschip Vega van Greenpeace.

De Fransen zetten met helikopters militairen op het atol af. Deze ontdekten verse sporen van een kampement, verschillende materialen, kleding en voedsel. Volgens de mededeling zou het gaan om de Canadees David McTaggart, een van de oprichters van Greenpeace, de Nederlander Henk Haazen en de Australiër Chris Robinson.

Dutchbat in Zagreb

ZAGREB - De vier konvooien van Dutchbat zijn zaterdagochtend op het VN-kamp Pleso in Zagreb aangekomen. Even voor zeven uur bereikten de eerste Nederlandse Blauwhelmen vermoeid maar opgelucht de basis.

Omstreeks acht uur was iedereen binnen. De manschappen werden aan de poort begroet door landmachtbevelhebber generaal Couzy. In de eerste veertig voertuigen bevond zich vooral medisch personeel, vergezeld door enige leden van de lokale bevolking die op de basis Potocari werkten. De eerste vrachtwagens hoorden bij een logistieke eenheid die donderdag materiaal naar Potocari had gebracht dat nodig was voor de ontmanteling van de basis.

De aankomst van het *Dutchbat* was enige uren vertraagd wegens een oponthoud van twee uur aan de Servisch-Kroatische grens. De voertuigen konden om middernacht na een uitgebreide controle van de lading hun tocht voortzetten.

Verzet tegen uitbreiding Palestijnse autonomie

Wegen Beit El geblokkeerd

BEIT EL - Joodse kolonisten hebben vrijdag Palestijnse automobilisten bekogeld met stenen, autobanden in brand gestoken en slag geleverd met de Israëlische politie. Uit protest tegen de plannen van Israël het bestuur in handen te geven van de Palestijnen blokkeerden de actievoerders bij de nederzetting Beit El op de Westelijke Jordaanoever de hoofdwegen.

De agressie van de kolonisten richtte zich ook tegen Palestijnse huizen. De bewoners daarvan begonnen stenen terug te gooien. De Israëlische politie arresteerde dertien kolonisten, van wie er een gewond was geraakt. Temidden van het geweld hielpen een Israëlische arts en een ambulance-chauffeur een Palestijnse vrouw te bevallen. De chauffeur verklaarde voor de radio om humanitaire redenen geen onderscheid te willen maken tussen Israëlische en Palestijnse patiënten.

Het protest van de kolonisten was ook gericht tegen de moord die vorige maand was gepleegd op twee Israëlische toeristen in een natuurreservaat op de Westelijke Jordaanoever. Volgens het Israëlische leger zijn Palestijnse activisten die het vredesakkoord met Israël aanvechten, voor de dubbele moord verantwoordelijk.

China beeft

PEKING - Een aardbeving met een kracht van 5.8 op de schaal van Richter heeft de provincie Gansu in het noordwesten van China getroffen. Volgens de eerste berichten liepen diverse gebouwen schade op. Over eventuele slachtoffers was zaterdagochtend nog niets bekend.

Begin volgende week voor volledig herstel:

Jeltsin naar sanatorium

MOSKOU - De Russische president Jeltsin kan waarschijnlijk begin volgende week het ziekenhuis verlaten. Dit meldde het persbureau Itar-Tass vrijdag.

"De behandeling van de Russische president nadert zijn voltooiing en over enkele dagen zal hij op advies van de artsen naar een van de sanatoria bij Moskou worden gestuurd", aldus perssecretaris Medvedev. Jeltsin werd begin vorige week opgenomen in het ziekenhuis toen hij zich onwel voelde en er een probleem met de bloedtoevoer naar zijn hart bleek te bestaan. Hij verscheen dinsdag voor het eerst weer op de televisie en zei zich toen al veel beter te voelen. Artsen zeggen dat Jeltsin volledig zal herstellen.

Medvedev zei dat Jeltsin vrijdag in het ziekenhuis nog had gewerkt. Volgens Tass bezoeken naaste medewerkers de president bijna dagelijks om hem op de hoogte te houden van lopende staatszaken.

FPLP-activisten aangehouden door Palestijnse politie in Gaza

GAZA - De Palestijnse politie in Gaza heeft vrijdag elf leiders en kaderleden van het Volksfront voor de Bevrijding van Palestina (FPLP) van George Habash gearresteerd.

Een vertegenwoordiger van het FPLP heeft het bericht bevestigd. Deze organisatie ageert tegen het vredesproces. Het Volksfront eiste donderdag de verantwoordelijkheid op voor de moord op twee jonge Israëliërs in Wadi Kelt. Hun stoffelijke overschotten werden dinsdag aangetroffen in het woestijngebied tussen Jeruzalem en Jericho op de Westoever.

De FPLP zei dat het ging om twee kolonisten, onder wie een soldaat.

PvdA-commissie in rapport:

"Wrang dat Nederland hard bezuinigt waar Antillen de zaak op beloop laten"

WILLEMSTAD/DEN HAAG — Het is wrang te moeten constateren dat, waar in Nederland een hard bezuinigingsbeleid gevoerd wordt om de overheidsfinanciën op orde te brengen, tegelijkertijd elders binnen het Koninkrijk de overheidsfinanciën de facto op hun beloop gelaten worden en Nederland zelfs om financiële steun wordt gevraagd. Binnen een reële, maar zo kort mogelijke periode moet daarom gekomen worden tot een daadwerkelijke sanering van de overheidsfinanciën in Aruba en de Nederlandse Antillen.

Dat schrijft de PvdA-commissie Nederlandse Antillen en Aruba, die wordt voorgezeten door Alex Reinders. Van deze commissie maakt ook staatssecretaris Willem Vermeend deel uit.

De commissie constateert dat in Aruba plannen zijn aangekondigd om het de laatste jaren sterk toegenomen aantal ambtenaren weer terug te brengen. "Ook de te verwachten herstructurering van de Antillen van Vijf biedt goede mogelijkheden om het aantal ambtenaren drastisch te verminderen." Anderzijds, zo vervolgt het rapport *Visie van de Partij van de Arbeid op de toekomst van ons Koninkrijk III*, zal het resterend bestand ambtenaren verantwoord gesalarieerd moeten worden. Ambtenaren dienen als gewone werknemers - met dito rechten en plichten - behandeld te worden. Maar evenzo mag het ambtenarenkorps geen instituut zijn om (verborgen) werkloosheid mee te camoufleren.

Het ingezette beleid van verzelfstandiging en privatisering vindt bij de commissie een goed gehoor. "Dat lijkt goede mogelijkheden te bieden om de uitgaven van de overheid omlaag te brengen." Hierbij dient wel gewaakt te worden voor continuering van monopolieposities die slechts leiden tot slechte kwaliteit tegen hoge prijzen, aldus de commissie.

COUNTERPARTS

Geen heil wordt verwacht van het verhogen van de tarieven loon- en inkomstenbelasting. De energie zou uit moeten gaan naar een efficiëntere belastinginning. Dat draagt bovendien bij aan een rechtvaardiger inkomensverdeling. Flinke technische bijstand uit Nederland moet beschikbaar blijven. Het opleiden van lokale counterparts blijft daarbij geboden.

Dat echte sanering een noodzaak is wordt volgens de PvdA aangetoond doordat de geldpers weer in werking is gezet door het opnemen van 'voorschotten bij de Centrale Bank'. Tevens wordt erop gewezen dat al geruime tijd de ingehouden pensioenpremies van ambtenaren niet worden afgedragen aan het APNA. Dat bezit daardoor nu nog slechts de helft van het noodzakelijk vermogen om de pensioenbetalingen aan de (straks) gepensioneerde ambtenaren uit te betalen.

Ter verbetering van de controle op de overheidsfinanciën stelt de PvdA voor dat er een formeel samenwerkingsverband tussen de Rekenkamers van de drie landen van het Koninkrijk komt. "Te lang is de Rekenkamer op de Antillen om politieke redenen onderbezet gelaten om controle op de overheidsfinanciën onmogelijk te maken." Tevens stelt de partij voor dat de al bestaande samenwerking tussen de drie Centrale Banken geformaliseerd wordt. "Geruchten over devaluaties van de Antilliaanse gulden en/of Arubaanse florin, die regelmatig leidden tot kapitaalvlucht, zouden daarmee sterk afnemen", verwacht de commissie.

Salsbach waarnemend gezaghebber

■ *WILLEMSTAD — Angel Salsbach heeft gisteren in handen van waarnemend gouverneur Rose-Marie de Paula de eed afgelegd als waarnemend gezaghebber. Bij deze gelegenheid waren verder aanwezig gezaghebber Stanley Betrian, gedeputeerde Benny Demei en mevrouw Aida Salsbach. Op de foto het moment van beëdiging.*

Keuken Caprileskliniek terug in eigen handen

WILLEMSTAD — Vanaf maandag zal de keuken van de Dr. David Capriles kliniek weer in eigen handen zijn. Het contract met Caribbean Catering dat tot nu toe voor de maaltijden zorgde, loopt op 23 juli af. De komende week zal de keuken eerst een grote schoonmaak- en opknapbeurt ondergaan. Tijdens die werkzaamheden wordt het eten voor de cliënten van de kliniek verzorgd door een ander bedrijf.

Wanneer de keuken eenmaal weer operationeel is, verwacht wordt dat dat op of rond 30 juli is, zal personeel dat in dienst van de kliniek is de maaltijden gaan bereiden.

In verband met de overdracht van de keuken heeft de kliniek overleg gepleegd met de GGD om advies inzake de laatste ontwikkelingen op het gebied van hygiëne. Afgelopen dinsdag is, als gevolg van dat overleg, door een pestcontrolbedrijf onder supervisie van de GGD gespoten tegen insecten en andere ongedierte.

Op woensdag was de keuken niet optimaal te benutten vanwege de schoonmaakwerkzaamheden ten gevolge van het spuiten en is het maaltijdprogramma aangepast. Er is toen 's middags voor een broodmaaltijd gezorgd en de warme maaltijd is tegen de avond genoten. Aldus een bericht van de RVD.

Suffisant zit elk weekend zonder water en stroom

WILLEMSTAD — De bewoners van Suffisant klagen steen en been. Ieder weekend is het weer raak. De *Amigoe* kreeg vandaag telefoontjes van boze burgers die er echt genoeg van hebben. Een meneer vertelt dat hij iedere vrijdagavond emmers met water moet vullen, om zich voor te bereiden op een waterloze zaterdag. Maar tot zijn grote ergernis was er vanmorgen toen hij opstond behalve geen water, ook geen stroom.

"Kodela doet niets. Die hangt altijd dezelfde verhalen op", vindt hij. Ten einde raad heeft hij zich maar tot de krant gewend. Misschien dat Kodela de hulpkreet nu wel serieus neemt? Een vrouw zegt dat ze geen boodschap heeft aan de talloze redenen die Kodela en KAE opgeven voor het ongemak. "Ze moeten ons goede service verlenen, daar betalen we voor."

Het ontbreken van electriciteit en water heeft in de wijk heel wat problemen veroorzaakt. Zo zag een bekende kapperszaak zich vanmorgen genoodzaakt de deur te sluiten en alle cliënten naar huis te sturen. Wie zal haar het verlies vergoeden?

Screenen kan aantal onbekende patiënten suikerziekte verminderen

WILLEMSTAD — Er lopen op Curaçao bijna 5000 mensen rond met suikerziekte die dat niet weten. Het instellen van een beleidsrichtlijn voor het screenen op Diabetes Mellitus zou het aantal onbekende diabeten kunnen verminderen en de tijd tussen ontstaan van de ziekte en start van behandeling kunnen verkorten.

Dat schrijven de onderzoekers die meewerkten aan het gezondheidsonderzoek 'Hoe gezond is Curaçao?', waarvan het definitieve rapport onlangs is verschenen.

Het voorkomen van Diabetes Mellitus op Curaçao is hoog in vergelijking met landen als Nederland en de Verenigde Staten. Op Curaçao wordt de prevalentie op 10,3 procent geschat, in de andere twee genoemde landen op 3 tot 4 procent.

Suikerziekte is een aandoening met een hoge morbiditeit, wat betekent dat het als doodsoorzaak hoog scoort. Complicaties zijn een hoge kans op blindheid, de mogelijkheid afhankelijk te worden van dialyse, verhoogd risico op hart- en vaatziekten en voetproblemen resulterend in amputatie.

Uit onderzoek is gebleken dat veel van deze complicaties te voorkomen zijn door vroegtijdig intensief te behandelen. Het beleid moet daarom volgens de samenstellers van de nota gericht zijn op vroege opsporing en intensieve behandeling.

Eilandssecretaris Dito Vlieg:

"Ik weet wanneer te zwijgen"

- door Hennie Harinck -

WILLEMSTAD — Eilandssecretaris Eduardo 'Dito' Vlieg (55) is een zachtmoedig man. Iemand die niet gauw zijn stem zal verheffen. Zo'n man die zijn plaats weet en zich onopvallend door het politieke labyrint heeft weten te bewegen zonder kleerscheuren. Het geheim: hij weet wat gevoelig ligt. Wanneer hij zijn mondje moet roeren en wanneer niet. Dat heeft een eilandssecretaris opgeleverd van onbesproken gedrag.

Twaalfeneenhalf jaar geleden volgde Vlieg niemand minder dan Boeli van Leeuwen op. Aan hem refereert de secretaris wanneer hij zegt dat 'de eilandelijke overheid een georganiseerde chaos is die het altijd weer klaarspeelt om uit de problemen te geraken'.

In de kleine dertien jaar die Vlieg doorbracht op het Bestuurskantoor zag hij drie gezaghebbers, ruim twintig Bestuurscolleges, tientallen gedeputeerden en vijf eilandsraden aan zich voorbijtrekken. Over het gehalte van het nieuw Bestuurscollege laat hij zich wijselijk niet uit. Hij is in principe een man zonder een mening. Dat brengt zijn functie, die niet-politiek is, nu eenmaal met zich mee. Hem is door de PAR wel gevraagd de nieuwe gedeputeerden in te wijden in de geheimen van de procedurele en logistieke kanten van hun functies. "De meesten hebben ongelofelijk snel door hoe het werkt. Binnen drie, vier weken herken je ze niet terug."

Juist het verkeren in het brandpunt van de politiek is wel de voornaamste reden dat Vlieg het uithoudt in zijn functie. Hij ziet en hoort 'bijna alles'. "Maar mijn vrouw weet me 's avonds toch vaak weer dingen te vertellen waar ik niks van weet." Hij is niet gespitst op de roddel en achterklap. Vlieg is het type dat geen spier vertrekt bij het bespreken van gevoelige onderwerpen.

REGELNEEF

Hij omschrijft het secretarisschap als een mengeling van regelneef en manager spelen. Hij fungeert als verdeelcentrum van stukken voor de desbetreffende bewindslieden, maar neemt daarnaast ook zitting in diverse commissies. Hij noemt met name de Commissie Reorganisatie en Efficiëntiebevordering. Die monitort de reorganisatie van de eilandsoverheid en geeft gevraagd en ongevraagd adviezen. De commissie wil bij voorbeeld graag advies geven bij het vervullen van vacatures, 'maar dat advies hoeft natuurlijk niet te worden opgevolgd'. Hij houdt er de tactische filosofie op na dat hij advies uitbrengt maar dat het hem verder een zorg zal zijn wat er met de raadgeving gebeurt. Dat voorkomt een hoop frustratie, zegt hij refererend aan het verhaal van de ambtenaar die stelselmatig al zijn afgewezen adviezen boos achterhield.

Vlieg zegt de overheid als een prima werkgever te beschouwen. "Zij is goed voor mij, ik ben goed voor haar."

Wat het meest pregnante verschil is met ruim tien jaar geleden? Vlieg vindt dat de overheid tegenwoordig meer in grote lijnen denkt en minder alleen vanuit het detail werkt. "Het is ook opmerkelijk hoe de diensthoofden hun koninkrijkjes hebben verlaten om meer gezamenlijk beleid uit te stippelen."

Eigenlijk zou hij zijn plaats zo langzamerhand wel willen vrijmaken voor een jonger iemand. De jeugd moet ook een kans krijgen, meent hij. Voorlopig wil hij echter graag nog blijven. Maar als hij een leuk aanbod krijgt dan denkt hij daar uiteraard serieus over na. "Per slot van rekening heb ik de MBA-opleiding kunnen doen." En dat allemaal in de baas z'n tijd. "Ik kreeg vrijstelling voor die opleiding." Al met al werkte hij nu 28 jaar voor de overheid. Maar soms heeft hij er de pé in. Dat heeft wel een beetje met de leeftijd te maken, vermoedt hij. Dat veerkrachtige van een veertiger is toch iets waar hij met heimwee aan terug denkt.

Mocht hij zijn honk ooit verlaten dan neemt hij als souvenir zijn 'bijbel' mee. De secretaris van het eilandgebied zweert bij de Eilandenregeling Nederlandse Antillen (ERNA). Hij laat een eerste druk zien - 'die met de toelichting van Van Heldingen' - die door plakband en elastiekjes bij elkaar gehouden wordt.

Veertienjarige automobilist maakt brokken

WILLEMSTAD — Een 14-jarige jongen heeft gisteren met een wagen twee fietsers omver gereden. De jongen reed na het ongeluk door en werd enkele straten verderop tot stilstand gedwongen. De politie moest er aan te pas komen om de jongen, die werd belaagd door woedende buurtbewoners, te ontzetten.

Volgens ooggetuigen reed de jongen reeds geruime tijd op gevaarlijke wijze door Muizenberg Nobo. Hij had duidelijk geen controle over de wagen en reed zigzaggend door de straten. De wagen, merk Opel, behoorde toe aan een kennis van de tiener.

Op een gegeven moment kwam hij twee jongens, 17 en 18 jaar oud, op een fiets tegen. De 14-jarige bestuurder, zonder enige rijervaring, verloor de controle over de wagen en reed de jongens omver. De fiets is totaal vernield. Eén van de jongens liep verschillende snijwonden op en klaagde over pijn aan zijn zitvlak.

De jonge bestuurder raakte in paniek en reed na het ongeluk door, waarbij hij te voet achterna werd gezeten door het tweetal. Enkele straten verder in de Kaya Merida, wist het tweetal de auto tot stilstand te dwingen. De bestuurder werd uit de wagen gesleurd en kreeg enkele harde klappen te verwerken. Inmiddels hadden ook andere buurtbewoners zich in het incident gemengd en wilden de automobilist te lijf gaan. Gelukkig voor de jongen kwam de politie net aanrijden en wisten de agenten de gemoederen te sussen.

De jonge bestuurder werd aangehouden, terwijl één van de fietsers naar de polikliniek werd overgebracht voor behandeling.

PvdA: overheid kan veel doen

Immigranten-ondernemers zorgen voor groei banen

WILLEMSTAD/DEN HAAG — De angst dat buitenlanders, waaronder Nederlanders, de werkgelegenheid voor Antillianen en Arubanen in gevaar brengt moge in het verleden enige grond hebben gehad, nu staat buiten twijfel dat immigranten een stuk ondernemerschap op de eilanden hebben gebracht en nog meer kunnen brengen en daardoor de werkgelegenheid kunnen bevorderen.

Het is voor de PvdA-commissie Nederlandse Antillen en Aruba ook duidelijk dat deze divers samengestelde groep vaak een voorbeeldfunctie vervult voor de lokale bevolking. "Een beleid dat initiatief van buitenlanders in de kiem smoort of gedoogt dat het wordt gesaboteerd, druist uiteindelijk in tegen het belang van de lokale bevolking zelf", constateert de partij in haar nota *Visie van de Partij van de Arbeid op de toekomst van ons Koninkrijk III* (juni 1995). Een positieve benadering van initiatieven van buiten af is een vereiste voor succes. Daarom acht de PvdA het van belang dat bij scholing veel aandacht uitgaat naar het ondernemerschap. "Vaak zorgen jonge, nog kleine bedrijfjes voor de nodige flexibiliteit in een economie, onder meer door het gebruik dat zij maken van de laatste technologieën."

De rol van de overheid ligt daarbij in het scheppen van goede voorwaarden en ondersteuning door voorlichting te geven aan (buitenlandse) ondernemers en een snelle afhandeling van noodzakelijke procedures ('geen red tape'). Tevens is de overheid verantwoordelijk voor de goede infrastructurele voorzieningen en adequate scholing. Meer promotie voor het ondernemerschap is het devies voor een krachtige ontwikkeling van de economie en bestrijding van de werkloosheid.

De overheid kan ook een rol vervullen in het soepeler verstrekken van risicodragend vermogen voor ondernemers als blijkt dat banken te grote zekerheden eisen voor kredietverlening aan starters. Een ruimere kredietverstrekking moet wel gepaard gaan met gepast wantrouwen. "Voorwaarde voor nieuwe regelingen is wel dat deze instrumenten kunnen werken zonder onder politieke invloed beslissingen te hoeven nemen en dat risico's zoals met de Hotel-affaires in Aruba worden voorkomen." De PvdA is overigens van mening dat het veelvuldig gebruikte instrument van de belastingvrijdom voor ondernemers 'alleen nog dient te worden ingezet wanneer dat in overeenstemming is met internationale maatstaven'. Het is zaak te voorkomen dat profiteurs zich op de eilanden vestigen. Nederland moet bereid zijn steun te verlenen bij de screening, besluit de partij.

Politie pakt aantal drugshandelaren op

WILLEMSTAD — De Speciale Opsporingsdienst van de politie was gisteren weer actief. Invallen werden gedaan in verscheidene woningen, waarvan de bewoners verdacht worden van drugshandel.

Een grote hoeveelheid drugs en enkele vuurwapens werden in beslag genomen. Acht personen, waaronder drie illegalen, werden aangehouden.

Een groot aantal agenten vergezeld van de douanehond Snappy, gespecialiseerd in het opsporen van vuurwapens, deed gisteren invallen in vier woningen. De eerste inval vond plaats in een woning aan de Guadeloupeweg. Hier werden geen drugs of wapens aangetroffen maar wel drie illegale Jamaicanen.

Vervolgens werd een inval gedaan in een woning aan de Pinosweg, waar een grote hoeveelheid marihuana, base en cocaïne in beslag werd genomen. Drie personen, in leeftijd variërend tussen de 30 en 33 jaar werden aangehouden.

Opmerkelijk is dat enige tijd geleden de politie reeds een inval had gedaan in dezelfde woning. Toen was een zekere M.R, aangehouden, die nu een gevangenisstraf uitzit wegens drugshandel. Het schijnt nu dat familieleden de handel hebben overgenomen. In de woning werd dankzij voortreffelijk werk van Gina ook een goed verstopt vuurwapen aangetroffen.

De agenten gingen vervolgens naar Kaya Yerbabuena te Montaña Abou. Voor de deur werd de 22-jarige A.O. aangehouden met enkele pakjes marihuana, die voor verkoop bestemd waren. In de woning werden nog enige andere pakjes gevonden.

De laatste inval vond plaats in Kaya Rozemarein.

Nummerkantoor overvallen

WILLEMSTAD — Een nummerkantoor van Triple AAA aan de Californiaweg werd gisteravond omstreeks 9.00 uur overvallen. Twee mannen, één gewapend met een vuurwapen, betraden de zaak. Eén van hen hield het personeel onder schot, terwijl de ander het geld weggriste.

Om het personeel te intimideren werden enkele schoten gelost in de richting van de chef. De schoten misten doel en niemand raakte gewond. Daarna vluchten de twee mannen de duisternis in. Het duo is tot nu toe spoorloos.

Gaat ten koste van legitieme onderaannemers

AAV niet eens met lening overheid voor koppelbazen

WILLEMSTAD — De Antilliaanse Aannemers Vereniging (AAV) is het er niet mee eens dat de regering een lening gaat sluiten om de koppelbazen van Bohama nv te betalen. Door het invoeren van wetgeving zoals openbaarheid van jaarrekeningen, ketenaansprakelijkheid en verbindend en onverbindend verklaren van de cao's zullen de koppelbaaspraktijken niet verdwijnen. De bonafide bedrijven zullen juist de dupe worden van dit soort wetgeving, zo luidt de uitgesproken mening van deze aannemersvereniging.

"De overheid moet haar verantwoordelijkheid niet trachten door te schuiven naar de private sector. Ze moet haar controlerende taken gewoon uitvoeren."

De vereniging gaat uitgebreid in op het begrip koppelbazen. Hierna volgt de tekst van het niet ondertekende persbericht van de aannemersvereniging: Onder het begrip koppelbaas wordt verstaan een persoon die werknemers aanneemt om ze bij andere bedrijven te laten werken en hiervoor geld ontvangt maar er om bekend staat dat hij geen loonbelasting en premies sociale lasten afdraagt. Indien het in het geval Bohama om dit soort figuren gaat, dan bevreemdt het de AAV in hoge mate dat de overheid zich voor dit soort 'ondernemers' inzet.

Het is onverantwoord en onacceptabel dat de overheid opkomt voor koppelbazen omdat dit ten koste gaat van de legitieme onderaannemers. Deze moeten zich evenals anderen in de lange rij van gedupeerde bedrijven scharen en maar afwachten of ze ooit aan hun geld zullen komen.

De onderaannemers hebben echter ook werknemers in dienst die uiteraard ook betaald moeten worden. Nu de overheid bereid is om koppelbazen de helpende hand te bieden is het niet meer dan billijk dat dezelfde overheid ook de andere crediteuren uit de brand helpt, ook al staan deze niet luidkeels bij de poort van Bohama te protesteren.

De vereniging is van oordeel dat de regering alles in het werk moet stellen om koppelbazenpraktijken en illegale aannemerij uit te bannen en zich niet moet verschuilen achter (nog) niet bestaande wetgeving. Wat er moet gebeuren is duidelijk: de regering moet haar controlerende functie uitvoeren en er op toezien dat ieder bedrijf zijn verplichtingen nakomt.

Voor de organisatie komt de wijze waarop getracht wordt om Bohama haar werkzaamheden te laten voortzetten overigens vreemd over. Voor zo ver bekend zijn de gedupeerde onderaannemers niet benaderd door de curator om het werk voort te zetten. Er is geen boedelstand opgemaakt en ook geen overleg geweest met het grootste deel van de crediteuren.

In Batipanja baai

CPA begint aanleg bulkgoederenhaven

WILLEMSTAD — Curaçao Ports Authority is begonnen met de aanleg van een bulkgoederenhaven aan de Batipanja-baai in het Schottegat. De werkzaamheden worden uitgevoerd op het voormalige E-meta-terrein.

In de toekomst zal het terrein, met een totale oppervlakte van circa 1 hectare, ruimte bieden aan verschillende internationaal opererende bedrijven in de agrarische sector. De terminal is primair bestemd om de mogelijkheden van het EU-associatiebesluit beter te benutten.

De werkzaamheden omvatten de bouw van een afmeervoorziening voor de aan- en afvoer van bulkgoederen en het bouwrijp maken van het terrein. De benodigde baggerwerkzaamheden zijn reeds uitgevoerd en momenteel wordt het heiwerk verricht voor het aanbrengen van de afmeervoorziening. Door de aanwezigheid van harde klip ter plaatse neemt het heiwerk meer tijd dan gepland.

De oplevering van het werk staat gepland voor eind oktober en de totale kosten zijn geraamd op 2,5 miljoen gulden, door CPA grotendeels middels een geldlening gefinancierd. De bouwdirectie is in handen van Caribbean Engineering Consultants (CEC) en HCCC is als aannemer belast met de uitvoering van het werk.

Stichting Beter Huis renoveert 30 woningen

WILLEMSTAD — Fundashon Un Miho Kas en Catapult Project Development Inc. (CPC) hebben het initiatief genomen om 30 woningen in verschillende wijken te repareren of te renoveren. "Onze samenleving lijdt onder het gebrek aan adequate huisvesting. Criminaliteit, drugsverslaving en demoralisering zijn hier de gevolgen aan. Het wordt tijd dat er hierin verandering komt", aldus de heren Ong-A-Kwie (CPC) en Cijntje (Fundashon Un Miho Kas).

Beide instanties hebben enkele woningen te Bivak en Kanga uitgekozen. Bivak is de woonwijk gelegen links van het pompstation aan de Sta. Domingoweg. Volgens cijfers van het Centraal Bureau van de Statistiek bevinden zich 27 huizen in Bivak, waarvan 15 bewoonbaar zijn en 12 in een verslechterde staat. Persoonlijk onderzoek van beide instanties heeft echter uitgewezen dat alle woningen in een slechte staat verkeren.

Het idee is om alle buurtbewoners te betrekken in het project. "Als de buurt het plan niet accepteert is het tot mislukken gedoemd. Verder willen we zoveel mogelijk werklozen uit de buurt aan het werk zetten en hun een 'training on the job' geven. Na het voltooien van het project moeten we deze 20 tot 30 'half was vaklieden' dan verder trainen zodat zij meer kansen krijgen op het vinden van arbeid", aldus Cijntje en Ong-A-Kwie.

De reparatie en renovatie van de woningen zal 6 tot 8 maanden duren. Elke werknemer moet de eerste dinsdag van de maand onbetaald werk verrichten. Eigenaren van woningen, die reeds gerepareerd zijn moeten ook de andere buurtbewoners helpen bij de werkzaamheden aan hun woning.

Alle werknemers zullen het minimumloon ontvangen. Met het gehele project is een bedrag van 4 tot 5 ton gemoeid. De kosten per woning bedragen gemiddeld 15.000 tot 20.000 gulden.

Om aan de benodigde fondsen te komen zullen op 5, 12, 19 en 26 november fundraisingactiviteiten worden georganiseerd in verschillende wijken. Daarbij zal eten verkocht worden.

Politie geeft toe: wapendepôt deugt niet

WILLEMSTAD — Het wapendepôt van de politie deugt inderdaad niet, zo heeft de politie in een eigen onderzoek geconstateerd. Het door de politie opgestelde rapport werd inmiddels naar de brandweer gestuurd, vergezeld van een uitnodiging te komen kijken.

Naar aanleiding van het feit dat in mei de wapenvergunning van handelaar Samander werd ingetrokken wegens het niet-naleven van onder meer de brandveiligheidseisen, moest deze zijn wapens en munitie bij de politie afgeven. Tot zijn verontwaardiging constateerde Samander dat het politiewapendepôt dezelfde mankementen -en zelfs meer-heeft als waarvoor hij op de vingers werd getikt.

Hoewel de brandweer daarop verzocht het wapendepôt te mogen zien en daarvoor aanvankelijk ook een afspraak had gekregen, werd die uitnodiging weer ingetrokken. Nu is de politie zo ver dat zij de brandweer kan ontvangen, zodra betrokken politie-autoriteiten terug zijn van vakantie.

Een oplossing is waarschijnlijk niet snel gevonden. Hoe meer wapens en munitie worden opgeslagen, hoe groter de afstand tot andere gebouwen moet zijn. En het wapendepôt ligt niet alleen midden in een woonwijk, maar relatief ook te dicht bij de raffinaderij. Totdat er elders een nieuw wapendepôt is gebouwd (en daarvoor is nog geen geld beschikbaar), moeten de wapens ergens anders worden opgeslagen.

De enige plek die qua veiligheid hiervoor in aanmerking komt, is bij de marine. Het lijkt niet juist om overheidswapens bij een particuliere handelaar op te slaan.

Hoe Bosnie ontspoorde

KROATIE · SERVIE · KROATIE · MONTENEGRO
Bihac · Banja Luka · Tuzla · Zenica · Srebenica · Travnik · Zepa · SARAJEVO · Gorazde · Mostar · Neum · Dubrovnik · 60 km

Bron: volkstelling 1991 — Serviers van Bosnie · Kroaten van Bosnie · Moslims van Bosnie
1991 De etnische meerderheden voor het conflict begon

Bron: ACNUR — Serviers van Bosnie · Kroaten van Bosnie · Moslims van Bosnie · Zone van Sarajevo
1993 Militaire situatie aan einde van het jaar

Bron: ACNUR — Serviers van Bosnie · Moslims en Kroaten · Zone van Sarajevo
1995 Situatie in juli

AFP Amigoe infografiek

Loonmatiging betekent niet vanzelfsprekend banengroei

- Sonia Tjin-Kon-Fat -

WILLEMSTAD — De lonen worden dit jaar niet verhoogd. Eigenlijk is het woord 'aanpassing' hier beter op zijn plaats in een land waar het geschatte bestaansminimum tegen de f 2000,-loopt, tegenover een wettelijk vastgesteld minimumloon van f 1000,-per maand. De intentie van gedeputeerde Eisden om een prijscontrole tegen verhoging van de minimumlonen aan te gooien is te simpel. Het voeren van een efficiënte prijscontrole gebeurt volstrekt niet van de ene dag op de andere. Natuurlijk is loonmatiging toe te juichen. Ze is echter niet een toverformule. Wil het goed functioneren, dan moeten de nodige exercities worden gedaan zoals uitgestippelde banenplannen, (die zijn er niet) en betere informatie aan werkgevers over de voordelen van toepassing van de wet op jeugdige werklozen (lei di bion).

Het minimumloon is op de eerste plaats een sociaal concept.

Verklaringen over 'ongebreidelde verhoging' van lonen slaan dus nergens op, gezien de situatie van Curaçao. De lonen in de private sector hebben nauwelijks indexering gekend. Bij de overheid werden aanpassingen veelal door protestacties afgedwongen.

De Curaçoase Federatie van Werknemers (CFW) wil snel een gesprek met de ministers van Arbeid en Sociale Zaken, Financiën en de gedeputeerde van Economische Zaken. Hierna houdt de federatie een interne vergadering. Het besluit om de minimumlonen te bevriezen vindt vice-voorzitter Hein van Sichem 'een grote schande'. Natuurlijk heeft niemand eerst met ons gepraat. We zijn zeer teleurgesteld." De CFW vertegenwoordigt de grootste problematische groep voor wat betreft loonaanpassingen, het zijn de supermarketketens, nummerkantoren, waar nog steeds een aantal rechtzaken lopen, bewakings- en beveiligingsbedrijven [illegible] pompstations. (categorieën II).

Doordat bij deze groepen het 'mechanisme' van cao-onderhandeling niet optimaal werkt, is een wettelijk gereguleerde verhoging van groot belang. Men moet niet denken dat deze problemen zich alleen op Curaçao afspelen. In Quito in Ecuador en andere landen in de regio is tachtig procent van de werknemers aangesloten bij de vakbond, maar dat betekent niet dat ze periodiek automatisch loonsverhoging krijgen. Als het bedrijf zegt niet te kunnen betalen, trekken de werknemersorganisaties meestal aan het kortste eind.

"Waarom zijn er altijd problemen met de loonsverhogingen op Curaçao", vraagt Van Sichem zich af. Op Aruba gaat het duidelijk beter. Daar is bovendien een uitgebreid verslag van de 'Commissie Bestaansminimum Aruba' over het bestaansminimum verschenen. Het rapport werd in oktober 1994 uitgebracht door het Centraal Bureau voor de Statistiek. Bonaire hanteert sinds 1994 een minimumloonbedrag van f1100,- per maand. En op de Bovenwinden benaderen de aanpassingen meer het bestaansminimum dan dit het geval is op Curaçao.

Ook Oscar Semerel, algemeen secretaris van de vakbondscentrale CGTC heeft negatief gereageerd op het standpunt van Eisden. "Er komen grote moeilijkheden als de plannen van de gedeputeerde doorgaan", voorspelt hij.

LOONSTELSEL

De visies van de commissieleden (werkgevers- en werknemersorganisaties) op de minimumlonen lopen uiteen. Alleen als er sprake is van opleiding, d.w.z. de werkgever maakt kosten voor upgrading van de werknemer (on the job, extern, leerlingstelsel) dan zijn de vakbonden bereid om een entreeloon te aanvaarden voor een werknemer. Indien er sprake is van een leerpoces moet het volledige minimumloon worden betaald.

De mening is verder dat een entreeloon lager dat het minimum, slechts acceptabel is als de werknemer ongeschoold is. Echter voor opgeleiden in het bezit van de [illegible] moet het minimumloon [illegible] meer worden betaald. Mogelijk kunnen er ook schalen, percentages, worden ingevoerd voor wat betreft het minimumloon om bevriezing te voorkomen.

De CFW is van mening dat men moet oppassen met kortstondige contracten met minimumloon. Het gevolg kan zijn dat de werknemer nooit rechten opbouwt. Het minimumloon dient op termijn een rechtvaardig bestaan te kunnen garanderen. Voor het bereiken van consensus over het bestaansminimum en één minimumloon is overeenstemming over drie onderwerpen noodzakelijk. Deze zijn het entreeloon, het minimumloon en bestaansminimum. Horecaf, CFW en Boneco hebben in 1993 een bestaansminimum benaderd.

Het regeerprogramma van de centrale regering gaat uit van het streven om te komen tot één minimum uurloon. Het uitgangspunt van dit hele stelsel is simplificatie van het hele minimumloonstelsel. Dit staat in een verslag van een vergadering die de commissie minimumlonen in maart dit jaar hield.

Volgens de commissie betekent introductie van startloon naast minimumloon dat het stelsel complexer wordt. Behalve leeftijd en minimumjeugdloon moet dan ook het startloon en de koppeling aan training worden gecontroleerd. Dit zorgt slechts voor extra administratieve rompslomp.

Het minimumloon is op de eerste plaats een sociaal concept. "Er blijkt bij DEZ en bij de VBC een stukje onbegrip hierover te zijn", aldus de commissie in het verslag. Het sociale concept houdt in dat het minimumloon dan ook de bodem is voor loonvaststelling, ook als er sprake is van scholing/training door de werkgever.

De commissie is van mening dat de minimumloonaanpassingen in de drie afgelopen jaren op oneigenlijke wijze zijn doorgevoerd. De minister vroeg de Eilandgebieden om met een voorstel te komen. Dit voorstel werd steeds integraal overgenomen. In het nieuwe stelsel (vanaf 1997) zal de minister zelf overgaan tot vaststelling.

Volgens de voorzitter van de commissie is het raadzaam om de werkzaamheden van de commissie ook na juni 1995 voort te zetten tot er een advies met lange termijn oplossingen op tafel ligt.

Categorie IV: Per 1 januari 1995

Huishoudelijk Personeel

Bij een werkweek van:
A. minder dan 22 uren - fl. 3,68 p/u
B. 22 uren en meer - fl. 420,- p/mnd

BRUTO MINIMUMLONEN (per maand)

	Categorie I
21 jr. of ouder	fl. 1000,-
20 " (90%)	fl. 900,-
19 " (85%)	fl. 850,-
18 " (75%)	fl. 750,-
17/16jr. (65%)	fl. 650,-

	Categorie II/III
21 jr. of ouder	fl. 850,-
20 " (90%)	fl. 765,-
19 " (85%)	fl. 722,50
18 " (75%)	fl. 637,50
17/16 jr. (65%)	fl. 552,50

Categorie IV	p/u	p/mnd
21 jr. of ouder	[illegible]	fl. 420,-
20 " (90%)	fl. 3,31	fl. 378,-
19 " (85%)	fl. 3,13	fl. 357,-
18 " (75%)	fl. 2,76	fl. 315,-
17/16 jr. (65%)	fl. 2,39	fl. 273,-

SOCIALE WETGEVING

Ook het departement van Arbeid en Sociale Zaken (Etienne Goilo) heeft een commentaar gegeven ten behoeve van de commissie minimumlonen. Hij schrijft eind februari 1995 dat de enige juiste invalshoek bij het beoordelen van de hoogte van het minimumloon is 'die waarbij men voor ogen blijft houden dat de Landsverordening minimumlonen in de eerste plaats een stuk sociale wetgeving is die de wil van parlement en het volk tot uitdrukking brengt'. En aan de laagst betaalden bescherming van hun economische positie biedt. Daarmee hen voor zo ver mogelijk een menswaardig welstandsniveau garanderend.

Hij zegt verder dat, een minimumloon vast te stellen uitgaande van berekeningen inzake concurrentiepositie, werkgelegenheidscijfers, marktprijzen en arbeidsproduktiviteit een exercitie is die voorbij gaat aan de essentie waaraan de Landsverordening zijn bestaan heeft te danken.

De commissie dient er rekening mee te houden dat de voorstellen van het eilandgebied de minister op tijd bereiken zodat de aanpassing per september kan plaatsvinden. "Juni 1995 is dan ook een uiterste datum voor afronding van de werkzaamheden op eilandsniveau, als men weet dat juli en augustus in feite vakantiemaanden zijn. "Wij moeten er voor zorgdragen dat eventuele voorstellen van de commissie per april of mei 1995 in een eindrapportage verwerkt zijn. (Hier blijkt dus niet veel van terecht te zijn gekomen, red).

Goilo vindt dat de vraagstukken die direct betrekking hebben op het minimumloon voorrang hebben boven andere vraagstellingen. De verhogingen die onlangs zijn doorgevoerd (per 1 september 1994) zijn juridisch gezien niet van structurele aard. Ze vonden hun weg via een soort noodprocedure en ze zijn daardoor slechts voor een jaar geldig. Na één jaar vervallen ze. Dit geldt voor alle nu geldende bedragen: vanaf september 1995 zijn ze wettelijk niet meer van toepassing en de minister zal voor die tijd een beslissing moeten nemen om te voorkomen dat we terugvallen op de bedragen die in het begin van de jaren tachtig werden vastgesteld. Wat betreft dit laatste punt bestaat er grote verwarring bij de vakcentrales, die informatie van de minister hierover willen krijgen.

In zijn commentaar hanteert Goilo tevens een paar sociale argumenten: Als onderdeel van het stelsel van wettelijke sociale voorzieningen, is het minimumloon gebaseerd op de gedachte dat de arbeider als economisch zwakkere niet de kracht kan opbrengen om een gelijkwaardige onderhandelingspositie in te nemen. De wetgever zorgt er middels de sociale wetgeving voor dat de belangen van de werknemer ondanks diens zwakke positie toch op een minimaal redelijke en verantwoordelijke wijze meetellen.

■ *Cedric Eisden*

Volgens hem heeft de geschiedenis geleerd dat dit nodig is om maatschappelijke en politieke tragedies te voorkomen. Het beoordelen van de hoogte van de minimumlonen is op die manier een taak van de overheid, waarbij andere dan uitsluitend economische criteria gehanteerd moeten worden.

Het gebruiken van de Landsverordening minimumlonen om een handje te helpen bij cao-onderhandelingen is niet een juist uitgangspunt. Degene die eenzijdig economistisch redeneert zit echter ook op een andere golflengte dan de wet. Het is daarom niet de bedoeling dat de minimumloonverdieners worden gebruikt als wisselgeld voor het afdwingen van de overheid van allerlei andere vanuit oogpunt van bedrijfseconomische efficiëntie gewenste maatregelen.

Hij concludeert dan ook: 1. Zolang het minimumloon zich (zoals nu) ver beneden het sociaal acceptabel bestaansminimum bevindt, moet gestreefd worden naar een programma van substantiële verhogingen. Hierbij moeten eerst de laagste lonen opgetrokken worden totdat er één minimumloonniveau is. Het is het streven van de Landsregering om dit doel op zeer korte termijn te bereiken.

2. Daarna moet stapsgewijs het minimumloon verhoogd worden tot het niveau van het sociaal acceptabele bestaansminimum. In principe is dit ons eindstation, dus een streven dat niet noodzakelijk in één jaar moet worden bereikt.

3. Als dit doel eenmaal bereikt is, kan tenslotte een periodieke, automatisch werkende koppeling met hetzij 'cost-of-living', hetzij met een cao-lonenindex zoals dat in bij voorbeeld Nederlands gebeurt, worden gemaakt.

MATIGING

Over loonmatiging is al het een en ander gepubliceerd. In de loop der jaren is de overeenstemming over de noodzaak van loonmatiging wat minder volkomen. Van de hand van G. de Vries, directeur Algemeen Economisch- en Inkomensbeleid bij het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid) verscheen een artikel over loonmatiging.

In het begin ervan steeg de loonsom per werknemer met ongeveer 15 procent tegen een inflatiepercentage van circa 8 procent. Deze kostenstijging kon alleen worden gepareerd met arbeidsbesparende produktietechnieken. De werkgelegenheid in Nederland stagneerde. Zo steeg het beroep op de WAO tussen 1970 en 1980 met bijna 450.000 en stegen de werkloosheidsuitkeringen met bijna 200.000. Van het winstinkomen bleef in 1980 nog maar ongeveer een kwart over van wat het was in 1970.

Het investeringsvolume daalde. De werkgelegenheid in de marksector brokkelde af met enkele honderdduizenden arbeidsjaren. Hierna volgde in de tachtiger jaren de loonmatiging waardoor het winstinkomen toenam.

Wat is loonmatiging? Loonmatiging betekent geenszins niet aanpassen. Dat vindt wel plaats maar op bescheiden schaal. Voor sommige economen kan tot 3 procent nog gesproken worden over loonmatiging.

"Er komen grote moeilijkheden als de plannen van de gedeputeerde doorgaan"

De meest gematigde kritiek komt van de OESO die nu al twee jaar aandringt op meer fundamentele maatregelen om structurele tekortkomingen van de arbeidsmarkt te corrigeren.

Aan de andere kant laten revente case studies in New Yersey zien dat hogere minimumlonen gunstige effecten op het minimumloon hebben. Net als in Nederland is het minimumloon ongeveer tien jaar nominaal bevroren op drie dollar per uur. Het gevolg was dat het minimumloon geleidelijk zijn praktische betekenis verloor: nagenoeg niemand verdiende het meer.

BASISINKOMEN

In een wat gevleugeld taalgebruik, maar desalniettemin geruggesteund door een flink stukje historie, pluist N. Jager het concept van een basisinkomen uit. (in 'basisinkomen: de utopie gekwantificeerd") Zijn artikel is gebaseerd op gegevens in een onderzoeksmemorandum *'A negative income tax in a mini welfare state'.* In dit artikel gaat Jager na, met het model MLMIC wat de gevolgen zijn van invoering van een negatieve inkomstenbelasting in combinatie met een gereduceerd stelsel van socaile zekerheid. (MLMIC staat voor: *(Micro Macro Model to analyze the Institutional Context)*

Enerzijds levert dit een forse reductie van de werkloosheid op, omdat de bereidheid om een baan te accepteren groter wordt. Anderzijds daalt het arbeidsaanbod substantieel. Omdat deze daling de vermindering van de werkloosheid overtreft, neemt de werkgelegenheid per saldo af.

Hij zegt dat het model van een basisinkomen door de eeuwen heen vele gedaanten en pleitbezorgers heeft gekend. Zo stelde Thomas More bij voorbeeld al in 1517 dat ieder mens een minimuminkomen zou moeten ontvangen om in zijn eerste levensbehoeften te kunnen voorzien. Deze gedachte werd verder gestalte gegeven door de verlichte denker Thomas Paine die eind 18de eeuw het idee opperde dit gegarandeerde inkomen te financieren middels erfpachten.

In tegenstelling tot de eerste gedachten die vooral stoelden op een filosofische en rechtvaardigheidsgrondslag werden in de twintigste eeuw de voorstellen minder utopisch en meer economisch van aard. Vooral in de jaren zestig kwam de discussie in een stroomversnelling in de Verenigde Staten met de ideeën van Theobald, Tobin en Friedman. Deze laatste stelde een negatieve inkomstenbelasting (NIB) voor als middel om de bestaande armoede het hoofd te bieden. Zijn ideeën vonden ook gehoor in Nederland.

De onvoorwaardelijke toekenning van een basisinkomen of NIB wordt soms [illegible] als de laatste [illegible] ontwikkeling van de welvaartsstaat vanuit gunst via geclausuleerd recht. Dit zou moeten afhangen van de bereidheid tot het verrichten van arbeid.

Note: Over minimumlonen en werkgelegenheid bestaat veel literatuur. De resultaten van onderzoeken worden periodiek door andere [illegible]. Aan te bevelen literatuur is: 'The effect of the minimum wage on employment and unemployment', in 'Journal of Economic Literature'. werkgroep PvdA over basisinkomen. In 'Tijdschrift voor Politieke Economie 'Heeft Nederland een loongolf nodig?' en 'Loonmatiging en arbeidsproduktiviteit' in 'ESB'.

Dengue en cholera in Midden-Amerika

WILLEMSTAD — De dengue-epidemie slaat in verschillende Middenamerikaanse landen toe. In Panama, Nicaragua en El Salvador zijn al mensen aan de hemorragico-variëteit overleden. In Mexico heeft de cholera afgelopen week het vierenzeventigste dodelijke slachtoffer van 1995 geëist. De Salvadoriaanse minister van Volksgezondheid, Eduardo Interiano heeft medegedeeld dat in zijn land het eerste dodelijke slachtoffer van de dengue is gevallen. In Panama is vorige week een 33-jarige vrouw het eerste fatale slachtoffer geworden van de door de Aedes Aegypti-mug overgebrachte ziekte. Aida de Rivera, Panama's gezondheidsminister, heeft de westelijke provincie Chiriquí, grenzend aan Costa Rica, uitgeroepen tot gevarenzone. Volgens een schatting van Rey Barría, een woordvoerder van het ministerie, is er een bedrag van zestig miljoen US dollar nodig om de dengue-epidemie in Panama het hoofd te bieden.

In Nicaragua is de tol ook al één dode. Daar gaan de soldaten van het leger huis aan huis om te spuiten tegen de mug die de ziekte verspreidt. De autoriteiten in de hoofdstad Managua zien met bezorgdheid het regenseizoen, de maanden september en oktober, tegemoet. Dan vermenigvuldigt de mug zich bijzonder snel en is het risico op besmetting vele malen groter. De laatste maal dat er sprake is geweest van een ware dengue-epidemie in Nicaragua was in 1985. Toen raakten negentienduizend mensen besmet en vielen er acht doden.

In Mexico heeft de cholerabacil in juni 1991 de kop weer opgestoken na afwezigheid van een eeuw. Afgelopen week zijn er 416 gevallen van besmetting geconstateerd en één patiënt is overleden. Dit jaar zijn er reeds meer dan zesduizend mensen geteld die aan cholera lijden. Ook al doen deze cijfers anders vermoeden, de Mexicaanse autoriteiten beweren dat er geen reden tot paniek is en dat de zaak onder controle is.

1991	2.690	34
1992	8.162	99
1993	11.091	198
1994	4.075	56

■ *In de tabel staat het aantal gevallen van cholera in Mexico per jaar sinds 1991 met in de laatste kolom het aantal dodelijke slachtoffers.* ■

■ De winnaars van het voetbal tonen hun vreugde aan het publiek. In het midden gangmaker en 'opvolger' van Michel van der Sar bij Ajax Donny van Pinsteren.

Oranje wint met tien spelers voetbalfinale

ORANJESTAD — Als ware kampioenen maakten ze een ererondje over de atletiekbaan rond het veld. Met tien man wist Oranje in de tweede helft voor de tweede keer op voorsprong te komen en gaf die ook niet meer uit handen. Het was niet zo'n goede wedstrijd als twee dagen eerder toen dezelfde teams in een vonkend duel gelijk speelden. Gezien het lichte overwicht een verdiende zege.

De eerste kans van de wedstrijd betekende meteen 1-0 voor de Hollanders. Een op maat aangesneden voorzet van rechts in de 14e minuut wordt vlekkeloos ingekopt. Tot dan toe is er niet echt veel gebeurt in het met 3500 toeschouwers 'uitverkochte' stadion.

Zeven minuten later brengen de Antillen met een prachtig doelpunt de spanning terug. Een Nederlandse opbouw wordt verstoord op de middenlijn. Een diepte-pass over de slapende Hollandse verdedigers stelt de Antilliaanse spits in staat om met een beheerst wippertje de uitgelopen keeper te verschalken: 1-1.

Het tempo blijft laag en het spel speelt zich voornamelijk af op een meter of 25 afstand van beide goals. Halverwege de eerste helft toch plotseling een groot gejuich onder de eretribune: de softballsters van Nederland vieren hun gouden medaille en moedigen daarmee hun voetballende collega's extra aan.

Tot de rust gebeurt er om het veld niets noemenswaardigs. Oranje valt iets meer aan en maakt aardig gebruik van de vleugels, wat vooral op rechts dreiging blijft veroorzaken. De spaarzame Antilliaanse aanvallen gaan bijna allemaal door het midden.

Net als in de vorige wedstrijden hebben de Oranje-verdedigers moeite met hoge ballen. Dit komt vooral door het kunstgrasveld waarop de bal beter stuit dan op echt gras waar de Nederlanders normaalgesproken op spelen. Jammer dat de Antillen dat niet wat meer in hun voordeel wisten om te zetten.

Het begin van de tweede helft is weer even wat frisser. In de vierde minuut leidt dat tot een vervelend incident. De linkermiddenvelder van Oranje haalt een Antilliaan vrij fors onderuit. De Arubaanse scheidsrechter geeft terecht geel. Het lichte protest en de weigering het rugnummer te laten zien hebben rood tot gevolg.

Aan beide kanten volgen nog wat kansjes en blessures, waarbij het lachwekkend blijft om te zien hoe meteen de verzorgers met brancard het veld opkomen. De ambulance hoeft gelukkig geen enkele keer te worden ingeschakeld.

De Nederlandse keeper Donny van Pinsteren met onvervalst Amsterdams accent: "Onwijs, niet te geloven dit. Ik had een rotseizoen, keepte maar vier wedstrijden en dan dit hier. Grandioos." Ondanks de overheersende mening dat de overwinning verdiend was, vinden de Hollandse voetballers het nivo van de Antillianen verassend goed.

Deze laatsten boden ook uitstekend partij als je bedenkt dat de Nederlandse 17-jarigen stuk voor stuk bij Nederlandse top- of subtop-club spelen.

'Saamhorigheidsspelen enorme stimulans voor onze jeugd'

ORANJESTAD — De eerste Koninkrijksspelen nieuwe stijl werden gisteravond - na de voetbalfinale - afgesloten met toespraken, een wervelende carnavalsshow met brassbandmuziek, het strijken van de vlag van de Koninkrijksspelen, het doven van de vlam en vuurwerk, waaronder één met de woorden: 'Tot ziens, Koninkrijksspelen Antillen 1997'. Volgens minister van Sport Lili Beke waren deze 'saamhorigheidsspelen' een enorme stimulans voor de jeugd."

Voordat zij de Koninkrijksspelen 1995 officieel voor gesloten verklaarde, bracht minister Beke, woorden van dank uit aan alle medewerkers die Aruba enkele dagen van feest en vreugde brachten. Van de bezoekende delegaties had ze vernomen dat zij goede dagen hadden doorgebracht "en dat moet ons allen tot vreugde stemmen", aldus de bewindsvrouwe. Namens de bevolking bood zij haar excuses aan voor het voetbaldebâcle woensdagavond. Tenslotte overhandigde zij de vlag en fakkel van de Spelen aan haar Antilliaanse collega Martha Dijkhoff.

De Antilliaanse bewindsvrouwe zei, dat de Antillen zullen proberen te leren van Aruba om van de Koninkrijksspelen 1997 een even-groot succes te maken. Met het in ontvangst nemen van vlag en fakkel is voor de Antillen de voorbereiding voor de Spelen 1997 in feite al begonnen, merkte zij op. Zij verklaarde op de komende Statuutdag de plannen voor de volgende Spelen klaar te hebben.

■ Een stralende minister Lili Beke, die vrolijk 'meejumpt' tijdens de slotceremonie. De succesvolle Koninkrijksspelen, een beetje de 'Spelen van Beke', eindigden volledig in Arubaanse stijl.

Evenals Beke en Dijkhoff, sprak ook de Nederlandse Staatssecretaris Erica Terpstra haar 'amiganan Lili i Martha' en de overige aanwezigen toe in het Papiaments en Nederlands. Blij en tegelijkertijd geëmotioneerd was ze over het verloop van de Spelen. Dit moeten volgens haar nog meer uitgroeien, waarbij clinics, stages en andere activiteiten in het belang van de sport ook deel gaan uitmaken van de Spelen.

Zij noemde het een grote eer dat de Spelen op Aruba door Kroonprins Willem-Alexander geopend werd. "Masha, masha danki Aruba, dit is een 'momentoe historico', Aruba bowso ta tremendoe. Aruba mi ta stimaboe", aldus Erica Terpstra in haar 'recht uit het hart' toespraak.

De Koninkrijksspelen waren na al het ceremonieel in het stadion eigenlijk nog niet helemaal ten einde. In het Sporthotel volgde hierna tot vroeg in de ochtend het grote feest voor alle sporters en andere betrokkenen.

Atletiekcoach Julien Richardson:

"Antilliaanse atleten in twee jaar even goed als Nederland"

ORANJESTAD — Op de slotdag van het atletiekprogramma van de Koninkrijksspelen wachtten nog een aantal leuke nummers. Vooral de 200 meter en de Zweedse estafette voor jongens waren erg spannend. De publieke belangstelling en hun meeleven was trouwens groot. Nederland won zoals verwacht de meeste onderdelen, vooral de 'hongerige' Antillianen zien kansen voor over twee jaar. Dan worden de Koninkrijksspelen op Curaçao gehouden.

Atletiekcoach Julien Richardson: "Wij hebben nu een meetpunt en weten waar we aan moeten werken. Harder trainen en techniek bijschaven." Talent is volgens hem overduidelijk aanwezig en deze Spelen zijn een enorme stimulans voor de atletiek op de Nederlandse-Antillen. Richardson komt van Sint Maarten, waar een behoorlijk aantal Antilliaanse atleten vandaan komt.

De voorsprong bij atletiek van de Antillen op Aruba is duidelijk. "Daarbij hebben we honger naar succes. Kijk eens hoe de atleten elkaar aanmoedigen." Ook de organisatie verliep volgens hem bijzonder goed. "Op een enkel puntje na zoals het meten bij verspringen, waarbij we wel benadeeld werden, zijn we heel tevreden."

FOUTJE

Inderdaad werd bij zilveren medaille-winnaar Howard Koeiman een meter te weinig genoteerd bij zijn verste sprong over 6.84 meter. Er werd 5.84 meter genoteerd, maar in de einduitslag maakte dat niet uit. Zijn verste sprong bedroeg 6.56, terwijl de Nederlander Jermaine Sedoc na 7 meter en 3 centimeter landde.

Jessica Piña zit op de grond. Zojuist bedwong ze de lat die op 1.53 meter lag. Het gaat redelijk naar omstandigheden. "Ik heb een maand niet kunnen trainen vanwege een rugblessure, maar het gaat al beter." Hormaalgesproken doet ze ook mee aan de sprint en verspringen. Nu concentreert ze zich op haar favoriete onderdeel hoogspringen. Ze is al zeker van het zilver en haar persoonlijk record ligt op 1.60 meter.

"Winnen zal ik wel niet." De ligger wordt op 1.56 gelegd. Maar het lukt echter de volgende drie pogingen niet. De Nederlandse Marloes Lammerts moet dan nog beginnen. Bij de eerste poging springt ze soepel zowel 1.65 als 1.68. In twee keer 1.71 en ze eindigt eenzaam op 1.74.

Ook bij het kogelstoten is er nog zilver voor Aruba. Zetsia Piña stoot 9.45 meter en haar landgenote Richinella Richardson wordt met 9.24 goede derde.

Op de 200 meter jongens gaat het heel erg hard. Angelo Ignatius komt echter twaalfhonderdste tekort voor goud: 22.67 seconden tegen 22.44 voor Wilfred Zoetemelk. Daarbij moet wel vermeld dat Ignatius een 400 meter-loper is.

Aan het slot van de avond staat de Zweedse estafette voor jongens op het programma.

Als een raket vliegen de Antilliaanse en Nederlandse 400 meter-lopers over de baan. Wilfred Zoetemelk trekt Angelo Ignatius helemaal stuk, maar de laatste weet het verschil uiterst gering te houden. Ook de komende 300 en 200 meter blijft de achterstand van de Antillen op Nederland beperkt, maar bij het overgeven van het laatste stokje gebeurt het.

Richardson schreeuwt zijn pupil nog toe dat ie een eitje heeft aan de Nederlander Jan Willem Arts de laatste 100 meter. Het overige publiek en de Nederlandse atleten kijken met open mond toe hoe Howard Koeiman zijn achterstand inloopt en tien meter voor de finish zijn stokje al in de lucht steekt ten teken van de gouden overwinning. "Zie je wel", schatert Richardson, "we kunnen het."

Bij Koninkrijksspelen

Nederland toch softballkampioen

ORANJESTAD — De Nederlandse softballmeisjes sleepten op de laatste dag van de Koninkrijksspelen goud in de wacht na een zwaar bevochte 8-6 overwinning op Nederlandse-Antillen. Ditmaal was er geen sprake van een 'walk over' maar boden de Antilliaanse meisjes geducht tegenstand. Bij meisjes-softball was de verdeling: goud voor Nederland, zilver voor Nederlandse Antillen en brons voor Aruba.

De wedstrijd verliep zo spannend en gelijkopgaand dat er een extra inning erbij te pas moest komen om de gelijke stand te breken. Naast de spannende momenten, werd de strijd ook lange tijd opgehouden door een lang gekibbel tussen de ploegleiders en scheidsrechters of een Nederlandse run wel of niet geldig was.

Het treffen begon hoopgevend voor de Nederlandse-Antillen met de eerste 2 runs van de dag. De eerste van de drie gelijkmakers kwam reeds in de tweede inning toen 2 Oranje-meisjes over de thuisplaat gingen. Een inning later stonden de Antilliaanse meisjes weer vóór met 4-2. Maar de Nederlandse ploeg zorgde met 2 nieuwe runs in de vierde inning voor de tweede gelijkmaker.

Het publiek leefde volop met de gelijkopgaande situatie. Deze situatie werd in de vijfde inning verbroken door een 5e run voor Nederland. Hierna ontstond de reeds genoemde protestactie of die 5e run geldig was of niet. Uiteindelijk, nadat veel speeltijd verloren was gegaan, werd de run toch toegekend. Nederland dat op een gegeven moment zei de wedstrijd onder protest verder te spelen, begon anders te denken nadat deze run toch toegekend werd. Toen op het eind de overwinning een feit was, verdween het 'onder protest spelen' gauw in het vergeetboekje.

Met nog een nieuwe run voor Nederland in de zesde inning (6-4) leek het even alsof de strijd al beslist was. Echter, tot grote angst van de Nederlandse ploeg beten de Antilliaanse meisjes in dezelfde inning hard terug en brachten met 2 runs de stand voor de derde keer op gelijke voet: 6-6. Deze stand en toestand bracht iedereen in twijfel welke van de twee ploegen uiteindelijk aan het langste eind zou trekken.

Nadat de zevende inning score-loos was verlopen, was het Nederland dat in de extra achtste inning aan het langste eind trok. Op honkslag van Vanesa van Duren werd de zevende run binnengehaald, gevolgd door de achtste run op een error in de Antilliaanse verdediging. De Antillen hadden in hun achtste run, tevens hun laatste slagbeurt, geen antwoord op de 8-6 voorsprong van de tegenstanders.

Nederland was in deze finale-wedstrijd goed voor 8 runs, 9 hits, 2 errors; de Antillen hadden 6 runs, 8 hits, 6 veldfouten. Laura van den Berg, die als vervanger inviel, werd de winnende pitcher voor Nederland. Judeska Martis was de verliezer voor Antillen. Bestbatter was Mesinia Pulgar (Antillen) met 3 hits uit 4 slagbeurten, waaronder een 'in the park' homerun.

Het Sport Hotel:

Voor de één saai, voor de ander lekker rustig

ORANJESTAD — In the middle of no-where van Seroe Colorado rijst een net gerenoveerd groot gebouw op. Aruba is voor de gemiddelde 'buitenlander' maar een klein eilandje. Het Sport Hotel ligt evengoed een gigantisch eind weg. Lekker rustig volgens de een, de ander vindt het een beetje saai.

De Curaçaose taekwondoka Guendela Calmes (17) vond de Koninkrijksspelen geweldig. "Te gek", vond ze de gezamenlijke training met de Nederlanders. Wat minder vond ze dat ze eigenlijk geen andere sporten kon volgen. "In het hotel gebeurde niet zoveel. Alleen een televisie en een ping pongtafel. Ik leerde toch veel mensen kennen en heb adressen uitgewisseld."

Calmes had met taekwondo geen overladen speelprogramma en met een groepje de rust van het hotel ontvlucht en Club Visage tot in de vroege uurtjes bezocht. Voor anderen zoals bijvoorbeeld de atleten was de rust wel zo aangenaam. De Antilliaanse atletiekploeg bijvoorbeeld beschouwt zichzelf als het meest gedisciplineerde team in het hotel. "Wij zijn ook rusige jongens", lacht Howard Koeiman.

Om goed te kunnen presteren moet de gein gedoseerd worden en vormt voldoende nachtrust een belangrijk onderdeel in het hele gebeuren. Op het feest kunnen alle remmen los.

ETEN

Veel sporters hadden het toch prettiger gevonden als er ook in het hotel kon worden gegeten. Nu verzorgde de marinierskazerne op Savaneta de maaltijden. Over de kwaliteit van het eten zijn de atleten zonder uitzondering vol lof.

Het slotfeest op de patio van het sporthotel begon na middernacht geheel in stijl met een hoosbui. Het kon de pret niet drukken: de carnavalsfeer die bij de slotceremonie al was aangezwengeld werd hier nog even voortgezet. De meeste gasten uit Nederland keken vol bewondering toe hoe hun Caribische koninkrijksgenoten lieten zien wat met 'jumpen' wordt bedoeld; een enkeling sloot aan.

Vandaag reizen de meesten terug naar huis. Donny van Pinsteren straalt: "Dit was het helemaal."

Sint Anna celebraties

ORANJESTAD — Het feest van Sint Anna, patrones van de parochie Noord, wordt dit weekeinde gevierd met twee missen.

De eerste misviering is vandaag om 19.00 uur in de Sint Annakerk. De mis wordt opgeluisterd door het mannenkoor 'Coro Amigo di Cristo'.

Op zondag is er om 17.00 uur een processie, die om 18.00 uur wordt gevolgd door een mis. Tijdens de mis zal het grote koor optreden dat onder leiding staat van Lydia Croes.

Afscheid van bursalen in teken van bezinning

ORANJESTAD — Morgen en maandag wordt afscheid genomen van de negentig studenten die in het buitenland, met name in Nederland, hun vervolg opleiding zullen volgen.

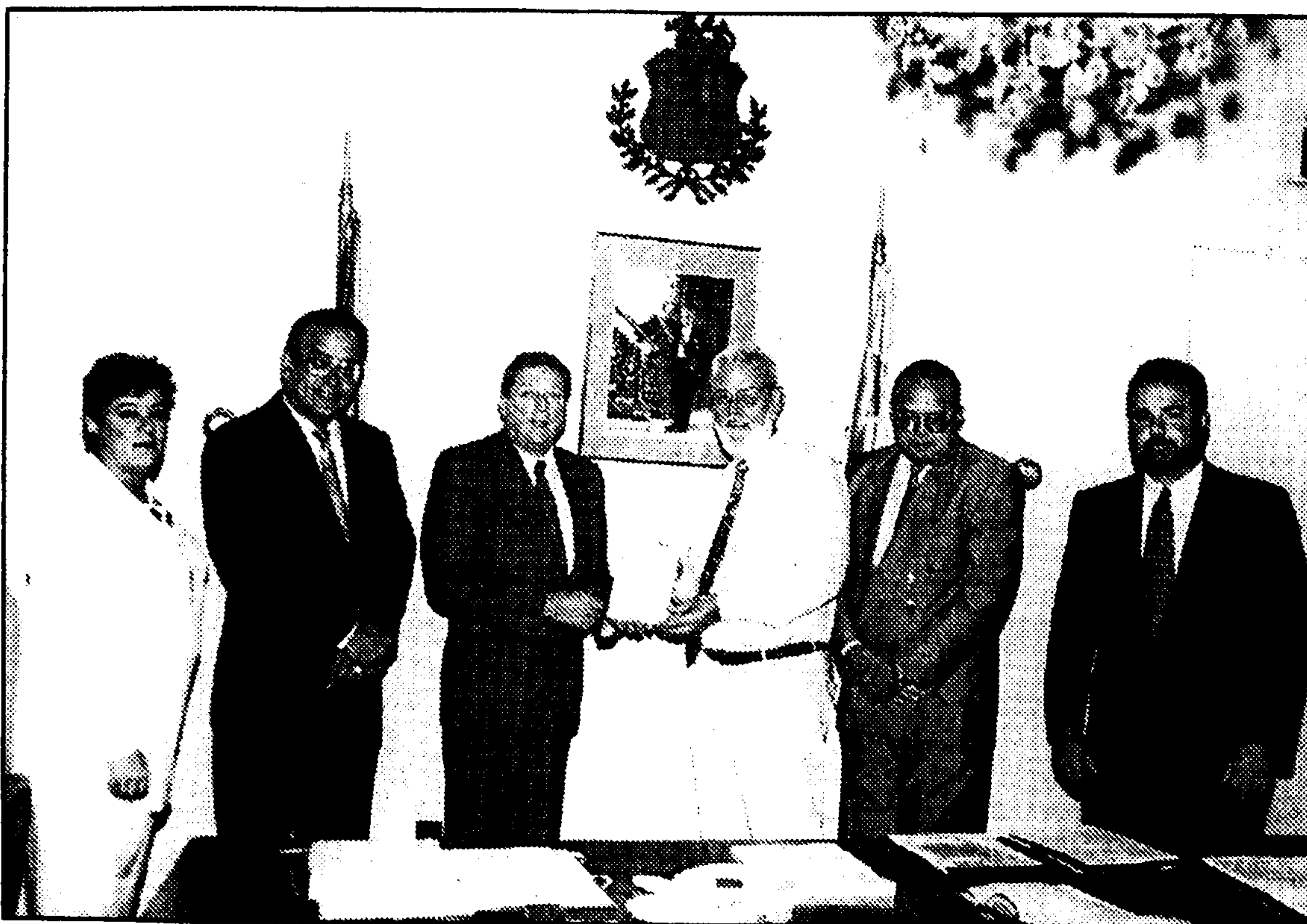
In het kader van het afscheid wordt zondag een bezinningsdag gehouden van 10.00 tot 13.00 uur in het Radisson hotel. De spirituele kant krijgt hierbij de volle aandacht. "Spiritueel heeft in dit geval niets te maken met godsdienst", verklaarde minister Eddy Croes van Onderwijs voor alle duidelijkheid. Het is de bedoeling dat deze dag de student voorbereidt op het moment dat deze zich in een vreemd land voor moeilijke momenten geplaatst ziet.

De minister verklaarde dat de Arubaanse student veel problemen in Nederland ondervindt en vaak in een isolement terecht komt. Voor de student is begeleiding dan ook van het grootste belang. Een speciale commissie heeft er zorg voor gedragen dat de studenten vóór hun vertrek het VOBAS-programma hebben gevolgd.

Dit programma heeft de student op de hoogte gebracht van de situatie in Nederland, de leef- en denkwijze, hoe met het maandelijkse budget - de studiebeurs - om te gaan en ook hoe zelf het dagelijks eten te bereiden.

Het tweede en tevens laatste afscheid is op maandag op de luchthaven voordat de studenten aan boord gaan.

Overhandiging symposium-bundel

Ontslag 129 man aangevraagd

Sluiting van Grand Holiday Casino dreigt

ORANJESTAD — De operator van Grand Holiday Casino nv zou besloten hebben het casino in het Holiday Inn Hotel te sluiten. Gistermiddag werd aan de betrokken autoriteiten het verzoek gedaan om de 129 man personeel alsmede de Amerikaanse staf te kunnen ontslaan. Sluiting zou het gevolg zijn van het met verlies draaien van het casino.

Mede in verband met het sluiten en weer heropenen van het Palm Beach Casino waren de casino's gisteren onderwerp van gesprek in de ministerraad. Dit bevestigde premier Henny Eman vanmorgen in gesprek met *Amigoe*. In principe is de regering van mening dat tijdelijk sluiten van een casino om een nieuwe beheerder te vinden, niet geaccepteerd kan worden. Als een casino tijdelijk dicht gaat, dan blijft het dicht en wordt er geen nieuwe vergunning afgegeven.

Het ochtendblad *Bon Dia Aruba* berichtte vanmorgen dat het besluit tot sluiting van het casino reeds genomen is. Het bericht is op Aruba als een bom ingeslagen. Nog niet zo lang geleden had minister Robertico Croes van Economische Zaken en Toerisme nog een onderhoud met de eigenaren van het Holiday Inn gebouw over de situatie waarin het hotel verkeert. De directie van Holliday Inn kondigde enige tijd geleden aan dat een dertigtal werknemers wegens 'reorganisatie' naar huis zou worden gestuurd. Daarover zou met de FTA-vakbond al overleg zijn geweest.

Men krijgt overigens de indruk dat bij het Grand Holliday Casino hetzelfde spelletje wordt gespeeld als recentelijk gebeurde bij het Aruba Palm Beach Casino. Er werd echter tot nu toe niet openlijk gesproken over sluiting van het casino in het Holliday Inn Hotel. De directies van het casino noch van het hotel waren vandaag voor commentaar bereikbaar.

Hetzelfde ochtendblad berichtte vanmorgen op de voorpagina dat Alhambra Bazaar, waar 51 mensen werkzaam zijn, eveneens plannen heeft de deuren te gaan sluiten. De Bazaar trekt weinig klanten, er wordt weinig verkocht, het casino aldaar moet nodig opgeknapt worden en het geheel gaat steeds verder achteruit.

In het kader van onderzoek naar erosie

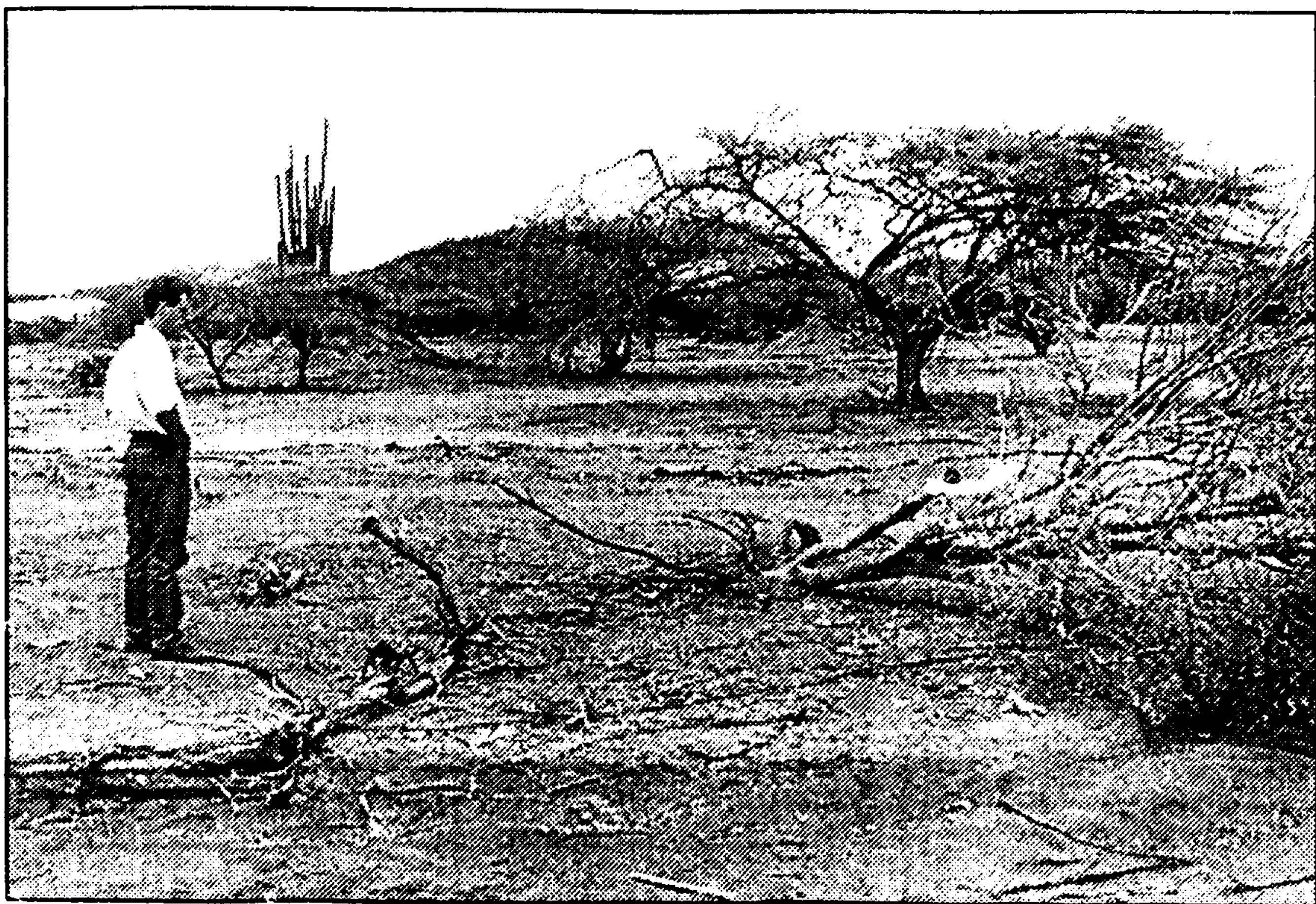
Voor LVV-stagiar komt de regen als gegoten

ORANJESTAD — Slechts heel weinig mensen zullen te spreken zijn over het weer van de afgelopen dagen. Maar er is tenminste één persoon op Aruba die een vreugdedansje maakte toen de regen met bakken uit de hemel viel: Marten Schut die op het moment stage loopt bij Directie Landbouw, Veeteelt en Visserij (LVV). Aan de Landbouw Universiteit Wageningen studeert hij bosbouw en hij is nu drie maanden op Aruba in verband met een stage over: erosie.

"Eigenlijk is mijn stage in deze tijd van het jaar niet goed gepland," legt Schut uit. "Voor het bestuderen van erosie op Aruba, zou je eigenlijk tijdens de regenperiode van oktober tot en met december onderzoek moeten doen. Vandaar dat ik een paar regenbuitjes niet zo erg vind, integendeel zelfs."

Door de zware regenval in de nacht van woensdag op donderdag werd op Aruba in een mum van tijd veel zichtbaar op het gebied van erosie. "Plotseling zie je dan dingen, die je je op Aruba heel moeilijk voor kunt stellen als het een tijd lang niet geregend heeft, zoals wegen die in een mum van tijd blank staan en zijn afgesloten vanwege de water- en modder overlast."

Schut verbaast zich deze dagen ook over grote terreinen, huizen en tuinen die onder water staan. "Zo zag ik vanmorgen toen ik aan het rondrijden was in de buurt van het Spaans Lagoen en Savaneta, dat Pueblo Supermarket in San Nicolas omgeven is door water. Je zou toch denken dat daar met de bouw aan gedacht is. Zo zijn er ook woonhuizen die na een flinke regenbui blank staan. Dan zeggen de bewoners verontwaardigd: 'Ja, maar het regent toch nooit op Aruba?' maar dat is natuurlijk niet reëel. Inderdaad; het regent niet vaak op Aruba, maar àls het regent, dan regent het goed en daar moet je met het bouwen van een huis of het kopen van een stuk grond rekening mee houden."

■ *ORANJESTAD — Links op deze foto staat LVV-stagiair Marten Schut wat beteuterd te kijken naar een vrijwel kaalgeschoven stuk terrein dat bestemd wordt als verkavelingsproject. Vaak blijven dit soort stukken grond jarenlang braak liggen, wat de kwaliteit van de grond zeker niet ten goede komt. "En als de huizen van het verkavelingsproject er eenmaal staan, kopen de nieuwe bewoners voor een kapitaal aan dure beplanting voor hun tuintje, terwijl op dat specifieke stukje grond ooit een fantastisch stuk 'puur natuur' stond," zegt Schut.*

RAPPORT

In de laatste maand van zijn stageperiode gaat Marten Schut een rapport opstellen met aanbevelingen die erosie op Aruba zoveel mogelijk moeten voorkomen. Hij zal ook aangeven welke aanpak op Aruba het beste gebruikt kan worden om erosie zoveel mogelijk tegen te gaan. Echte conclusies trekken wil en kan hij niet. Daarvoor heeft hij op de eerste plaats de apparatuur niet en op de tweede plaats is zijn stageperiode daar te kort voor.

Zonder al te veel kritiek te willen leveren, vindt Schut dat men op Aruba in sommige gevallen wat te kortzichtig te werk gaat. "Dat is natuurlijk wel logisch, want wie houdt hier nu met langetermijn-planning rekening met regen of erosie? Niemand; want daar denk je gewoonweg niet aan. Toch kan het heel wat problemen en ergernis voorkomen als je het wel incalculeert bij bepaalde bouwplannen of -projecten."

Zo zou met het aanleggen van geasfalteerde wegen beter rekening moeten worden gehouden met de afwatering. "Als het op Aruba hard regent, zie je het water over de verharde wegen naar beneden lopen. En dat is eigenlijk helemaal niet de bedoeling, daar zijn de wegen niet voor gemaakt. Door putten en richels moet het water juist worden afgevoerd. Ik hoop dat ze daar met de aan te leggen rondweg - die zal lopen van de luchthaven naar de grote hotels - rekening zullen houden," zegt Schut.

PLANNING

Vooruitlopend op zijn eindrapport, is de enige aanbeveling die de stagiair op het moment kan doen, dat vooral op de lange termijn rekening moet worden gehouden met erosie. "En dat vereist planning en continuïteit in het beleid."

"Want de mens wil altijd alles naar zijn hand zetten.

We denken vaak dat we de mooiste bouwwerken zomaar overal neer kunnen zetten. Maar tegen de natuur kun je niet opbouwen. Je kunt nog zo'n prachtige bouwtekening hebben en heel veel geld, maar een villa kun je bijvoorbeeld nooit en te nimmer in een rooi neerzetten. Want één van de vele regels van de natuur is dat water altijd zijn weg vindt en van boven naar beneden gaat."

Zo zijn de Nederlanders wereldberoemd vanwege het ingenieus ontwerpen en bouwen van dijken, polders en bruggen. Maar ook daar hebben ze nog steeds enorme problemen als ze een bocht uit een rivier willen halen en dat stuk recht willen laten lopen. Ze zeggen niet voor niets dat het water altijd naar de zee stroomt!" Op de vraag of het gerucht klopt dat de stranden van Aruba door erosie steeds kleiner worden, antwoordt Schut: "Het kleiner worden van stranden heeft met heel veel factoren te maken, onder meer met de zeespiegel. Sommige deskundigen menen dat de zeespiegel stijgt maar niemand heeft dat tot nu toe wetenschappelijk kunnen bewijzen. Dus een antwoord op die vraag kan ik niet geven. Dat kan pas na jarenlang vergelijkbaar onderzoek."

'Deugdelijkheid van bestuur' op schrift

ORANJESTAD — De bundel van het koninkrijks-symposium 'Deugdelijkheid van bestuur in kleine landen' dat op 26, 27 en 28 april 1995 werd gehouden, is gereedgekomen.

Deze week overhandigde Piet Pronk namens de symposiumcommissie de eerste exemplaren aan minister-president Henny Eman en de overige ministers.

De bundel, die is samengesteld onder redaktie van de koninkrijks-symposiumcommissie, bevat alle referaten van de voor het symposium uitgenodigde gastsprekers. De door de deelnemers gestelde vragen en door de gastsprekers gegeven antwoorden zijn eveneens opgenomen.

Ook een plaats in de bundel hebben de uitgesproken toespraken bij het 40-jarig bestaan van het Statuut op 15 december 1994 van de minister voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken Joris Voorhoeve, de minister-president van de Nederlandse-Antillen Miguel Pourier en de minister-president van Aruba Henny Eman.

Voorts bevat de bundel de slottoespraken van de Staatssecretaris Constitutionele Zaken van de Nederlandse-Antillen en de minister-president van Aruba, alsmede een tijdens het symposium uitgegeven bijdrage van de Sindicatonan den Union (SdU).

Voor een bedrag van 25 florin is de bundel reeds verkrijgbaar bij de Biblioteca Nacional (afdeling Arubaniana) en vanaf 31 juli ook bij de Universiteit van Aruba (Reprokamer).

Serviërs beschieten ook Zepa en Sarajevo

Bihac onder Servisch vuur

SARAJEVO - De Bosnische regeringstroepen in de moslim-enclave Bihac zijn flink in de verdrukking gekomen. Radio Sarajevo meldde in de nacht van vrijdag op zaterdag, dat door de gevechten duizenden burgers in de enclave op de vlucht zijn geslagen.

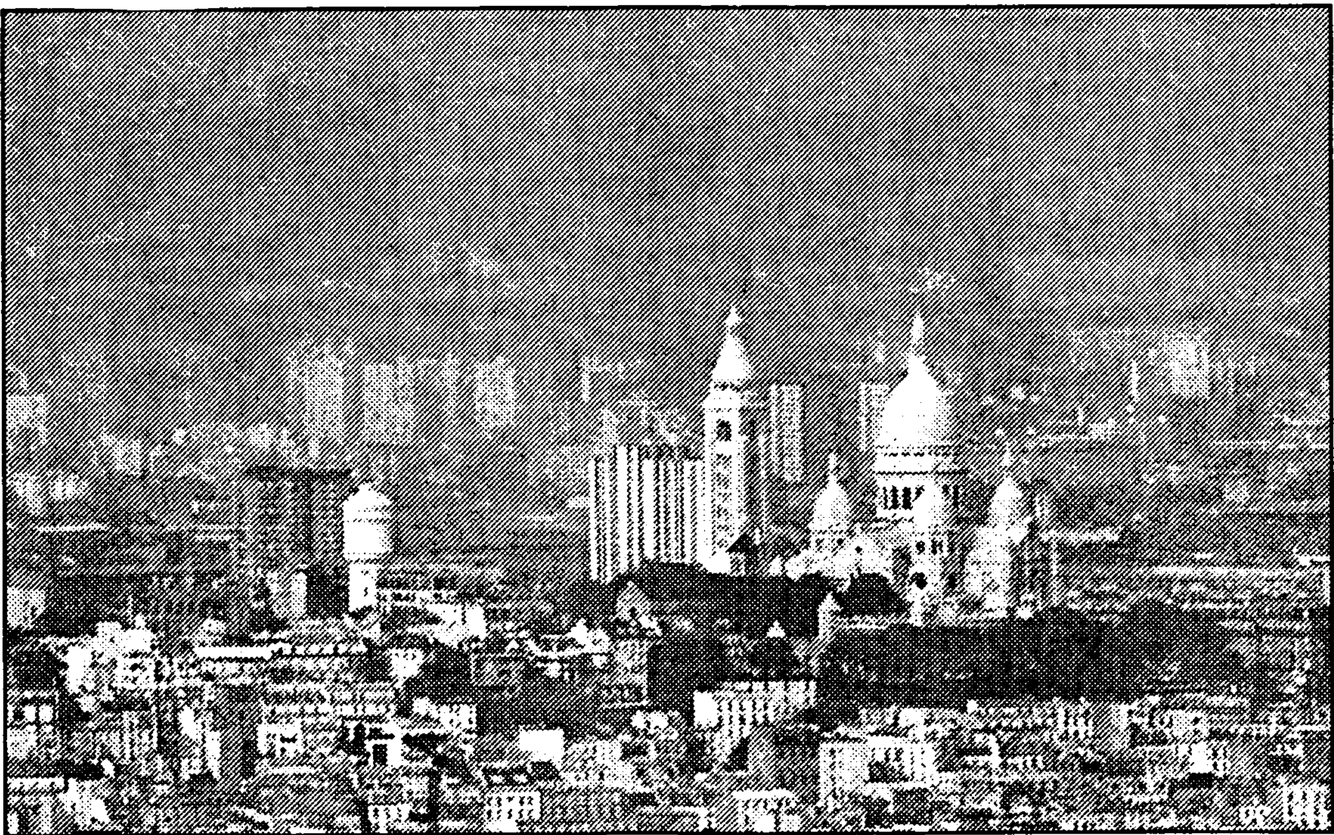
Beschietingen door de Serviërs hebben vrijdag in Bihac aan vijf kinderen het leven gekost. Dat heeft de Bosnische radio gemeld. Door de beschietingen met artillerievuur en raketten zouden zeker dertig mensen in de enclave in het noordwesten van Bosnië, een van de 'beveiligde' gebieden, gewond zijn geraakt. De Bosnische premier Haris Silajdzic heeft gewaarschuwd dat de Bosnische en Kroatische Serviërs de enclave zouden kunnen innemen, terwijl de aandacht van de internationale gemeenschap zich concentreert op de bedreigde enclaves in het oosten van Bosnië.

ZEPA

Bosnisch-Servische milities hebben vrijdag een mortieraanval uitgevoerd op Zepa, zo heeft een woordvoerder van de Verenigde Naties in Zagreb bekend gemaakt. Bijzonderheden over de aanval kon hij niet geven. Het stadje in de oost-Bosnische moslim-enclave, door de VN tot veilig gebied verklaard, ligt al ruim een week onder vuur.

Bij granaatbeschietingen op Sarajevo zijn vrijdag zeker vier mensen omgekomen. Dat is vernomen van ooggetuigen en bij ziekenhuizen in de Bosnische hoofdstad. Zes mensen raakten gewond. Een granaat sloeg vrijdag aan het begin van de avond in de centraal gelegen wijk Kosevo Brdo in. Ook in een wijk ten noorden van het centrum sloeg een mortier in.

Vuile lucht-alarmfase 2 voor Parijs van kracht

■ *PARIJS - Een waas van vervuilde lucht hangt boven Montmartre en de Sacré Coeur-kathedraal van Parijs. Als gevolg van de aanhoudende hittegolf is de tweede alarmfase van de vervuiling van de lucht afgekondigd voor Parijs. De alarmschaal kent drie fases.*
(AFP-satellietfoto)

Israël en Jordanië slaan handen ineen:

Hulpluchtbrug naar Bosnië

AMMAN - Israël en Jordanië beginnen volgende week een luchtbrug naar Bosnië 'om het lijden van het Bosnische volk te verzachten'.

Dit heeft de Israëlische premier Yitzhak Rabin bekend gemaakt op de Jordaanse televisie. Rabin beloofde 'vliegtuigen vol medicijnen en alles wat verder nodig is'. De Israëlische premier leverde vrijdag telefonisch een bijdrage aan een Jordaanse televisieshow ten bate van de moslims in Bosnië.

De Jordaanse koning Hussein had hem voorgesteld samen te werken bij de hulpverlening, zei Rabin, en 'ik heb zeer positief gereageerd'.

Gevraagd of hij ook een financiële bijdrage zou leveren, zei Rabin: "We zullen drieduizend dollar (Nf 4650) overmaken." Daarmee blijft de Israëlische premier achter bij koning Hussein. Die had eerder aangekondigd uit eigen zak vijftigduizend dinar (Nf 110.000) bij te dragen.

Hussein wil zelfs nog verder gaan. Hij zei persoonlijk te willen deelnemen aan de VN-vredesoperatie in het voormalige Joegoslavië, als de wereld besluit tot krachtdadig optreden om de bloedbaden een halt toe te roepen. In ex-Joegoslavië zijn 3500 Jordaanse VN-militairen gestationeerd, na de Fransen en de Britten het grootste contingent.

EILANDGEBIED CURAÇAO

HET BESTUURSCOLLEGE VAN HET EILANDGEBIED CURAÇAO

MAAKT

MET DIEP LEEDWEZEN HET OVERLIJDEN BEKEND VAN DE

HEER

REGINALDO (TOLINCHI) A. PIETERSZ

GEDEPUTEERDE (RAADSLID) VAN

30 JUNI 1975 TOT 30 JUNI 1977.

28 MEI 1990 TOT 26 SEPTEMBER 1990.

GERDEPUTEERDE (NIET RAADSLID) VAN

2 APRIL 1986 TOT 28 MEI 1990.

WAARNEMEND GEZAGHEBBER VAN

20 AUGUSTUS 1975 TOT EN MET 21 JULI 1977.

HIJ RUSTE IN VREDE.

HET BESTUURSCOLLEGE VOORNOEMD,

DE GEZAGHEBBER, DE SECRETARIS,

MR. S.M. BETRIAN, MR. E.A. VLIEG, MBA.

EILANDGEBIED CURAÇAO

DE EILANDSRAAD VAN HET EILANDGEBIED CURAÇAO MAAKT

MET DIEP LEEDWEZEN HET OVERLIJDEN BEKEND VAN DE

HEER

REGINALDO (TOLINCHI) A. PIETERSZ

LID VAN DE EILANDSRAAD VAN

28 JUNI 1971 TOT 28 JUNI 1979.

28 MEI 1990 TOT 30 JUNI 1991.

HIJ RUSTE IN VREDE.

DE EILANDSRAAD VOORNOEMD,

MR. S.M. BETRIAN, MR. E.A. VLIEG, MBA,

VOORZITTER. SECRETARIS.

Opening uitgesteld

Slecht weer speelt Warahama parten

KRALENDIJK — Hoewel niet aan alle media meegedeeld — niet alle media kregen trouwens een uitnodiging — is de opening van de Warahama Ranch vrijdagmiddag uitgesteld. Hoewel er geen reden werd opgegeven, mag worden aangenomen, dat de flinke, maar zeker niet opvallende regenbui van donderdagochtend de reden is geweest om de opening, waarvoor driehonderd gasten werden verwacht, af te zeggen.

Een regenbui heeft de Warahama trouwens eerder parten gespeeld en werd de oorzaak van de val van het UPB-Bestuurscollege. Eigenaar van de Warahama en toenmalige gedeputeerde Ramoncito Booi, gebruikte zijn boerderij in september 1988 voor de ontvangst van wijlen minister van Antilliaanse Zaken, De Koning, UPB-politici en enkele bevriende media. Aangezien het toen ook regende, liet Booi de weg naar zijn boerderij met 'grijs' verbeteren. Door de enorme overlast van muggen liet hij bovendien zijn boerderij spuiten door de Hygiënische Dienst. Voor de betaling van de werkzaamheden van de HD, het gebruikte materiaal en het insecticide, gaf Booi een ondergeschikte opdracht de kosten te boeken op de Bonaireaanse luchthaven. Dat leidde tot een motie van wantrouwen aan de toenmalige gedeputeerde en later tot het vertrek van het UPB-Bestuurscollege.

WEB-storing zet hotels in het donker

KRALENDIJK — De electriciteitsstoring donderdagmiddag rond zes uur was een gevolg van een kortsluiting in het hoogspanningsnet van het WEB n.v. Als gevolg daarvan waren verschillende hotels — zoals Port Bonaire en Plaza Resort Bonaire — en huizen in de omgeving van Belnem en Salina [illegible] van [illegible].

De storing [illegible] dien [illegible] dat de [illegible] afgesloten moest worden om het euvel te zoeken. Toen bleek, dat onderdelen van de sectie niet de oorzaak konden zijn van de storing, werd besloten de hotels weer aan te sluiten. Pas vrijdagochtend was de situatie echter weer normaal. De reden van de storing was vrijdagochtend tegen twaalf uur nog steeds niet bekend, waardoor het opnieuw aansluiten van de sectie tot dat moment een delicate zaak was. Een uurtje later evenwel werd de oorzaak gevonden in een van de transformatoren te Belnem. Daarna werden de huizen van Belnem en Akzo weer aangesloten.

TCB resultaat

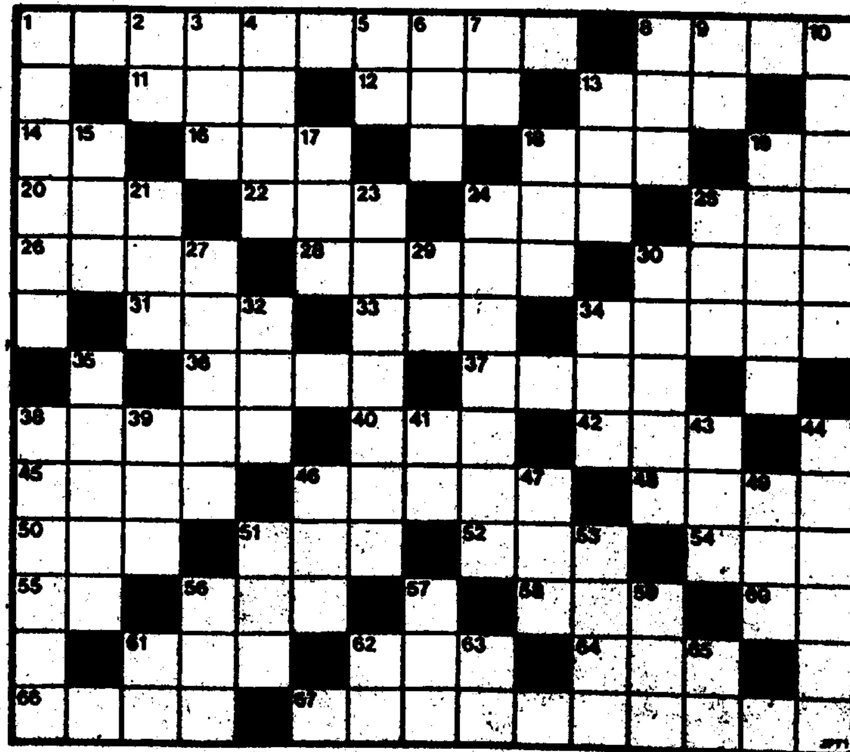
KRALENDIJK — Tijdens de vergadering die door de TCB wordt gehouden met diverse buitenlandse vertegenwoordigers, zullen ook de resultaten bekend gemaakt worden van een onderzoek dat is gehouden onder vertrekkende passagiers.

De uitkomst van interviews die werden afgenomen op de Bonaireaanse luchthaven, worden nu verwerkt. Een van de vragen is ook waar de bezoeker voor het eerst zijn of haar informatie kreeg over Bonaire.

Uiteraard wordt de vertrekkende bezoeker ook gevraagd hoe hij Bonaire vond en of hij tevreden was met hetgeen het eiland bood. Een voorzichtige vraag die eveneens gesteld wordt, is de hoeveelheid geld die de toerist en zijn gezin op Bonaire hebben besteed.

Verhuizing

KRALENDIJK — De Servisio di Vigilansia (SSV) die onder andere belast is met de afgifte van rijbewijzen is verhuisd. Begin deze week is de dienst nog gevestigd in het gebouw vn de oude LTS, waar ook de Ontvanger zijn kantoor heeft. De verhuizingen binnen het overheidsapparaat zijn een gevolg van het streven om de diensten zo bereikbaar mogelijk te maken voor de bevolking. Het hangt ook samen met de totale reorganisatie die plaats vindt binnen het overheidsapparaat. Het Bestuurscollege verwacht, dat binnen afzienbare tijd alle overheidsdiensten een adequaat onderkomen hebben.

HORIZONTAAL: 1. soort paddestoel; 8. bloeiwijze; 11. vrouwelijk dier; 12. soort; 13. tussenwerpsel; 14. uitroep; 16. groef; 18. wapen; 19. dyne; 20. zangstem; 22. landtong; 24. kerker; 25. vreemde munt; 26. god van de liefde; 28. gespannen; 30. plek; 31. laboratorium; 33. vis; 34. begin; 36. rustig; 37. voorzetsel; 38. opstandeling; 40. duw; 42. leuk; 45. lastdier; 46. broodsuiker; 48. vrucht; 50. vogel; 51. vrouwelijk dier; 52. priem; 54. watering; 55. zonder nummer; 56. waagstuk; 58. bloeiwijze; 60. bijwoord; 61. wat; 62. familielid; 64. vod; 66. salaris; 67. verstomd.

VERTICAAL: 1. lawaai; 2. godsdienst; 3. houding; 4. vrouwelijk dier; 5. zuster; 6. gat in het [illegible]; 7. [illegible]; 8. jongensnaam; 9. rijksuniversiteit; 10. gedicht; 13. zandheuvel; 15. bergweide; 17. onderricht; 18. muil; 19. jongedochter; 21. speelgoed; 23. drukte; 24. warmte-eenheid; 25. bevel; 27. pool; 29. deel van een mast; 30. tegenvaller; 32. danspartij; 34. sportterm; 35. familie; 38. varkensvet; 39. schel; 41. oosterlengte; 43. hevig; 44. al te zedig; 46. drinkbeker; 47. groente; 49. lidwoord; 51. wilde haver; 53. vleesgerecht; 56. erfelijkheidsdrager; 57. net; 59. cilinder; 61. ionium; 62. voorzetsel; 63. familielid; 65. muzieknoot.

Winnaar vorige week

Oplossing vorige week

HORIZONTAAL: 1. impasse; 7. apostel; 13. naaf; 14. arena; 15. toto; 16. kas; 17. eng; 18. pro; 20. neg; 21. en; 22. net; 24. oom; 26. ni; 27. kamoetvogel; 31. rood; 33. sisal; 34. lens; 36. open; 37. zone; 38. bril; 39. menie; 42. dier; 44. eigenaardig; 47. LK; 49. gil; 50. koe; 51. cm.; 52. ara; 54. tal; 56. rel; 57. roe; 58. horm; 60. foren; 61. demi; 62. stemmig; 63. edelman.

VERTICAAL: 1. inkeer; 2. maan; 3. pas; 4. af; 5. Santos; 6. erg; 7. ANP; 8. parool; 9. st.; 10. tori; 11. eten; 12. logies; 17. een; 19. obg; 22. nadelig; 23. ets; 25. melodie; 27. kopie; 28. eigen; 29. varia; 30. lenig; 32. oor; 35. nee; 38. balans; 39. melati; 40. nar; 41. erkend; 43. Romein; 45. git; 46. dol; 48. krot; 51. com; 53. [illegible]; 55. [illegible]; 56. ree; 57. rem; 59. mm.; 61. dl.

Bonaire wint zilveren medaille op Special Olympics

KRALENDIJK — Moe, maar voldaan zijn de vier atleten en hun begeleiders weer teruggekeerd van de Special Olympics. Na bijna drie weken trainen, reizen en sporten kunnen ze terug kijken op een onvergetelijke gebeurtenis: de World Summer Games in Connecticut in Amerika.

Gezien het feit dat de eigenlijke training voor deze Olympische Spelen pas begon in maart van dit jaar, zijn de resultaten niet slecht: 1 zilveren medaille, 2 bronzen medailles, 1 vierde plaats, 1 zesde plaats, 1 zevende plaats en helaas 2 diskwalificaties.

Bonaire deed mee aan de 25 meter vrije slag (dames en heren), 25 meter schoolslag (dames en heren), 50 meter vrije slag (dames en heren), 50 meter schoolslag (dames en heren), 15 meter hard rennen (dames en heren) en 15 meter zwemmen met een drijfmiddel (dames en heren).

Voor de Spelen was het complete Bonaireaanse team te gast in Woodbridge bij familie Libby en Vernon Frankwich. De stad Woodbridge heeft gedurende vijf dagen, elke dag een mogelijkheid tot trainen en een uitstapje georganiseerd. Ter afsluiting van de week was er een picnic met de hele stad. Tijdens deze picnic kregen team Bonaire en team Cayman Islands een herinneringspenning, een reistas met sportkleding en er werd een proclamatie voorgelezen en aangeboden door iemand van het 'Bestuurscollege' van Woodbridge.

Tijdens de Spelen logeerde team Bonaire in de Yale University (college Saybrook), een prachtig oud college. Hier kreeg team Bonaire een kleine rugzak met toilet-artikelen en een grote rugtas met sportkleding aangeboden.

De 'aquatics' vonden plaats in New London, aan de kust bij Ocean Beach. In totaal participeerden meer dan 650 zwemmers aan deze wedstrijden.

Na de Spelen verhuisde team Bonaire naar Southern University. Hier kregen ze de tijd om wat uit te rusten en natuurlijk te winkelen. Met Air Aruba vloog team Bonaire heen en terug.

Tijdens deze onvergetelijke dagen werden natuurlijk contacten gelegd en vriendschappen gesloten. Momenteel heeft team Bonaire vakantie, maar na deze verdiende vakantie gaat ze uitbreiden en voorbereiden op wedstrijden op Aruba eind van dit jaar en volgend jaar in Oostenrijk.

Bender: Grote chirurgische ingrepen technisch mogelijk

KRALENDIJK — De chirurgische afdeling aan het St. Franciscusziekenhuis is gericht op kleine en middelgrote operaties. Dat wil echter niet zeggen, dat grotere ingrepen technisch gezien onmogelijk zouden zijn. Het was om meerdere redenen evenwel beter om 'klein' te beginnen, zegt algemeen chirurg J. Bender.

Bender die tegenwoordig op Bonaire woont en werkt, is een 'oude rot' in het vak. Hij studeerde van 1953 tot 1962 geneeskunde aan de Rijks Universiteit van Groningen en kreeg zijn opleiding tot algemeen chirurg in het Rotterdamse Dijkzigt ziekenhuis. Na chirurg te zijn geweest in Eindhoven (Brabant), werkte Bender van 1976 tot 1979 als afdelingshoofd chirurgie in het Slotervaart ziekenhuis in Amsterdam. Sedert april van dit jaar is dr Bender als algemeen chirurg verbonden aan het St. Franciscus hospitaal (HOSFA) van Bonaire.

Hij werkt samen met de op Curaçao wonende (Europese) Nederlander dr R. van der Veen die af en toe op Bonaire zijn werk doet. Bender zegt dat het een zegen is, dat Bonaireaanse patiënten niet meer voor elke 'chirurgische' aandoening naar Curaçao behoeven te gaan. Liesbreuken en aambeien zijn kleine operaties die op Bonaire worden verricht. Zijn eerste operatie op het Flamingo-eiland verrichtte Bender op vrijdag 21 april. Een week later was er al een gemiddelde van één operatie per dag, zegt hij. Het begin van de operaties noemde hij voor alle medewerkers een gevoel van grote voldoening. Voor het operatiecomplex operationeel was, hielden hij en zijn collega Van der Veen al spreekuren. Aan de vier huisartsen op Bonaire was een lijstje gezonden van kleine en middelgrote ingrepen, die geschikt werden geacht om mee te beginnen. Bender noemt het doen van grote ingrepen in het Bonaireaanse ziekenhuis niet onmogelijk, maar achtte het vanuit het oogpunt van de instructie van de verpleging (die nog geen chirurgie gewend waren - HL) beter om met wat kleiner 'handwerk' te beginnen.

Bender zegt dat er inmiddels kan worden terug gezien op een goede start. Hij noemt de stemming zeer optimistisch.

Nederlander Den Bakker grijpt weer naast zege

LIMOGES — Aan het einde van de Tour wil iedereen nog snel een succesje meepakken. Maarten den Bakker vond de rit naar Limoges een mooie om zijn naam te vestigen. Hij zat in de goede kopgroep, maar miste de slag. De TVM'er spaarde zich in de kopgroep van twaalf zoveel mogelijk voor de finale, maar zag Lance Armstrong vrolijk wegfietsen na de laatste klim. "Slim, maar dat ben je altijd na een gewonnen etappe."

Den Bakker rijdt goed in de Tour, ziet er beter uit dan veel van zijn andere collega's. Op weg naar Luik probeerde hij al zijn slag te slaan, maar miste toen de juiste begeleiders in de kopgroep. Gisteren zat hij bij de juiste mensen. Ekimov, namens Raas, etappewinnaars Bruyneel en Sciandri en sterke Italianen als Cenghialta, Ferrigato, Tafi en Lelli. Kwaliteit genoeg om het peloton, één dag voor de tijdrit, op vele minuten te rijden.

Het was ook de juiste groep. De coureurs van Banesto en Once hadden geen moeite met de uitlooppoging. De sprintploegen misten de inhoud om het peloton in de slotfase bijeen te brengen. Toen Armstrong ging, bleef een reactie bij de overige elf in eerste instantie uit.

"Festina had twee renners in de kopgroep, MG ook. Zij moeten dan een renner opofferen, willen ze voor de overwinning gaan", klonk het teleurgesteld. Den Bakker had te horen gekregen zich te sparen.

"Je weet dat Ekimov in de slotfase wil gaan, die Italianen ook." De spanning in de achtervolgersgroep liep hoog op. Niemand wilde rijden. "Wie rijdt, is sowieso geklopt", wist Den Bakker. "Het waren allemaal klasbakken die een etappe kunnen winnen, maar niemand verwachtte dat er zo vroeg een coureur zou gaan. Toen het gat niet kleiner werd, wist ik dat we voor de tweede plek reden. Armstrong heeft het slim gedaan. Hij heeft verdiend gewonnen. Ik denk dat er bij iedereen maar heel even heeft meegespeeld, wat er afgelopen week met Casartelli is gebeurd. Hij was gewoon veruit de beste."

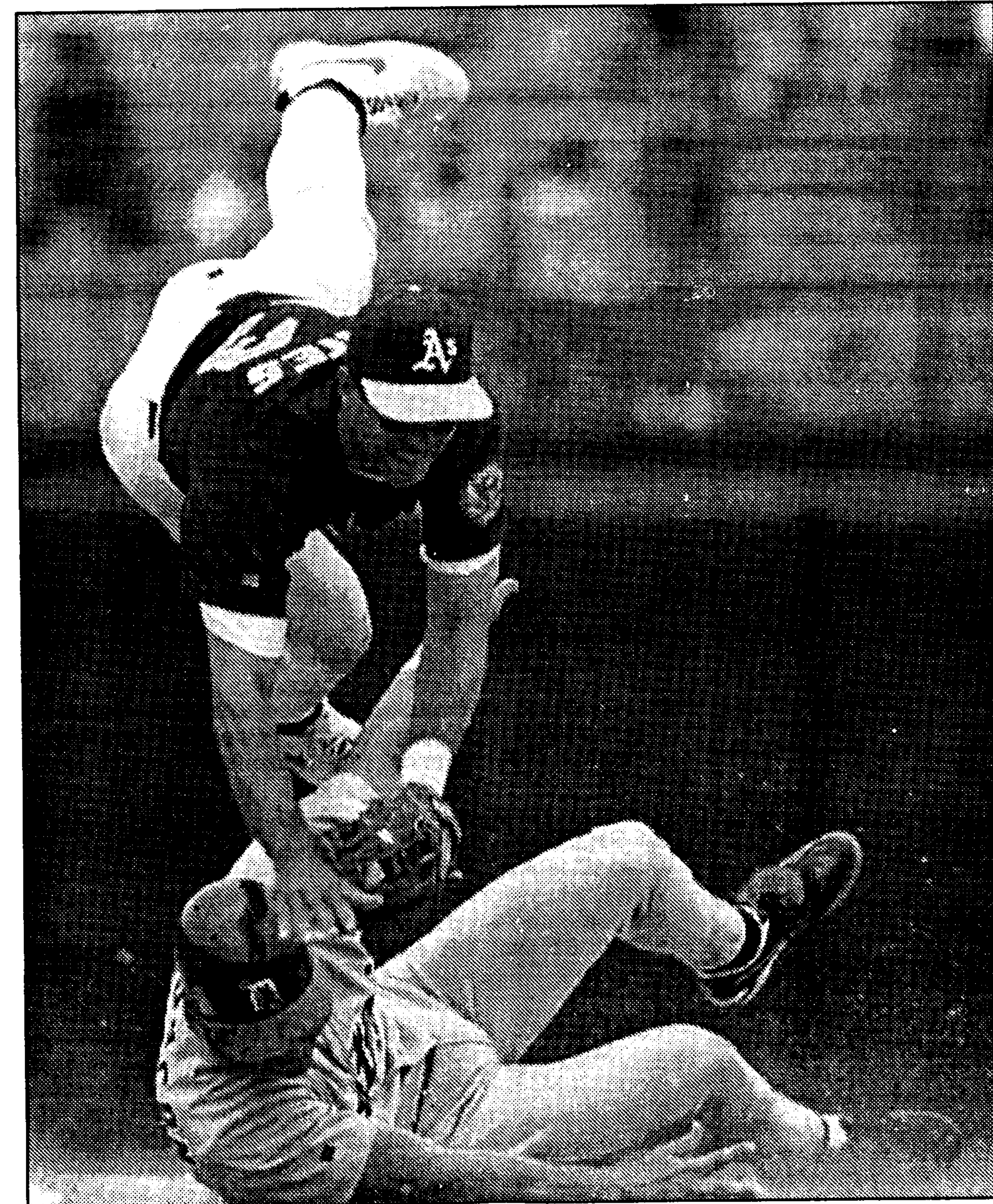
■ *MIAMI — Honkbalumpire Charlie Williams lacht op opmerkingen uit het publiek over zijn rare kleding. De bagage van de umpires raakte kwijt, waardoor zij in korte broeken het duel tussen de Florida Marlins en Los Angeles Dodgers in Miami moesten leiden. De broeken en t-shirts werden geleend van de Marlins.* ■

Marcio Santos mist vliegtuig

AMSTERDAM — Vergeefs heeft Ajax gisteren op Schiphol op Marcio Santos gewacht. De Braziliaan zou zich gisteren in Amsterdam bij de club melden om zich alsnog bij de selectie te voegen. Volgens David Endt, perschef van de winnaar van de Champions League, miste de nieuwe aanwinst het vliegtuig door een vertraging. Endt verwacht de verdediger vandaag te kunnen begroeten.

Deze week werd een doorbraak in de transfer gevonden. De Braziliaan komt in aanmerking voor de zogenaamde 35-procentregeling, een soort subsidie voor buitenlandse specialisten, die tijdelijk in Nederland werken. Daardoor kan Santos bij een positief advies – dat in principe geen probleem is – dispensatie krijgen voor deelneming aan het Centraal Fonds Kontraktspelers (CFK). Dat was het struikelblok. Santos wilde namelijk niet de helft van zijn salaris in de pensioenpot storten.

Santos was tot nu slechts twee dagen in de Amsterdam. Hoewel hij enkele weken geleden een contract voor Ajax tekende, zei hij verrast te zijn over de voorwaarden waaronder zijn salaris werd uitbetaald. Hij keerde vervolgens terug naar zijn vaderland.

■ *OAKLAND — Brent Gates van de Oakland A's wordt onderuit gehaald door Robert Hugginson van de Detroit Tigers. Het lukte Gates toch de double-play te voltooien. Oakland won het duel in Almeda County Stadium met 6-3.*

Etappezege Lance Armstrong eerbetoon aan Casartelli

LIMOGES — Twee vingers richting hemel. Het laatste eerbetoon aan teamgenoot Fabio Casartelli kwam gisteren van Lance Armstrong na een indrukwekkende solo van dertig kilometer. In de hitte buiten Limoges sloot hij de vlucht af met de overwinning in de achttiende etappe van de Tour. Als de Texaan wil winnen, dan wint hij ook. Zo zit de vechtjas nu eenmaal in elkaar.

"Een mooi eind van een bittere Tour", sprak de Amerikaan na afloop duidelijk geëmotioneerd over zijn triomf. De nare week, begonnen met de val en het overlijden van teamgenoot Fabio Casartelli kreeg met de zegetocht van de kopman toch nog een vreugdevol slot. Uitbundig was Armstrong in de laatste driehonderd meter, ingetogen was de reactie na het passeren van de streep.

Armstrong is een renner met hart voor de aanval, hart voor de sport, hart voor de show. Twee jaar geleden verraste hij in de stromende regen het hele peloton op de glijbaan in de straten van Oslo door de wereldtitel te grijpen. Datzelfde jaar had hij bij zijn debuut in de Tour een etappe gewonnen. Vervolgens leek zijn ontwikkeling tot stilstand te komen.

Armstrong, 23 jaar, zou in de klassiekers en in de grote ronden een belangrijke jongen worden. In beide gevallen is er nog niet veel van terecht gekomen. De Tour reed hij nog niet uit, in de klassiekers trok hij ook nog geen winnend lot.

Armstrong kwam in de eerste Tourweek op weg naar Le Havre ten val. Alles wat maar pijn kan doen aan een lichaam, deed pijn. De karakter-boy uit Dallas, maar wonend in Austin en Como (Ita), telde rustig de dagen af. Na de Alpen moest het gebeuren, in Revel of Limoges. Dat waren zijn aankomsten, daar leefde hij naar toe.

In Revel ging het mis, omdat hij zich vergiste in de kracht van Sergei Oetsjakov. Vloekend en tierend liep hij weg. Armstrong wil altijd winnen, voelde zich sterk op de lastige aankomst, maar kon er niet tegen op waarde te worden geklopt. Een inschattingsfout, die hij in eerste instantie dacht niet meer te kunnen herstellen.

Daarna volgde een week die zijn leven op zijn kop zette. De dood van Fabio Casartelli greep het boegbeeld van Motorola enorm aan. De dag erop fietste de Motorola-formatie gezamenlijk en in stilte over de streep in Pau. Ter nagedachtenis aan de altijd vrolijke Italiaan. Gisteren viel Armstrong weer aan op zijn onstuimige manier. In de hitte, net na een beklimming, terwijl iedereen nog zat na te hijgen. "Je moet niet te lang in deze kopgroep blijven zitten. Je moet vroeg weg zijn", had Kuiper hem toegeroepen.

Lance ging. Alleen. Op weg naar zijn etappe. "Ik kreeg er kippevel van. Daarvoor hoef je niet regilieus te zijn", zei Kuiper later. "Als Lance wil winnen, dan doet hij dat. Alles in zijn lichaam staat voor vechten. Met armen, benen en voeten. Ik ben hier heel stil van." De Amerikaan kon zijn emoties ook niet de baas. "Dit was voor Fabio. Ik wilde per sé winnen, verlaarde Armstrong tussen de tranen door."

Algemeen klassement:

1.	Indurain	----
2.	Zülle	2.46
3.	Riis	5.59
4.	Jalabert	6.26
5.	Gotti	9.52
6.	Mauri	13.02
7.	Escartin	14.03
8.	Buenahora	14.07
9.	Chiappucci	14.35
10.	Virenque	14.54
11.	Rominger	15.41
12.	Madouas	17.22
13.	Pantani	20.35
14.	Lanfranchi	23.11
15.	Cenghialta	25.01
16.	Mejia	30.33
20.	Breukink	43.44

Puntenklassement:

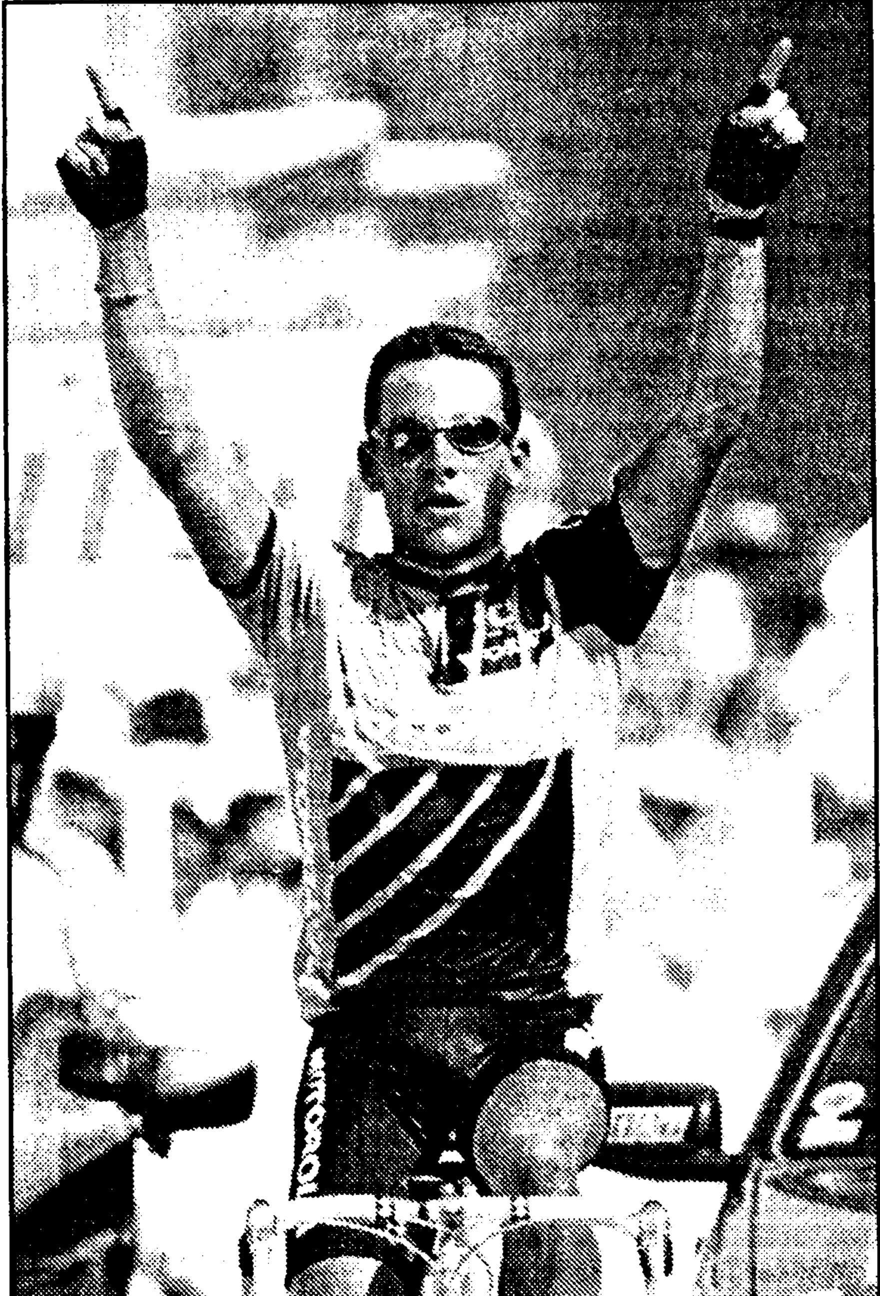
1.	Jalabert	305
2.	Abdoesjaparov	236
3.	Indurain	165
4.	Riis	163
5.	Zabel	148

Bergklassement:

1.	Virenque	438
2.	Chiappucci	210
3.	Zülle	205
4.	Indurain	197
5.	Buenahora	177

Ploegenklassement:

1.	Once	----
2.	Gewiss	12.55
3.	Mapei	52.04
4.	Festina	1.12.30
5.	Carrera	1.13.01
14.	TVM	3.50.43
15.	Novell	3.51.22

■ *LIMOGES — Met twee vingers richting hemel passeert Lance Armstrong de finishlijn in Limoges. De Amerikaan droeg de etappezege op aan zijn deze week overleden teamgenoot Fabio Casartelli. Armstrong was na afloop erg geëmotioneerd en kon zijn tranen niet bedwingen.*

Topsprinters gaan gebukt onder supertijden Flo-Jo

OSLO — Topsprintsters gaan op de hele wereld nog altijd gebukt onder de supertijden van Florence Griffith-Joyner uit 1988. Dat liet Olympisch kampioene Gwen Torrence getergd weten na haar triomf op de 200 meter bij de Grand Prixwedstrijd in Oslo. "Voor mij bestaan haar wereldrecords niet", zei de 30-jarige Amerikaanse.

Volgens Torrence heeft 'Flo-Jo' de 100 en 200 meter bij de vrouwen kapot gemaakt. "Niemand kan aan haar tijden tippen. De wereldrecords zullen de komende tien, vijftien jaar zeker stand houden. Dat betekent ondermeer dat wij als sprinters veel geld mislopen. Nooit kunnen we tegen de wereldrecordhouder lopen, nooit kunnen we een aanval doen op het wereldrecord, nooit kunnen we het publiek de wereldrecordhouder tonen. Iedereen in ons wereldje lijdt eronder."

Griffith-Joyner, tweevoudig Olympisch kampioen in Seoul (1988), liep 16 juli in Indianapolis op de 100 meter een tijd van 10,49. Ruim twee maanden later verbaasde 'Flo-Jo' bij het Olympisch toernooi met twee wereldrecords op de 200 meter op dezelfde dag (21,56 en 21,34).

Kort na haar dubbelslag in Seoul beëindigde ze tamelijk verrassend haar loopbaan. De toprestaties van Griffith-Joyner zijn meer dan eens in verband gebracht met doping, maar bewijs daarvoor is nooit geleverd. Zelf blijft ze hardnekkig ontkennen dat ze ooit verboden middelen heeft gebruikt.

Toernooi Genoa voor overleden supporter

GENUA — De Italiaanse voetbalclub Genoa houdt volgende maand een toernooi ter nagedachtenis van de supporter, die in januari voor de wedstrijd tussen Genoa en AC Milan om het leven kwam.

De 24-jarige Claudio Spagnolo werd bij rellen tussen aanhangers van beide clubs doodgestoken. Torino en het Engelse Nottingham Forest nemen 12 augustus aan het evenement deel, dat officieel het Claudio Spagnolo toernooi heet.

Moses Kiptanui mist wereldrecord steeple

OSLO — Moses Kiptanui, één van de Kenyaanse sterren op de atletiekbaan, is tijdens de Grand Prix van Oslo slechts 1,28 seconden verwijderd gebleven van zijn eigen wereldrecord. Kiptanui liep 8.03,36, de beste prestatie van het seizoen en de tweede aller tijden. In 1992 snelde hij in Zürich naar 8.02,08.

De 3000 meter steeple is een uitgesproken specialiteit van de Kenyanen, van wie schier onbekenden zo naar belangrijke titels plegen te lopen. Zo eindigden Kiptanui's landgenoten Sang, Barmasai en Keter gisteren in het Bislett-stadion als tweede, derde en vierde, om de overmacht aan te geven.

Christopher Kosgei, negentienjarige landgenoot van Kiptanui en uit het niets gekomen, kondigde al aan vandaag in Hechtel (Belgie) het wereldrecord aan te vallen. Kosgei bleef elf dagen geleden in Stockholm, blootsvoets, gedurende twee kilometer in de buurt van het recordschema, doch had in de laatste kilometer enig verval en zag zich nog bijna achterhaald door Kiptanui. De laatste is nu zelfs houder van de beste drie tijden uit de geschiedenis. Zijn 8.05,25, gelopen in Rieti (1992) geldt als derde prestatie.

"Ik ben verslagen in Stockholm, maar dat kwam door een blessure in mijn dijbeen", zei Kiptanui. "Nu voel ik me goed en heb ik echt zin om mee te doen aan de wereldkampioenschappen in Göteborg. Vandaag dacht ik in de laatste honderd meter even dat ik het record ging pakken."

De Duitser Raymond Hecht behaalde met de speer de indrukwekkende afstand van 92,60 meter, een nationaal record en de beste prestatie van het seizoen. Het record was 90,06, ook van Hecht. Zijn 92,60 is slechts 3,06 meter van het wereldrecord van de Tsjechiër Jan Zelezny. Dieter Baumann, Olympisch kampioen op de 5000 meter, liep een Duits record op de 3000 meter: 7.33,56, 0,35 beter dan in 1991. **Baumann is langdurig geblesseerd geweest.**

De Amerikaan Michael Johnson excelleerde weer op de 400 meter, door een fantastische 43,86. Tijdens de Amerikaanse kampioenschappen liep hij 43,66. Johnson wil in Göteborg de 200 en 400 meter winnen. Ook de prestaties op de 800 en 1500 meter waren indrukwekkend: 1.43,98 van Wilson Kipketer uit Kenya, 3.30,78 van Venuste Niyongabo uit Burundi.

De wedstrijd in Oslo was de eerste in de zogenaamde *Golden Four*, de vier belangrijkste gala's in de cyclus van grand prix'. De andere zijn na de WK in Göteborg, te weten in Zürich, Brussel en Berlijn. Tijdens de *Golden Four* vier staat een speciale prijzenpot met twintig staven goud van één kilo achter de finishlijn. Atleten die op hun specialiteit vier keer weten te winnen, mogen een greep doen in het edelmetaal. In totaal is omgerekend ongeveer anderhalf miljoen gulden te verdienen.

In 1993 moesten vier sporters het goud delen: Morceli, Johnson, Mutola en Hattestad. Een jaar later slechts twee: Powell en Jackson. Slechts een beperkt aantal nummers tellen mee voor de *Golden Four*. Voor de mannen: 100 m, 400 m, 1500 m, 3000 m steeple, hoogspringen en speerwerpen. Voor vrouwen: 200 m, 400 m, 3000 m en speerwerpen.

De omstandigheden in Oslo, waar de Bislett-Games voor de dertigste keer werden gehouden, waren nagenoeg ideaal. Na regen overdag was het 's avonds zonneschijn, met een lichte bries. Sonia O'Sullivan uit Ierland liep de beste tijd van het seizoen over 3000 meter: 8.34,31. Tijdens het WK is die afstand vervangen door de 5000.

Ondanks alle recente problemen met zijn gezondheid is Linford Christie op tijd in vorm voor de WK. Nadat hij **in de serie van de 100 meter de beste was (10,08)**, won hij ook de finale: 10,12. Verrassend tweede was de Jamaicaan Donovan Powell in 10,15. De tot nog toe snelste sprinter van het jaar, Donovan Bailey uit Canada (9,91), was na de series uitgeschakeld.

Tomec Iwan toch naar Feyenoord

ROTTERDAM — Tomec Iwan mag voor Feyenoord voetballen. De Rotterdamse eredivisieclub en Roda JC kwamen gisteren tot een akkoord over de transfer van de 24-jarige Pool.

Het bestuur van de bekerwinnaar en van de Limburgse vice-kampioen hebben afgesproken geen mededelingen over de inhoud van de overeenkomst naar buiten te brengen. Naar verluidt betaalt Feyenoord 3,5 miljoen gulden voor Iwan. Roda JC had vijf miljoen gevraagd en Feyenoord wilde eerder niet meer dan twee miljoen neertellen.

Iwan bereikte eind juni met Feyenoord een overeenkomst van vier jaar, ondanks het feit dat hij nog een contract van een jaar had bij Roda JC. De Limburgers weigerden de Pool te laten gaan. Vorige week wees de arbitragecommissie het verzoek van Iwan af het contract met Roda JC te ontbinden. De aanvaller meldde zich daarop ziek en verscheen maandag niet op de training van Roda JC.

Na een verbale oorlog tussen Roda JC en Feyenoord, zegevierde begin deze week het gezonde verstand. De advocaten van de clubs zochten naar een voor beide partijen bevredigende oplossing. Die werd gisteren gevonden. Iwan mag naar Feyenoord als de laatste plooitjes zijn gladgestreken. Want uit de reactie van Roda's algemeen directeur Serve Kuijer bleek gisteren dat nog een aantal niet onbelangrijke details geregeld dient te worden.

Iwan toonde zich gisteren in de Rotterdamse Kuip opgelucht dat de zaak opgelost is. In een reactie voor het sportjournaal van de NOS zei hij dat het niet de mooiste dag in zijn leven is, maar wel een zeer belangrijke. "Ik ben tevreden. De afgelopen weken zijn van invloed geweest op mijn gemoedstoestand", zei de Pool in gezelschap van zijn zaakwaarnemer Jan de Zeeuw. **"Ik wil de affaire snel vergeten en me concentreren op de training en de competitiestart."**

Inter helpt Bosnische vluchtelingen

CAVALESE — De voetballers van Inter hebben zich het lot aangetrokken van de Bosnische vluchtelingen. De spelers hebben ruim 50.000 gulden verzameld voor het Italiaanse Rode Kruis om de ontheemden in het voormalige Joegoslavië te helpen.

De voetballers van de oudwerkgever van Bergkamp en Jonk brachten het geld bijeen via een geïmproviseerde actie waarbij ze het recht kochten hun favoriete shirtnummers te dragen. Buitenlandse spelers, zoals de nieuwe aankoop Paul Ince, werden uitgesloten van de inzameling. Ze gaven afzonderlijk een bijdrage.

Nederland bereid te financieren

Plannen voor een multifunctionele sportaccommodatie te Scherpenheuvel

= door Hans Vaders =

WILLEMSTAD - De succesvolle, goed georganiseerde Koninkrijksspelen 'Nieuwe Stijl' in Aruba werden gisteren afgesloten. Dit evenement dat werd gehouden voor de sportende jeugd binnen het Koninkrijk van 14 tot 18 jaar, zal het komende decennium een steeds weer terugkerende traditie worden op de sportkalenders van Nederland, de Nederlandse Antillen en Aruba.

Of zoals de Nederlandse staatssecretaris van Sportzaken, oud-topzwemster Erica Terpstra, dit uitdrukt: "Het houden van Koninkrijksspelen voor de jeugd dient primair in het licht van het uitdragen van de Koninkrijksgedachte gezien te worden.

Koninkrijksspelen kunnen, zo is deze gedachte, bijdragen aan het besef tot één Koninkrijk te behoren. Het kan een stimulans zijn om sport te bedrijven. Wederzijds begrip wordt bevorderd." Over twee jaar, in 1997, zal Curaçao als gastheer optreden voor dit prestigieuze evenement. Is het eiland er qua organisatie en accommodatie al klaar voor? Wat zijn de 'bottlenecks'?

ACCOMMODATIES

De kogel moet in ieder geval door de kerk want de tijd dringt, waar er voor onze eilandelijke sporters zelfs nog geen fatsoenlijke atletiekbaan te vinden is, laat staan enige geschikte vorm van accommodatie waarmee voor de dag gekomen kan worden.

"Ja, die accommodatie is werkelijk hemelschreiend", zegt Henk van der Huls, secretaris van de SBVSS, de Stichting Beheer Voorzieningen Sportvelden Scherpenheuvel. "Kortgeleden bezochten op uitnodiging van de SBVSS en met medewerking van het Van der Valk Plaza Hotel en de KLM ir Franklin Versteeg en oud-Olympiër en hoofd van de sector Sportaccommodaties Piet van der Kruk van het Nederlandse NOC/NSF het eiland. (NOC/NSF is een bundeling van het Nederlands Olympisch Comité en de Nederlandse Sport Federatie; red.).

Beide beleidsmakers waren het er zonder meer over eens dat er op het eiland momenteel niet één accommodatie, inclusief het SDK, aan de minimale eisen voldoet om een groots evenement zoals bijvoorbeeld de Koninkrijksspelen, te organiseren. Er moet dus op korte termijn veel werk worden verzet willen we over twee jaar niet de risée van het Koninkrijk worden."

SCHERPENHEUVEL

Uiteraard zijn de NOC/NSF-bestuurders ook een kijkje gaan nemen bij de sportvelden van Scherpenheuvel.

Zoals bekend zijn deze terreinen nog steeds in het bezit van de (vertrekkende) fraters van Tilburg die toestemming verleenden aan de SBVSS om de velden 'up te graden' met als belangrijkste voorwaarde dat een en ander altijd kosteloos ter beschikking moet staan aan de Curaçaose jeugd.

Voorzitter van de Stichting en ex-bondscoach van de Antilliaanse wielrenners Nico Willemse vertelt dat zijn non-profit organisatie reeds enige jaren geleden is gekomen met een voorstel 'Planontwikkeling Scherpenheuvel Sportcomplex'. Dit plan, waaraan in totaliteit een kostenplaatje van minimaal zo'n zes miljoen gulden hangt, is toentertijd al voorgelegd aan de sector Sportaccommodaties van NOC/NSF.

Als eerste prioriteit zou Scherpenheuvel nu al moeten kunnen beschikken over een tweetal kunstgras voetbal- en hockeyvelden, een atletiekbaan die aan internationale eisen voldoet en een goede algemene infrastructuur. "Ideaal voor bij voorbeeld de Koninkrijksspelen", benadrukt Willemse. "In dit kader past ook de aanpassing van een gedeelte van het huidige klooster tot sporthotel en gastenverblijf."

SPONSORING

Inmiddels zijn via sponsoring van het Curaçaose bedrijfsleven en het KabNA de eerste resultaten rond het ambitieuze, goed doorwrochte project reeds zichtbaar. Zo werd vorig jaar een complete lichtinstallatie van 125 lux geplaatst zodat ook tijdens de avonduren gesport kan worden en werden er vanghekken geconstrueerd. "In ieder geval een eerste, belangrijke aanzet", meent huisarts en WK-roeier Van der Huls.

"Het zou daarnaast een 'bloody shame' zijn wanneer eilandgebied en Land niet mee zouden gaan met dit bijzondere initiatief. We zitten met een onderbesteding van vele miljoenen. De centen liggen er in Nederland, het KabNA en NOC/NSF zijn maar al te graag bereid te helpen, maar het eilandgebied moet er wel voor de volle honderd procent achter staan anders gaat het project alsnog in zijn geheel 'down the drain'.

Ik vind dan ook dat zo snel mogelijk actie ondernomen moet worden om op Scherpenheuvel te komen tot een multifunctionele sportaccommodatie ten dienste van onze jeugd in het bijzonder en de Curaçaose sport in het algemeen."

JEUGD

Willemse: "Helaas moet ik onderkennen, dat de problemen waarmee een deel van onze jeugd te kampen heeft, ik noem maar drugsgebruik, de toenemende jeugdcriminaliteit, de vele 'drop outs' op de scholen, een zeer ernstige zaak is. Hier moet meer 'grip' op gekregen worden. Sport is dan een van de mogelijkheden. Kwam de overheid nu eindelijk eens maar met een doortimmerd sociaal en sportbeleidsplan.

De private sector is zich in ieder geval terdege bewust van de verantwoordelijkheid die ze heeft jegens de lokale (jeugd)sportbeoefening. Zei Lio Capriles een jaar of twee geleden al niet dat de commercie hier deelgenoot aan moet zijn. Capriles stelde echter wel als voorwaarde dat de overheid dan ook eindelijk het voortouw neemt inzake het creëren van de noodzakelijke infrastructuur. Anders blijft het dweilen met de kraan open."

De herinvoering van de Koninkrijksspelen biedt Curacao in 1997 in ieder geval de unieke gelegenheid om het eigen sportprofiel op te poetsen. Hierin zou Scherpenheuvel centraal kunnen staan denken NOC/NSF-bestuurders Versteeg en Van der Kruk. Zij vinden met Willemse en Van der Huls de 'vallei' van Scherpenheuvel als locatie voor de Spelen ronduit geschikt. "Er zal dan echter wel op korte termijn de nodige energie in gestoken moeten worden, niet in de laatste plaats door onze lokale overheid die reeds te lang aan de zijlijn heeft zitten toekijken."

■ WILLEMSTAD - Bij het sportcomplex van Scherpenheuvel. Van links naar rechts SBVSS-voorzitter Nico Willemse, ir Franklin Versteeg en ex-Olympisch gewichtheffer Piet van der Kruk van NOC*NSF en secretaris van de SBVSS drs Henk van der Huls.

*****

VOETBAL — Trainer **Aad de Mos** heeft met Werder Bremen zijn eerste zege behaald. De Duitse vicekampioen versloeg in het eerste oefenduel de Zwitserse tweede-divisieclub FC Winterthur met 3-0.

■ ATLANTA — Linebacker Darryl Talley in actie tijdens het trainingskamp van de Atlanta Falcons. De Pro Bowl-linebacker, die jaren uitkwam voor de Buffalo Bills, speelt dit jaar voor het eerst in Atlanta. Het NFL-seizoen begint 3 september.

Berlusconi vestigt hoopt op 'San Marco'

MILAAN — Marco van Basten heeft zich in Italië gemeld, om met AC Milan te beginnen aan de voorbereidingen op het nieuwe seizoen. De Nederlander wordt al ruim twee jaar achtervolgd door een zeer ernstige blessure aan de enkel.

Silvio Berlusconi, eigenaar van de club, voormalig minister-president, was zeer verheugd met de terugkeer van 'San Marco'. "Hij is gearriveerd, vol hoop op herstel. Maar laten we realistisch blijven. Alleen een wonder kan hem weer laten spelen voor AC Milan."

Vooralsnog gaat Berlusconi ervan uit dat andere spelers de show en de punten aan het publiek in Milaan moeten brengen. AC, vorig seizoen in de finale van de Champions League verslagen door Ajax, kocht voor tientallen miljoenen aan wereldsterren. Roberto Baggio (25 miljoen gulden, Juventus), Weah (10 miljoen gulden, Paris St. Germain), Futre (5 miljoen, Reggiana).

Verwacht wordt dat trainer Capello tal kiezen voor de aanval Baggio, Weah, Savicevic. Hij heeft dan Simone, vorig seizoen vaste kracht, en Futre nog achter de hand. Futre heeft recentelijk weinig gespeeld. Het voormalig wonderkind uit Portugal kende problemen met de knie.

Van Basten speelde voor de laatste keer op 26 mei 1993 voor AC Milan. Hij deed 86 minuten mee in de verloren Europa Cup I-finale tegen Olympique Marseille. Daarvoor al was hij ongeveer een half jaar niet in actie geweest, daarna helemaal niet meer.

UPS verzendt tientallen Olympische uitnodigingen

WILLEMSTAD — UPS zal de officiële uitnodigingen van het Internationaal Olympisch Comité (IOC) bezorgen aan de 197 nationale Olympische comites rond de wereld voor deelname aan de Olympische Spelen van volgend jaar in Atlanta.

Juan Antonio Samaranch, voorziter van het IOC, heeft aan UPS de opdracht gegeven de uitnodigingen te verzenden tijdens een speciale ceremonie afgelopen woensdag geleden, om aan te geven dat over precies een jaar de Spelen in Atlanta van start gaan.

Het is de eerste keer in de Olympische geschiedenis dat het uitnodigingspakket electronisch gescand wordt, zodat het traject van elk document gevolgd kan worden en een veilige bezorging op tijd verzekerd is, aldus een persbericht van UPS.

De uitnodigingen worden verstuurd in UPS-enveloppen met foto's van vroegere Olympische mega-sterren. De nieuwe verpakking zal in augustus haar debuut maken in de Verenigde Staten.

"De Olympische Spelen zijn's werelds grootste uiting van eenheid en bezorging van deze uitnodigingen laat zien dat de wereldwijde aanpak en de technologie helpen de verschillende culturen en economieën van Moeder Aarde met elkaar te verbinden", zei Rosemary Windsor-Williams, vice-president van UPS en programmanager van de Olympische Spelen. "He geeft een goed voorbeeld van dienstverening, diede gehele UPS-familie met genoegen aan de lympische familie evrleent".

Het uitnodigingspakket aan het bestuur van het Nederlands Antilliaans Olympische Comité (NAOC) zal aanstaande maandag worden bezorgd.

Esnaider naar Real Madrid

MADRID — Juan Eduardo Esnaider verhuist van Real Zaragoza naar Real Madrid. De Argentijn tekent een contract van vijf jaar voor de 'Koninklijke'. De 22-jarige aanvaller int een jaarsalaris van ruim anderhalf miljoen gulden.

Esnaider begon zijn Europees avontuur vier jaar geleden bij Real. Hij verwierf geen basisplaats. Na twee seizoenen verkocht de Madrileense club hem voor 2,5 miljoen gulden aan Real Zaragoza. Het terugkopen kostte de penningmeester van Real Madrid het drievoudige.

Info-avond regatta tussen Curaçao en Coro

WILLEMSTAD — Marathon Surfing Curaçao organiseert aanstaande dinsdag een voorlichtingsbijeenkomst én Captain's Meeting in het clubhuis van Asiento aan het Spaanse Water. Deelnemers en geïnteresseerden zullen uitvoerig geïnformeerd worden over de regatta tussen Venezuela en Coro.

Deelnemers, die nog geen inschrijvingsformulier hebben, kunnen er tijdens de voorlichtingsavond een krijgen. De inschrijving sluit op vrijdag 28 juli. De regatta vertrekt vrijdag 4 augustus om 7.00 uur van het Spaanse Water. Booteigenaren die van andere havens vertrekken, zoals bij voorbeeld de Annabaai en Boca Sami zullen aanwijzingen krijgen op welke wijze zij zich bij de hoofdgroep kunnen aansluiten.

Achtste profzege Don Diego Poeder

NEW ORLEANS — Bokser Don Diego Poeder heeft in New Orleans zijn achtste profzege behaald. De 23-jarige Nederlander, die uitkomt in het cruisergewicht, won op punten van de Amerikaan Wesley Martin. De tijdelijke inwoner van New York was in zes ronden oppermachtig.

De rechtsvoor staande Martin ontpopte zich in de ring als een vervelende tegenstander. Poeder liet zich echter door de fratsen van de Amerikaan niet van de wijs brengen. Twee keer, in de eerste en in de derde ronde, stuurde hij zijn opponent naar de grond. Over zijn achtste zege in evenzoveel profpartijen bestond geen enkele twijfel.

Poeder bokst op 11 augustus in New Orleans zijn volgende partij. Een tegenstander is nog niet gevonden. Hij zal ook tijdens het WK-gala van Regilio Tuur op 16 september in Arnhem zijn opwachting maken. Op dat programma maakt ex-amateur Orhan Delibas waarschijnlijk zijn profdebuut. De 24-jarige zwaarwelter verliet gisteren met groot verlof de militaire dienst.

Olajuwon in Dream Team

MUNCHEN — Basketballer Hakeem Olajuwon mag bij de Olympische Spelen volgend jaar in Atlanta uitkomen voor het Amerikaanse team. De internationale basketbalfederatie (Fiba) heeft dat bepaald.

De ster van de Houston Rockets heeft op 17-jarige leeftijd voor Nigeria deelgenomen aan de Afrikaanse kampioenschappen voor junioren en zou dus niet voor een ander land in actie mogen komen. In 1993 kreeg hij het Amerikaanse staatsburgerschap.

Na overleg met de betreffende commissies heeft de secretaris-generaal van de Fiba, Borislav Stankovic, besloten dat Olajuwon in het vervolg voor Amerika mag spelen. ■

Tientallen vallen flauw tijdens de Vierdaagse

NIJMEGEN — De intocht van de 79e Vierdaagse van Nijmegen was de warmste, die de Vierdaagse sinds het begin in 1909 ooit heeft meegemaakt. Dat heeft het KNMI in de Bilt gisteren uitgerekend. Het werd bijna twee graden warmer dan in 1972, tot nu toe de warmste intocht. Bij de Vierdaagse van vorig jaar werd het pas twee dagen later, op 24 juli, echt tropisch heet.

Toch houdt de Vierdaagse van 1972 nog steeds het record als warmste wandelfestijn. In dat jaar lagen de temperaturen dagelijks rond de 30 graden Celsius en koelde het 's nachts maar weinig af. Dit jaar waren vooral de donderdag en de vrijdag zeer warm met temperaturen van dik boven de 30 graden.

In totaal hebben 31.706 mensen de Vierdaagse uitgelopen. Gisteren vielen nog 262 mensen uit. Volgens woordvoerders van de ziekenhuizen in Nijmegen hebben gisteren opvallend veel militairen tijdens de feestelijke intocht afgehaakt. De woordvoerders vermoeden dat dat komt doordat de militaire deelnemers in vol tenue de intocht moeten lopen. Zij kleden zich daarvoor speciaal om aan de rand van de stad. De wollen pakken zijn enkele tientallen militairen teveel geworden.

De ziekenhuizen, het Rode Kruis en de organisatie van de Vierdaagse, hebben geen goed beeld van het aantal toeschouwers dat tijdens de intocht onwel is geworden van de warmte. De schattingen lopen uiteen van honderd tot enkele honderden. Zeker is wel dat de GGD en het Rode Kruis urenlang in touw zijn geweest om mensen, die flauwvielen of bevangen raakten door de hitte langs de kant van de weg, weer op te knappen.

VOETBAL — FC Den Haag heeft de 21-jarige Rodi Thijssen van Velo uit Wa... ringen voor één jaar gecontracteerd. Hij is een links-... enig... ...vall...

AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; di.- en do.-morgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur les en training voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur les en training voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
dammen:
do. van 19.30-23.00 uur - Sentro di Bario Janwé.
zaterdag van 09.00-12.00 uur - IPK-... (naast Marti... s mavo, Plasa ...

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke do. van 17.00-20.00 uur training in line skates en skeelers op de Koredor (beginnende aan de kant van ITC). Voor meer informatie tel.: 377289 (vragen naar Kees).

PAROCHIEHUIS STA. FAMIA
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur damlessen o.l.v. S. Riedel.

KURÁ DI SHON FIL
ma., wo. en vri. van 15.00-18.00 uur voetballen o.l.v. S. 'Papi' de Windt.

ZONDAG

SOFTBAL
Slow Pitch
Liga Trai Seru
10.00 uur Fria Kabes vs Guiness;
12.00 uur Cobras vs Athletics;
14.00 uur Fria Kabes vs Exito;
16.00 uur Ata Nos Aki vs Caterpillar - Cirilo Chirino Ballpark (Groot Kwartier).

The Independent meldt getuigenissen over Servisch optreden:

Moslimmannen massaal vermoord

DEN HAAG - Bosnische Serviërs zouden uit wraak duizenden moslimmannen uit Srebrenica hebben omgebracht. Dit meldt het Britse dagblad The Independent vrijdag op basis van verklaringen van Serviërs in Bratunac, vijftien kilometer ten noorden van Srebrenica, en in Ljubovija, net over de grens in Servië.

Een Servische vrouw heeft tegenover de krant verklaard de plaats te hebben gezien in Bratunac waar moslimmannen massaal zijn geëxecuteerd. Het bloed staat op dit speelterrein tot op kniehoogte, aldus de vrouw. "Als ik kon, zou ik hen die dit doen, doden. Het is verschikkelijk."

Een andere vrouw had van haar zwager en diens vrienden, Bosnisch-Servische soldaten in Bratunac, gehoord dat deze maandag alleen al zestienhonderd moslim-soldaten hadden gedood. Ze schatten in totaal al vierduizend man te hebben omgebracht. "Ze hadden veel haast en hebben de meesten doodgeschoten.

Alleen degenen die bekend stonden als oorlogsmisdadigers hebben ze de keel doorgesneden", vertelt de vrouw.

EX-VN-COMMISSIE

Er bestaan gegronde redenen voor de vrees dat de niet-Servische bevolking van Srebrenica het slachtoffer is geworden van afschuwelijke oorlogsmisdaden. De Bosnische Serviërs, die deze moslim-enclave vorige week innamen, hebben zich in 1992 ook al schuldig gemaakt aan gruweldaden bij de verovering van Prijedor in het noordwesten van Bosnië.

Dit staat in een verklaring van de voormalige VN-commissie van onderzoek naar oorlogsmisdaden in ex-Joegoslavië. In deze commissie van vier zat ook de Nederlandse emeritus-hoogleraar Internationaal en Humanitair Recht, prof. mr. Frits Kalshoven. Deze commissie verzamelde destijds materiaal voor het Joegoslavië-tribunaal in Den Haag.

ZELFDE RICHTING

De leden van deze voormalige commissie wijzen erop dat nog niet helemaal bekend is wat zich precies in Srebrenica heeft afgespeeld. Maar wat er tot nu toe naar buiten is gekomen, gecombineerd met het optreden van de Bosnische Serviërs in Prijedor wijst duidelijk in dezelfde richting. In Prijedor maakten de Bosnische Serviërs zich ook al schuldig aan etnische zuivering. Een verzachtende uitdrukking voor ordinaire volkerenmoord, aldus de commissieleden.

Eind april 1992 veroverden de Bosnische Serviërs Prijedor na zware bombardementen op de niet-Servische bevolking. De Bosnische Serviërs gedroegen zich uiterst wreed: Ze mishandelden en vermoordden burgers. De niet-Serviërs werden toen, net als nu in Srebrenica, in twee groepen verdeeld: Vrouwen, kinderen en oudere mannen aan de ene kant en mannen van zestien tot 65 jaar aan de andere kant. De eerste groep werd weggevoerd; de mannen werden ondergebracht in dodenkampen, waar zeer velen om het leven werden gebracht.

Verdriet over vermisten na instortingsramp in Seoul

■ *SEOUL - Cho Song-Bom laat haar tranen de vrije loop bij het altaar dat is opgericht in het vertrek, waar familieleden van de bij de instortingsramp van het Sanpoong warenhuis omgekomenen en vermisten troost bij elkaar zoeken. Haar zoon is nog steeds vermist. Niets is van hem gevonden onder het puin van het vijf verdiepingen hoge warenhuis dat een paar weken geleden als gevolg van constructiefouten als een kaartenhuis in elkaar zakte. Ruim honderd mensen worden nog vermist.*

Defensie Den Haag: Kennelijk misverstand

Bosnië laat Nederlander vrij

DEN HAAG - De Bosnische moslims hebben zaterdag kort voor het middaguur de Nederlandse VN-waarnemer vrijgelaten, die vrijdag bij de stad Vares in centraal-Bosnië werd opgepakt.

Het ministerie van Defensie heeft dit bekend gemaakt. De Nederlandse kapitein heeft al naar huis kunnen bellen, aldus een woordvoerder. Volgens Defensie berust de arrestatie op een misverstand. De VN-waarnemer werd verweten, dat hij een helikopter toestemming had gegeven om te landen. Het betreft vermoedelijk een helikopter, die drie Britse journalisten vervoerde. Deze journalisten en de Britse piloot zijn eveneens aangehouden. De Nederlandse VN-waarnemer is inmiddels bij zijn collega's in de observatiepost teruggekeerd.

Het zeven leden tellende observatieteam van de VN houdt ten noordoosten van Sarajevo de frontlijn tussen de Bosnische Serviërs en het regeringsleger in de gaten.

Westen voldaan over Gorazde-beraad:

Clinton: Londen geeft moed

LONDEN - Volgens Warren Christopher, de Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, zullen de in Londen genomen besluiten 'snel op de grond gerealiseerd worden'. Hij zei dat de internationale gemeenschap en het Bosnische volk 'niet langer loze dreigementen kunnen accepteren'.

President Clinton reageerde verheugd op de uitkomsten van het beraad in Londen. "Het heeft mij nieuwe hoop gegeven." Hij zei dat de Verenigde Staten vastbesloten zijn 'alles te doen wat we kunnen' om de aanvallen van de Bosnische Serviërs tegen te gaan en vrede te brengen in voormalig Joegoslavië.

Ook de Franse premier Alain Juppé reageerde enthousiast. "Het is een duidelijke waarschuwing aan de Bosnische Serviërs. Vanaf nu worden alle aanvallen beantwoord met tegenaanvallen of dat nu vanuit de lucht of op de grond gebeurt." Over het eerder door Parijs geopperde voorstel om duizend man van de snelle Frans-Brits-Nederlandse interventiemacht met Amerikaanse transporthelikopters naar de enclave over te brengen, zweeg hij.

Elf groepen uitgesloten van Vrouwenconferentie

China, Iran weren kritiek

GENEVE - Elf niet-gouvernementele organisaties die zich bezighouden met onder andere Tibet, China en Iran worden niet toegelaten tot de VN-Vrouwenconferentie in Peking in september. Dat heeft de economische en sociale organisatie van de Verenigde Naties, ECOSOC, vrijdag in Genève besloten. China en Iran wilden niet dat deze vrouwenorganisaties die in het buitenland zijn gevestigd naar de conferentie zouden gaan.

Volgens westerse en Japanse delegaties liggen politieke redenen ten grondslag aan het besluit. De Europese Unie, de Verenigde Staten, Canada en Japan distantiëren zich van het besluit maar hebben het niet tegengehouden.

Het is niet de eerste keer dat er problemen zijn over de VN-conferentie. China heeft zeer tegen de zin van vele landen de schaduwconferentie voorafgaand aan de VN-conferentie verplaatst van Peking naar een vakantiedorp zestig kilometer van de hoofdstad. Dat bemoeilijkt het contact tussen beide conferenties.

BEVRIJDING TIBET

China probeert op allerlei mogelijke manieren te voorkomen dat organisaties die zich voor de bevrijding van Tibet inzetten naar de conferenties komen. China bezet Tibet sinds 1950.

Iran probeert te vermijden dat organisaties die voor de rechten van Iraanse vrouwen opkomen naar China gaan. In totaal zijn nu 2750 niet-gouvernementele organisaties toegelaten tot de conferentie.

Sarajevo verbitterd over Londen-beraad:

Serviërs mogen Gorazde in

WASHINGTON - Het groene licht voor de Bosnische Serviërs. Dat is volgens de Bosnische premier Haris Silajdzic het gevolg van de internationale waarschuwing aan het adres van de Serviërs om Gorazde niet in te nemen.

Silajdzic, die duidelijk verbitterd en teleurgesteld was, vreest dat de Bosnische Serviërs het dreigement zullen beschouwen als een vrijbrief voor de verovering van andere 'veilige' gebieden, zoals Zepa, Bihac en Sarajevo. "Ik ben bang dat dit door de Servische terroristen wordt geïnterpreteerd als een groen licht om Bihac, Sarajevo, Tuzla en Zepa aan te vallen", zei Silajdzic tegen het Amerikaanse televisiestation CNN.

In hun slotverklaring dreigen de 16 landen die vrijdag deelnamen aan crisisberaad over Bosnië, alleen met een 'substantieel en afdoend' antwoord indien de Serviërs Gorazde aanvallen.

Overleg over 'Gorazde'

■ *LONDEN - Delegaties van zestien landen die direct met hun troepen bij de strijd in Bosnië-Hercegowina zijn betrokken kwamen in het Londense Lancaster House bijeen. Men is vast van plan om te voorkomen dat na de veilige gebieden Srebrenica en Zepa ook Gorazde in handen van de Bosnische Serviërs valt. Op de foto v.l.n.r. de voorzitter van de Amerikaanse Chefs van Staven, generaal John Shalikashvili, minister Malcolm Rifkind van Defensie van Engeland en zijn premier John Major.*
(AFP-satellietfoto)

Suharto: Wegens successen van Jakarta is men jaloers:

Buitenland verdeelt Indonesië

JAKARTA - President Soeharto van Indonesië heeft het buitenland ervan beschuldigd verdeeldheid te zaaien onder het Indonesische volk, omdat het jaloers is op de verworvenheden van Indonesië. Dat meldde zaterdag het officiële persbureau Antara.

"Er zijn landen die de snelle vooruitgang die we maken niet plezierig vinden. Ze hebben verschillende onderwerpen opgeworpen om ons opnieuw te verdelen", zo zei Soeharto. Hij noemde de landen niet bij naam, de onderwerpen wel: Mensenrechten, arbeidsomstandigheden en democratie. De afgelopen jaren hebben vooral de VS, Nederland, Australië en Nieuw-Zeeland kritiek geleverd op de naleving van de mensenrechten in Indonesië, met name in de voormalige Portugese kolonie Oost-Timor.

EIGEN DOCTRINE

Soeharto zei dat de denkbeelden van Indonesië over deze onderwerpen niet dezelfde hoeft te zijn als die van andere landen. "We hebben onze eigen doctrine. Als een soeverein land zullen we nooit hun concepten overnemen of nabootsen. Andere landen zouden deze verschillen moeten respecteren", aldus Soeharto.

De president zei dat de Nederlanders erin zijn geslaagd Indonesië 350 jaar lang te koloniseren, omdat ze met succes het beginsel van verdeel en heers hebben toegepast. "Laten we onze vergissing uit het verleden niet herhalen. De Nederlanders konden ons koloniseren, omdat we niet verenigd bleven."

Vluchtelingen Tuzla verhuizen

TUZLA - Geheel onverwacht hebben de Bosnische autoriteiten vrijdag besloten tot een bijna volledige evacuatie van het vluchtelingenkamp op het vliegveld bij Tuzla.

Een vertegenwoordiger van de Bosnische burgerverdediging bracht 'de beslissing om veiligheidsredenen' over. Het kamp, dat is opgezet door de VN, herbergt circa 6500 vluchtelingen uit Srebrenica. Het tentenkamp op het vliegveld ligt op een gevaarlijke plaats, omdat het goed bereikbaar is voor de Servische artillerie.

De moslim-vluchtelingen uit Srebrenica hebben geschokt en angstig gereageerd op de onverwachte aankondiging vrijdagavond van hun evacuatie van de vliegbasis Dubrave, dicht bij Tuzla (noord-oost Bosnië). Een vertegenwoordiger van de Bosnische regering ging tent voor tent af om de evacués te vragen zich gereed te maken voor vertrek. Hij zei niet waar naar toe.

■ *LIPOVAC - VN-soldaten staan bij hun voertuigen die samen een konvooi van vijftien kilometer vormen. Daarmee werden de 309 Nederlandse Blauwhelmen getransporteerd naar Kroatië. In afwachting van het ogenblik dat men de Joegoslavisch-Kroatische grens over kon steken stond men in de grensplaats Lipovac zijn tijd te verdoen. Deze Nederlanders waren uit hun basis Potocari opgehaald, die vlakbij de zogenaamd veilige stad Srebrenica lag. Deze moslimenclave ging zonder slag of stoot over in handen van de Bosnische Serviërs. Deze hebben ondertussen nog een andere veilige stad in handen gekregen: Zepa en ze ogen nu naar Gorazde.*
(AFP-satellietfoto)

Aantal doden door warmte bedraagt nu 752

Noodhulp na hittegolf in VS

WASHINGTON - De Amerikaanse federale regering heeft zaterdag honderd miljoen dollar ter beschikking gesteld voor een noodfonds voor hulp aan slachtoffers van de hittegolf die de afgelopen week negentien staten teisterde.

Illinois, de staat die het zwaarst is getroffen met alleen al in Chicago 450 doden, krijgt de grootste toelage, gevolgd door New York en Michigan. De autoriteiten kunnen het bedrag besteden zoals het hen goeddunkt. "Ze kunnen ventilatoren en als ze dat willen zelfs airconditioning onder de bevolking verdelen", aldus Victor Zonona van het ministerie van Gezondheid.

Het aantal dodelijke slachtoffers van de hittegolf bedraagt inmiddels 752.

Spaanse premier bereid tot overleg parlement:

Madrid: stembus niet vroeger

MADRID - De Spaanse premier Felipe Gonzalez heeft vrijdag gezegd dat de nieuwe onthullingen in de GAL-affaire voor hem geen aanleiding zijn vervroegde verkiezingen uit te schrijven. Wel wil hij het parlement voor volgende week van het zomerreces teruggeroepen om tekst en uitleg te geven over de affaire.

Gonzalez' partijgenoot Ricardo Garcia Damborenea had donderdag gezegd dat de premier ervan op de hoogte was dat de rechtse GAL-groep vermeende aanhangers van de Baskische afscheidingsbeweging ETA uitmoordde. Gonzalez wijst de aantijging van de hand en heeft aangifte gedaan wegens laster.

Gonzalez weigerde te antwoorden op de vraag of hij bij de volgende verkiezingen weer kandidaat zal zijn voor het premierschap. De Spaanse Socialistische Arbeiderspartij (PSOE) zal over deze kwestie in de nabije toekomst beslissen, aldus Gonzalez.

NAVO werkt bombarderen Serviërs uit

BRUSSEL/ZAGREB - Het Militair Comité van de NAVO is zaterdag in Brussel bijeen gekomen om het dreigement met luchtaanvallen, gericht aan de Bosnische-Serviërs, in concrete plannen uit te werken.

Het Comité buigt zich ook over de bevelstructuur, waarover na de conferentie over Bosnië in Londen nog onduidelijkheid is blijven bestaan.

De Amerikaanse minister van Defensie, William Perry, zei bij zijn vertrek uit Londen dat het uitwerken van de plannen voor luchtaanvallen drie of vier dagen in beslag zal nemen. Volgens Perry zijn de bijna tweehonderd geallieerde gevechtsvliegtuigen op bases in Italië afdoende om het dreigement uit te voeren. Volgens hoge militairen in het gevolg van Perry is er nog wel behoefte aan extra vliegtuigen met elektronische apparatuur om radar te storen en vliegtuigen die zijn uitgerust met anti-radarraketten.

Abbe Pierre: Bosnië mag geen tweede Muenchen worden

PARIJS - Na een eendaags bezoek aan Sarajevo heeft Abbe Pierre vrijdag de deelnemers aan de internationale Bosnië-conferentie in de Engelse hoofdstad voorgehouden dat 'aan Londen niet dezelfde wrange smaak mag gaan kleven als aan het München van 1938'.

Daar had de internationale gemeenschap tevergeefs geprobeerd door territoriale concessies Hitler van de oorlog af te houden. De 82-jarige geestelijke, pleitbezorger van de daklozen en ontrechten, heeft donderdag in de belegerde hoofdstad van Bosnië doorgebracht. Daarbij had hij ook een ontmoeting met president Izetbegovic. Abbe Pierre was in het gezelschap van Bernard Kouchner, de vroegere Franse minister van Ontwikkelingssamenwerking.

Suu Kyi ontvangt kader Democratische liga van Myanmar

RANGOON - De Birmaanse oppositieleidster Aung San Suu Kyi heeft zaterdag leden van de Nationale Liga voor Democratie (NLD) bij haar thuis ontvangen.

Uit verschillende Birmaanse steden kwamen vooraanstaande NLD-leden naar de woning in Rangoon, waar ze de laatste zes jaar in huisarrest zat. Het huisarrest werd op 10 juli opgeheven. De vijftigjarige Nobelprijswinnares besprak de partijstrategie. Volgens diplomaten moet haar eerste prioriteit een reorganisatie van de NLD zijn. De partij leed de afgelopen jaren onder tweespalt en gebrek aan leiderschap.

Frans Polynesië:

Krappe meerderheid steun kernproeven

PAPEETE - De territoriale Assemblee van Frans-Polynesië heeft vrijdag met een krappe meerderheid een motie afgewezen waarin de hervatting van de Franse kernproeven op het atol Muroroa zou worden veroordeeld.

De motie was ingebracht door de linkse oppositie en door Polynesische onafhankelijkheidsactivisten. Zeven parlementariërs stemden voor de motie; acht leden van de conservatieve Gaullistische meerderheid stemden tegen. Twee afgevaardigden onthielden zich van stemming. De meesten van de 41 leden van de territoriale assemblee namen niet deel aan de stemming.

Merrill Lynch neemt Smith New Court over

LONDEN — De Amerikaanse investeringsbank Merrill Lynch brengt een definitief bod uit van 840 miljoen dollar op de Britse effectenmakelaar Smith New Court (SNC). Het Britse bedrijf gaat op het bod in, waardoor het grootste effectenhuis ter wereld ontstaat.

SNC liet gisteren weten dat grootaandeelhouder Rothschild nu ook instemt met een overneming door Merrill Lynch. Deze grootaandeelhouder, met een belang van 25,9 procent, zou liever in zee hebben willen gaan met de Duitse Commerzbank, die ook voor de Britse effectenmakelaar in de race was. Commerzbank haakte af nadat de directie van SNC donderdag niet kon beslissen welke partij de beste was.

Merrill Lynch acht een overneming een belangrijke stap in zijn Europese groeistrategie. Met de verwerving van SNC is de bank ook weer een stuk verder gekomen in haar streven de wereldleider in het zakenbankieren te worden.

Het bod bedraagt 560 pence per gewoon aandeel. Dat komt neer op 25,2 maal de winst per aandeel, die in het eind april afgesloten boekjaar 1994/95 werd geboekt.

De bestuursvoorzitter van SNC, Michael Marks, sprak van een 'perfecte combinatie'. Zijn concern was de grootste zelfstandige effectenmakelaar van Groot-Brittannië.

De overneming maakt een einde aan maanden van speculatie. De transactie is de zoveelste op rij in de financiële wereld van de laatste tijd in vooral de Londense City. De Duitse Dresdner Bank wil omgerekend Nf 2,5 miljard betalen voor Kleinwort Benson, Swiss Banking Corporation kocht S.G. Warburg en ING Groep werd eigenaar van Barings. Deutsche Bank kocht eerder al Morgan Grenfell.

Wall Street sluit af op hetzelfde peil

NEW YORK — De effectenbeurs van New York heeft gisteren het grootste deel van de dag op verlies gestaan. Pas kort voor de handel trad er herstel op, wat tot gevolg had dat de Dow Jones-index op hetzelfde peil sloot als donderdag. De eindstand bedroeg 4641,55 punten, exact even hoog als op de voorgaande dag. Daarmee stond de index ongeveer 65 punten lager dan eind vorige week.

De handel stelde niet veel voor. Er was geen nieuws dat echt beweging kon brengen in de aandelenkoersen. De handelaren besloten het rustig aan te doen na de roerige ontwikkelingen van eerder deze week. Zo zat de beursindex woensdag even op een verlies van 133 punten, wat onder de beleggers de nodige schrik veroorzaakte. De technologiefondsen, die de oorzaak waren van de beroering, lieten gisteren een wisselend beeld zien.

Twee bankfondsen vielen op. Bank of Boston en Corestates Financial zouden volgens Amerikaanse media willen fuseren. Als dat inderdaad zo is, ontstaat een bank die zich in de top-15 van de Amerikaanse bankwereld nestelt. De transportsector deed het goed, wat een gevolg werd genoemd van de eerder op de dag bereikte luchtvaartovereenkomst tussen de Verenigde Staten en Japan.

De dollar was wat hoger, maar de koersstijging was niet overtuigend. Tegen het einde van de handel in New York stond de koers op Nf 1,5520 tegen Nf 1,5475 op donderdag.

Dollar eindigt week op een hoger niveau

AMSTERDAM — De Amerikaanse dollar is gisteren op de Europese wisselmarkten vrijwel blijven staan op het hogere niveau, dat in de ochtend werd bereikt. Aan het eind van de handel lag de koers op Nf 1,5530 na Nf 1,5445 aan het slot van de handel van donderdag.

De dollar begon de dag op Nf 1,5535. Die hogere koers was in het Verre Oosten tot stand gekomen nadat de Centrale Bank van Japan had ingegrepen op de wisselmarkten en met dollaraankopen de koers op wist te krikken. De koers was eerder van de week sterk gedaald toen de aandelen en de obligaties op de beurs van New York kortstondig sterk daalden.

Nieuws dat de dollarkoers gisteren kon beïnvloeden, ontbrak. Morgen worden er in Japan verkiezingen voor het Hogerhuis gehouden. Wellicht dat de uitslag daarvan enige gevolgen heeft voor de verhouding tussen de koersen van de dollar en de yen.

Met de dollar ging het pond sterling omhoog. De koers stond aan het eind van de middag op Nf 2,4750 tegenover Nf 2,4680 op donderdag. De lire wist te stijgen van Nf 0,9585 (per duizend) tot Nf 0,9690. Eerder op de dag verschenen er berichten dat de inflatie in Italië weleens lager kan uitvallen dan is geraamd.

Japan en VS leggen geschil over luchtvrachtverkeer bij

LOS ANGELES — Japan en de Verenigde Staten hebben gisteren een principe-akkoord bereikt over het luchtvrachtverkeer tussen beide landen. De overeenkomst maakt het onder meer mogelijk dat Amerikaanse toestellen via Japan hun vliegroutes naar Azië uitbreiden, zo maakte de Japanse minister van Verkeer Shikuza Kamei bekend.

Japan en de VS kwamen overeen het uit 1952 stammende luchtvaartverdrag open te breken en in september onderhandelingen te starten over onderdelen van het luchtvrachtverkeer. De partijen willen binnen zes maanden afspraken maken. Aspecten die hebben te maken met passagiersvervoer komen tijdens aparte bijeenkomsten in maart 1996 aan de orde.

De twee landen begonnen de onderhandelingen toen Tokyo een paar maanden geleden weigerde landingsrechten te verlenen aan de Amerikaanse luchtvrachtmaatschappij Federal Express, die via Japan zijn diensten op Azië wilde uitbreiden. Federal Express mag nu zeven lijnen openen. Die lopen via Tokyo en Osaka naar Taiwan, Maleisië en zijn nieuwe vrachtcentrum op de Filipijnen. De partijen gaan ook praten over grotere mogelijkheden voor Japan Airlines en Nippon Cargo om vrachtdiensten tussen Tokyo en Chicago uit te voeren.

Washington had gedreigd met sancties als de Japanners niet overstag zouden gaan. Tokyo had op zijn beurt gewaarschuwd voor represailles.

Japan aarzelt over steun aan akkoord financiële diensten

GENEVE — Het lot van een mondiaal akkoord over vrijere handel in financiële produkten is nog zeer ongewis. De Europese Unie kreeg gisteren brede steun voor een compromisovereenkomst, maar Japan en Zuid-Korea lieten het afweten. Zij hebben meer tijd nodig voor een beslissing, zo bleek na beraad op het hoofdkwartier van de Wereld Handelsorganisatie (WTO).

Europa had juist zijn hoop gevestigd op Japan en in mindere mate Zuid-Korea om zich aan te sluiten bij een interim-akkoord over liberalisering van het internationaal bankieren en verzekeren. EU-commissaris Leon Brittan (Buitenlandse Handel) hoopte zo het akkoord te redden, dat de Verenigde Staten eind juni onverhoeds torpedeerden.

Brittan wil zonodig zonder de VS verder. Japan denkt daar anders over en wil proberen Washington alsnog binnenboord te krijgen, zo zei een WTO-woordvoerder. Daarvoor hebben de partijen zichzelf tot 28 juli de tijd gegeven. De Amerikanen lieten zich gisteren niet in de kaart kijken, maar volgens een EU-diplomaat maakt niemand zich illusies dat zij bijgedraaid zijn.

Tokyo wil niet alleen de verkiezingen voor het Japanse Hogerhuis van morgen afwachten, die bepalend kunnen zijn voor het voortbestaan van de regering-Murayama, maar is ook benieuwd naar de uitkomst van de besprekingen, die Brittan maandag in Washington over deze netelige kwestie voert.

Zuid-Korea zit op dezelfde lijn als Japan. Pakistan, India en Egypte hebben hun aanbiedingen afhankelijk gemaakt van een WTO-overeenkomst inzake het vrije personenverkeer. Daardoor zouden informatiedeskundigen en andere specialisten uit deze landen overal te wereld hun werk kunnen doen. Landen als Maleisië en Indonesië hebben woord gehouden en hun voorstellen in Genève hard gemaakt, zoals Brittan had gevraagd.

De wereldmarkt voor financiële diensten is zeer lucratief. Er gaat jaarlijks zo'n 300 miljard dollar in om, een kwart van het internationale dienstenverkeer. De VS vinden dat een aantal Aziatische landen zoals Maleisië zijn markt niet genoeg openstelt. Zij denken via bilaterale akkoorden meer te bereiken.

De Europese Unie zal volgens de zegslieden komende donderdag haar eigen plan trekken als duidelijk is, hoe de partijen tegenover elkaar staan. Diplomaten in Genève zeiden gisteren te verwachten dat Japan en Zuid-Korea volgende week om zullen gaan. Zij werkten gisteren al mee aan het opstellen van een ontwerp-tekst van het akkoord, dat onmiddellijk moet ingaan en eind 1997 afloopt.

*****

Tsjechië heeft ingestemd met de verkoop van 49 procent van de aandelen in de twee grootste **raffinaderijen** in het land aan een consortium waarin Shell, Agip (Italie) en Conoco (VS) samenwerken. De prijs ligt op 173 miljoen dollar. Het consortium zal verder, uitgesmeerd over vijf jaar, 500 miljoen dollar investeren in de raffinaderijen in Litvinov en Kralupy. Het Franse Total haakte op het laatste moment af.

*****

Het ministerie van Financiën in Frankrijk is een nationaal netwerk op het spoor waarin grote parfummerken worden nagemaakt en verkocht. Er zijn inmiddels 46.500 valse flesjes **eau de toilette** opgespoord. Tien bedrijven zijn ervan beschuldigd de luchtjes te hebben nagemaakt en de flesjes te hebben voorzien van valse etiketten.

Recordwinst Exxon en Occidental Petroleum

NEW YORK — Oliegigant Exxon, Amerika's grootste olieconcern, heeft in het tweede kwartaal van dit jaar een recordwinst behaald. Het nettoresultaat kwam uit op 1,63 miljard dollar en was bijna tweemaal zo hoog als de 885 miljoen dollar van het tweede kwartaal van 1994.

Per aandeel steeg de winst van 0,70 tot 1,30 dollar, wat meer is dan de 1,15 dollar die de meeste analisten hadden verwacht. De kwartaalomzet van het concern groeide van 27,32 miljard tot 31,67 miljard dollar.

Bestuursvoorzitter Lee Raymond verklaarde dat de winst is opgevijzeld door een verdrievoudiging van het resultaat in de chemische activiteiten. Ook hogere olieprijzen, grotere marges in de raffinage en verbeteringen in de koper- en steenkooldivisies droegen bij aan de winststijging.

Over de eerste zes maanden van dit jaar bedroeg de nettowinst 3,29 miljard dollar. In dezelfde periode van het afgelopen jaar was dat 2,05 miljard dollar. De omzet nam in de verslagperiode toe van 53,28 miljard tot 61,65 miljard dollar.

Ook bij Occidental Petroleum leverde het tweede kwartaal een recordwinst op. Dit olieconcern maakte bekend netto 187 miljoen dollar te hebben verdiend tegen een verlies van 19 miljoen dollar in de overeenkomstige periode van 1994.

De omzet bereikte de 2,7 miljard dollar in vergelijking met 2,2 miljard dollar in de tweede drie maanden van vorig jaar. Topman Ray Irani liet weten dat de winst bij olie, gas en chemie net zoals in het eerste kwartaal de goede gang van zaken in die sectoren weerspiegelt.

■ *JERICHO — Soldaten van de Palestijnse veiligheidsmacht hebben gisteren hun drie maanden lange training beëindigd. Zij vertoonden hun kunsten tijdens een demonstratie in Jericho op de westelijke Jordaanoever waarbij een Palestijnse vlag werd geplaatst op een metershoog klimrek.*

Duitse mark ook buiten Duitsland erg geliefd

FRANKFURT — De Duitsers koesteren hun harde mark, maar ook in het buitenland neemt de populariteit van de Duitse munt toe. Eind vorig jaar circuleerde in het buitenland maar liefst dertig tot veertig procent van de marken, die in baar geld in omloop zijn. Dat kwam neer op een bedrag van 65 tot 90 miljard mark, zo meldt de Duitse Centrale Bank.

Eind 1994 was er bij elkaar 226 miljard mark in omloop. Dat bedrag is de laatste jaren stevig gegroeid. De oorzaak ligt niet in Duitsland, maar komt voort uit de groeiende vraag in het buitenland, aldus de Bundesbank, die alleen schattingen over de buiten Duitsland circulerende marken kunnen geven.

De groei van de buitenlandse vraag dateert uit het begin van de jaren tachtig. De oorzaak ligt vooral in het feit dat de mark in vergelijking met andere munteenheden waardevast is, zoals de Bundesbank het omschrijft. Het Duitse geld wordt in de regel gebruikt voor zakelijke doeleinden, maar ook opgepot.

Volgens de berekeningen van de Bundesbank was iedere Duitser eind 1994 bijna 2800 mark rijk en een huishouden van vier personen dus ongeveer 11.000 mark. Volgens de bank leert de ervaring dat dit onwaarschijnlijk is. Er moet een aanzienlijk deel van de marken in het buitenland circuleren. De grote coupures worden gebruikt om op te potten, de kleinere coupures en munten zijn in het zakelijke verkeer in omloop.

*****

In Peking is de eerste steen gelegd van het trainings- en servicecentrum van de Europese vliegtuigbouwer **Airbus**. De bouw van het 40.000 vierkante meter tellende centrum, waaraan ook China Supplies Corporation (CASC) deelneemt, kost 50 miljoen dollar en moet volgend jaar klaar zijn. Naast het hoofdmagazijn voor reserve-onderdelen in Hamburg beschikt Airbus nu alleen nog over vestigingen in Washington en Singapore.

*****

De privatisering van het Franse staalconcern **Usinor-Sacilor**, wordt een groot succes. Ruim 800.000 particulieren, die voor een aandeel 86 frank (Nf 27,50) moeten betalen, hebben ingeschreven op ruim tweemaal zoveel aandelen als er voor hen beschikbaar waren. Er komen dan ook 47,8 miljoen extra aandelen beschikbaar. Ook de inschrijving voor de institutionele beleggers was ruim tweemaal overtekend.

*****

DAMRAK

Lichte stijging Amsterdamse beurs

AMSTERDAM — De relatief sterke daling van de beursbarometer AEX donderdag, ingegeven door de slechte stemming op de beurs in New York, was een dag later in Amsterdam weer vergeten. Na het sterkere slot van Wall Street donderdagmiddag sloot het Damrak gisteren 0,5 procent hoger. De AEX noteerde een plus van 2,49 punten tot 454,42. Het aflopen van contracten op de optiebeurs zorgde niet voor extra drukte op de handelsvloer.

De Amsterdamse winst van 0,5 procent was in overeenstemming met de andere grote beurzen in Europa. Londen, Parijs en Frankfort wonnen een derde tot eveneens een half procent. De Amsterdamse obligatiemarkt, donderdag nog droevig gestemd, lag er vast bij. Waar de dertigjarige staatslening met expiratie in 2023 de voorgaande dag nog 0,91 punt verloor, klom de index van deze staatslening gisteren een kwartje.

Bij de hoofdfondsen herstelde Polygram zich. De koers klom Nf 3,70 tot Nf 99. Polygram maakt volgende week halfjaarcijfers bekend. Polygram's stiefmoeder Philips haalde Nf 1,50 op tot Nf 78,20. Een groot verlies noteerde VNU, dat Nf 4,40 achteruit ging tot Nf 184, na een forse omzet van 222.000 stukken. Volgens handelaren was een grote verkoper in de markt.

Gist-Brocades leverde Nf 1,60 in op Nf 39,30, na het bericht dat de Amerikaanse Federal Drugs Administration de onderneming fors op de vingers heeft getikt over een verkeerde administratie van de produktie in Delft. "Dat is voor zo'n hoogtechnologisch fonds natuurlijk een uiterst ernstige zaak", aldus een handelaar. "Dat vertaalt zich in de koers."

Een forse min van Nf 2,10 was er voor bierbrouwer Heineken, die sloot op Nf 238,40. Nieuwkomer Vendex topte na enkele aarzelende handelsdagen op een nieuw hoogtepunt van Nf 42,70, een stijging van acht dubbeltjes. Een winst van Nf 1,20 was er voorts voor raambekleder Hunter Douglas (Nf 76).

Op de lokale markt waren beleggers niet te spreken over de winstverbetering van ongeveer één miljoen gulden bij groothandelaar Sligro. De koers zakte Nf 2,50 tot Nf 70. Magazijnbouwer Nedcon won Nf 2,50 op Nf 40. De producent van chipmachine's ASM Lithography blijft verbazen met een koerswinst van Nf 3,80 tot Nf 73,10.

Smit Transformatoren was op de tweede dag dat het fonds weer in de handel was, na alle perikelen over de schadeloosstelling voor beleggingsschade door ABN AMRO, opnieuw gevraagd. Het aandeel won negentig cent op een slot van Nf 27,50. Het beursbestuur maakte gistermiddag overigens bekend de beursintroductie van Smit Trafo, in oktober vorig jaar, 'nog eens te bekijken'.

WALL STREET

NEW YORK	PREV	21-Jul	FRANKFURT	PREV	21-Jul	AMSTERDAM	PREV	21-Jul
DOW JONES	4640	4642	DAX INDEX	2184	2202	EOE	461.90	464.40
AM.EXP.	35.50	35.25	BASF	316.00	317.00	ABN AMRO	60.90	60.20
ATT	53.38	53.38	COMMERZBK	337.00	330.00	AEGON	54.20	55.00
ALZA CORP	23.00	24.13	DAIMLER B.	670.00	684.00	AHOLD	54.40	54.90
AMR CORP	76.00	74.75	DEUTS.BK	66.06	66.20	AKZO	190.10	190.00
APPLE COMP	43.00	43.06	MAN	370.00	379.00	AMEV	88.00	88.60
ARCHER	17.13	17.25	PREUSSAG	436.70	441.00	BOLSWESSANEN	35.00	34.00
BARRICK GOLD	25.88	25.75	SIEMENS	720.80	725.00	DSM	141.20	142.00
CITICORP	60.88	60.13	VW	431.10	435.80	ELSEVIER	19.40	19.60
COASTAL CO	31.13	31.00				GIST BROC.	40.90	39.30
COCA COLA	64.63	64.13	HONG KONG			HAGEMEYER	78.90	80.40
CORNING IN	32.25	31.88	HSI INDEX	9423	9410	HEINEKEN	240.60	238.40
DISNEY	54.38	54.88	CHEUNG KONG	39.80	39.80	HOOGOVENS	66.00	66.20
DUPONT	68.75	70.00	CITIC PACIFIC	20.90	21.00	HUNTER DOUGLAS	74.80	76.00
EAST.KODAK	58.88	58.13	HANGLUNG	12.85	12.80	ING	87.60	87.80
EXXON	73.25	72.88	HSBC	102.00	102.00	KLM	59.90	60.00
FERRO CORP	26.88	26.75				KNP-BT	62.30	62.80
FORD	28.63	28.75	TOKYO			KON. PTT NED.	57.90	57.40
GEN. ELECTRIC	59.50	58.00	NIKKEI DOW	16463	16080	NEDLLOYD	67.30	67.70
GEN. MOTORS	50.13	49.63	BRIDGESTON	1320	1310	NUTRICIA	106.00	106.80
HOMESTAKE	18.63	18.75	CANON	1670	1640	PHILIPS	76.70	78.20
IBM	104.13	103.75	HITACHI	[illegible]	[illegible]	POLYGRAM	95.30	99.00
MC DONALDS	38.25	38.25	HONDA MOT	1400	1410	ROBECO	104.80	105.30
MEAD	60.00	60.38	MAZDA	351	348	ROLINCO	110.30	110.80
MERCK	49.88	49.75	MITSUBISHI HI	701	704	RORENTO	57 30	57.10
MINNES. MINING	60.25	60.38	NIPPON STE	301	306	RODAMCO	47.30	47 10
MOBIL CORP	100.25	100.13	NOMURA SEC	1880	1880	ROYAL DUTCH	190.80	190.80
NOVEN	8.25	8.25	SONY	4740	4720	UNILEVER	206.20	207.70
PFIZER	46.38	46.88	TOYOTA	1830	1800	VAN OMMEREN	51.40	51.20
PHILIP MORRIS	74.88	74.88				VENDEX	41.50	42.70
QUAKER	33.13	32.88	CURRENCIES			VNU	188.40	184.00
TELE-COMMUN.	23.00	23.75	US$/YEN	88.64	88.81	TORONTO		
UNITED AIRLINES	143.38	142.63	US$/DMARK	1.38	1.38	TSE 300	4605	4590
UNC	5.88	6.38	GBP/US$	1.59	1.59	ALCAN	47.63	46.63
UP JOHN	38.13	38.38	US$/NLG	1.55	1.55	BANK OF NS	29.38	29.25
WESTINGHOUSE	13.00	13.00	ECU/US$	1.34	1.34	CANADIAN PACIFIC	24.63	24.38
COMMODITIES			CAN/US$	1.36	1.36	IMPERIAL OIL LTD.	48.25	47.88
GOLD	386.20	386.80				NORANDA	28.00	28.00
SILVER	5.16	5.21				PLACER DOME	36.25	36.00
CRUDE OIL	16.72	16.70				ROYAL BANK	29.88	29.38

Record kwartaalwinst voor Northwest Airlines

ST. PAUL — Northwest Airlines, de Amerikaanse partner van KLM, blijft het zeer voor de wind gaan. In het op 30 juni afgesloten tweede kwartaal boekte het bedrijf een nettowinst van 104,8 miljoen dollar. Dat is de hoogste kwartaalwinst in de geschiedenis van de maatschappij. Het vorige record van 71,3 miljoen dollar werd in het tweede kwartaal van 1994 gehaald.

De netto halfjaarwinst steeg met 19,7 procent van 89,6 miljoen tot 107,4 miljoen dollar. Het bedrijfsresultaat over het tweede kwartaal steeg van 207,8 miljoen naar 247,6 miljoen dollar en over de eerste zes maanden van 328,3 miljoen naar 382,7 miljoen dollar.

De goede resultaten zijn vooral te danken aan omzetverbetering. De omzet steeg met 8,8 procent van 2,1 miljard dollar in het tweede kwartaal van 1994 tot bijna 2,3 miljard dollar. Northwest vervoerde 8,4 procent meer passagiers en vracht, terwijl de capaciteit slechts met twee procent toenam, aldus topman John Dasburg.

De beladingsgraad in juni beliep 77 procent en over het kwartaal genomen 72,4 procent. Daarnaast profiteerde northwest van de gestegen tarieven. Ook Northwest Cargo draait krachtig met een omzet van 189 miljoen dollar, een verbetering van 4,5 procent vergeleken met het tweede kwartaal van 1994.

Volgens Dasburg groeide het verkeer op Memphis, het derde Amerikaanse knooppunt van Northwest, flink. KLM voert sinds eind juni met Northwest vier keer per week een rechtstreekse vlucht vanuit Amsterdam op Memphis uit. Het is de eerste intercontinentale lijndienst op deze Amerikaanse stad. Dasburg heeft verder hoge verwachtingen van de zeven nieuwe diensten op Canada en de non-stopvlucht tussen Detroit en Londen, die onmiddellijk winst opleverde.

Northwest kondigde verder aan dat dit najaar de frequentie van de met KLM uitgevoerde dienst tussen Schiphol en Washington wordt verhoogd van drie naar zeven keer per week. Northwest is voor 25 procent eigendom van KLM, die ook kan bogen op records. Het boekjaar 1994/95 leverde voor de Nederlandse maatschappij een nettowinst van 470 miljoen op.

■ *NEW YORK - Cineast John Leerdam heeft kortgeleden zijn studie aan de Columbia University in New York met succes bekroond. Leerdam studeerde cum laude af als 'Master in Fine Arts' met als specialisatie de productie en regie van films in de ruimste zin van het woord. Op de foto een breedlachende Leerdam met familie.*

Vruchtbaar of niet

Unilever hoopt in 1996 een nieuw hulpmiddel bij **geboorteregeling** op de markt te brengen. Het gaat om een apparaatje waarmee vrouwen kunnen testen of zij vruchtbaar zijn. Zijn ze dit en willen ze niet zwanger worden, dan moeten ze zich van seks onthouden of moet er een condoom worden gebruikt. Het is volgens Unilever een serieus alternatief voor bestaande voorbehoedmiddelen als de pil, het condoom en het spiraaltje.

Op het moment testen 1200 vrouwen in Ierland, Duitsland en Groot-Brittannië een jaar lang het produkt. De proef moet meer duidelijkheid geven over de betrouwbaarheid van het apparaat en antwoord geven op de vraag of het gebruikersvriendelijk is. "Loopt alles naar wens, dan brengen we de test volgend jaar op de markt", zegt een woordvoerder van Unilever.

Het bedrijf is hoopvol gestemd. Wetenschappers hebben volgens het concern sinds 1980 aan het apparaat gewerkt. Het *Unipath Personal Contraceptive System* (UPC-Systeem) is een urinetest die hormoonfluctuaties tijdens de vruchtbaarheidscyclus van de vrouw meet. Kleurt het waarschuwingsvakje rood, dan moet de vrouw wil ze vrijen anticonceptie gebruiken. Bij groen is de kust veilig.

Unilever verwacht dat er veel belangstelling voor het produkt zal zijn, omdat veel vrouwen zich zorgen maken over de hoeveelheid hormonen die zij binnen krijgen als zij langdurig de pil gebruiken.

Het apparaatje is volgens Unilever ook goed te gebruiken voor vrouwen die juist zwanger willen worden. Ook zij kunnen vrij eenvoudig vaststellen wanneer zij vruchtbaar zijn.

Jackson scoort niet met 'History'

Een **tekenfilm-prinses** is er in geslaagd de 'koning van de pop' snel te onttronen: Michael Jackson's nieuwe cd *'History'* moest al na drie weken de eerste plaats op de Amerikaanse hitparades afstaan aan de soundtrack van Disney's *'Pocahontas'*. Volgende week daalt hij al naar plaats vier op de billboards' charts.

Het zit de promotor van de ster, Sony Music Entertainment Group, niet mee. Vorig jaar moest het Japanse concern drie miljard gulden afschrijven op de aankoop van een amerikaanse filmmaatschappij, vorige week verloor het zijn ontevreden Britse ster George Michael en nu lijkt de 50 miljoen gulden kostende reclamecampagne voor History onvoldoende op te leveren.

Er zijn rond een miljoen exemplaren verkocht van de dubbel-cd. Het is het eerste album van Jackson sinds hij in 1993 werd beschuldigd van ontucht met kinderen. Intussen tracht de ster, volgens kenners met zijn huwelijk met Lisa Mary Presley, zijn imago weer op te vijzelen.

Wat voor Sony een diepe teleurstelling is, is voor kenners van de markt nauwelijks een verrassing. Sony's probleem is de ouderdomsfactor, menen zij. Het bedrijf richt zich te veel op megasterren die het hoogtepunt van hun roem al achter zich hebben.

Overlast van riksja's

De zuid-Vietnamese stad **Ho Chi Minh-stad** heeft besloten riksja's uit het centrum te weren. De maatregel is bedoeld om de verkeersproblemen in de snel groeiende stad te verminderen.

Er zijn naar schatting 40.000 fietstaxi's in het voormalige Saigon. De vakbond van de bestuurders van riksja's pleit voor een geleidelijke overgang van traditionele transportmiddelen naar moderne voertuigen. De bond wil dat er nieuwe banen komen en dat gedupeerde riksja-houders financiële compensatie krijgen.

Een riksja-bestuurder verklaarde begrip te hebben voor de maatregel, maar zei ook problemen te verwachten bij het vinden van een andere baan. De meeste mensen die een riksja besturen, zijn laag opgeleid. Bovendien hebben ze geen geld om zelf een bedrijfje te beginnen.

Taxi's zijn in de Vietnamese steden steeds meer te zien, ofschoon veel Vietnamezen ze nog te duur vinden.

Vluchteling bij antilopen

Een vluchteling uit het voormalige **Joegoslavië** heeft een maand illegaal onderdak gevonden bij de antilopen in de dierentuin van Kopenhagen.

De asielzoeker, die eerder verbleef in een opvangcentrum ten noorden van de Deense hoofdstad, gaf kennelijk de voorkeur aan het gezelschap van de vierhoevigen. Hij nestelde zich met enkele bezittingen in een hoekje van de stal van de dieren. "Hij had de muren zelfs versierd met krantenartikelen en foto's", aldus de directeur van de dierentuin.

De man werd ontdekt toen de verzorgers merkten dat de dieren alleen met dwang in hun onderkomen waren te krijgen. Toen zij het hooi onderzochten, troffen ze de slapende man aan. Hij klom 's nachts over het hek van de Zoo en ging overdag de stad in. Om uit de dierentuin te komen, liep hij mee met de vertrekkende bezoekers.

Boze werknemers Vaticaan

Nieuwe **voorschriften** hebben tot protesten geleid van de kant van de 2000 leken die bij het Vaticaan werken. Zij moeten voortaan schriftelijk beloven zich te houden aan de *Moraalleer* van de rooms-katholieke kerk die het gebruik van condooms, echtscheiding en ongehuwd samenwonen afwijst.

De koks, kantoorklerken, drukkers en schoonmaaksters moeten hun *handtekening* zetten onder de voorschriften die per 1 oktober ingaan. Wie weigert, kan zijn biezen pakken. Het document is opgesteld door de pauselijke Commissie voor Vaticaanstad onder voorzitterschap van kardinaal Rosalio José Castillo Lara.

Deze normen hebben in de eerste plaats een opvoedende functie, zei kardinaal Lara in een toelichting. De individuele vrijheden van de werknemers worden volgens hem gerespecteerd. Bovendien moesten de werknemers zich ook al onder de oude voorschriften uit 1969 aan de RK-Moraalleer houden.

"Dat mag dan wel waar zijn", reageerde Alessandro Candi van de vereniging van Vaticaanse lekenwerknemers, "maar toen hoefden we niets te ondertekenen. Door nu je handtekening te zetten, teken je je eigen ontslag als dingen anders lopen dan de kerk wil." Hij heeft inmiddels advocaten opdracht gegeven uit te zoeken of die passage geschrapt kan worden.

Britse pubs hele zondag open

De **Britse pubs** mogen vanaf 6 augustus zondag de hele dag drank verkopen. Ook in de winkels kan men dan voortaan een fles gaan halen. "Wat de *levensgewoonten* van de Britten in de war dreigt te brengen." Sinds het begin van de eeuw moesten de pubs in Groot-Brittannië hun deuren tussen drie en zeven 's middags gesloten houden. Voortaan mogen zij van twaalf tot half elf 's avonds open zijn, aldus het ministerie van Binnenlandse Zaken.

Ook supermarkten en winkels mogen zondag de hele dag alcohol verkopen. De versoepeling van de regeling was maandag al in het parlement goedgekeurd. De regering moest alleen nog de datum vaststellen waarop zij kon ingaan.

De beperkingen werden tijdens de Eerste Wereldoorlog van kracht en hadden nauwelijks meer betrekking op de levensstijl in de jaren negentig, aldus het ministerie.

Naakte David te gewaagd

Een beeld van een naakte man is te gewaagd voor Jeruzalem - zelfs als het gaat om een David van **Michelangelo**. Na felle protesten van orthodoxe joden en moslimburgers heeft de gemeente besloten een kopie van het beroemde David-beeld niet te aanvaarden.

De stad Florence had het geschenk ter waarde van een miljoen gulden toegezegd ter gelegenheid van de viering van het 3000-jarige bestaan van Jeruzalem. Reden voor de afwijzing: De viereneenhalf meter hoge David van Michelangelo is naakt en niet eens voorzien van een vijgeblad.

Maar volgens het dagblad Yedioth Ahronot weten de gevers uit Florence raad. Ze hebben nu een bronzen Davidbeeld aangeboden dat weliswaar tweemaal kleiner is, maar deels gekleed. Het is een kopie van het beroemde beeld van de Renaissancebeeldhouwer *Andrea del Verrocchio* uit Florence. In plaats van Michelangelo's David komt dit bij de Jaffapoort in het oude centrum van Jeruzalem.

Naalden in 'Frans' brood

Onbekenden hebben in **Australië** twee broden van naalden voorzien. De produkten dragen de Franse merknaam *Tres Bon*, maar hebben niets met Frankrijk te maken. De producent - een Australisch bakkersechtpaar van Nederlandse afkomst - zag zich genoodzaakt de broden uit de handel te nemen.

De politie denkt dat het om een protestactie gaat tegen de hervatting van de Franse kernproeven in de Stille Zuidzee. De naalden zijn door de verpakking heen gestoken. De politie heeft iedereen die broden van Tres Bon heeft gekocht, opgeroepen de etenswaar op ongerechtigheden te onderzoeken. ■

Omstreden Hitler-munt

China haalt een serie **herdenkingsmunten** uit de handel die in omloop was gebracht ter herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog. Op een van de munten staat Hitler afgebeeld. Dit heeft de Centrale Bank in Peking bekend gemaakt.

In totaal waren 15.000 sets van zes herdenkingspenningen geslagen met de beeltenissen van Winston Churchill, Franklin Roosevelt, Joseph Stalin, de twee Chinese leiders in de oorlog Mao Zedong en Tsiang Kai-Shek, en Adolf Hitler. De munten, waarvoor veel belangstelling bestond, waren op de markt gebracht door een bedrijf in Hong Kong.

De Hitler-munt wekte verontwaardiging bij Chinese intellectuelen, die zeiden dat die niet hoorde bij een herdenking van het einde van de Tweede Wereldoorlog.

Dat *Tsjang Kai-Shek* op een in China verkrijgbare munt staat afgebeeld was trouwens ook opvallend. Tsjang is de stichter van de in Peking gehate eilandstaat Taiwan.

Ster voor Rita Moreno

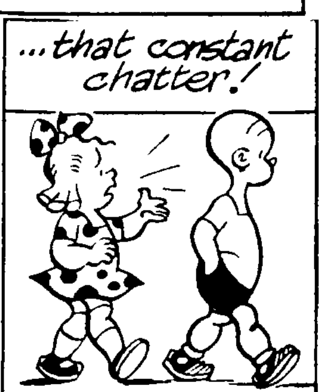
■ *HOLLYWOOD - Topactrice Rita Moreno poseert trots bij haar ster op de Hollywood Walk of Fame. Moreno, onder meer bekend van 'West Side Story', is de enige vrouwelijke actrice die de vier belangrijkste show business onderscheidingen wist te winnen namelijk de Oscar, de Emmy, de Grammy en de Tony.*

HENRY By Dick Hodgins

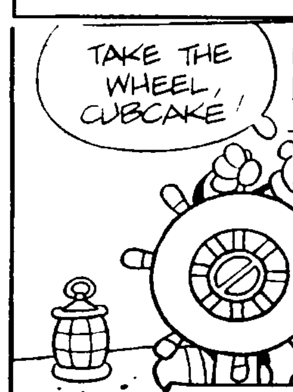

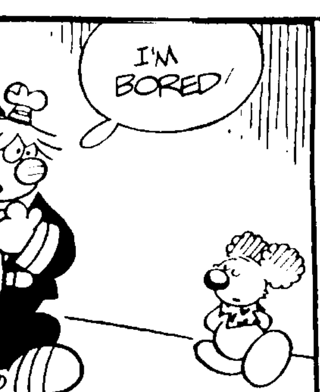

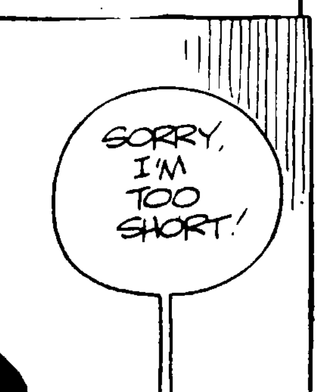

BONER'S ARK By Addison & Frank Johnson

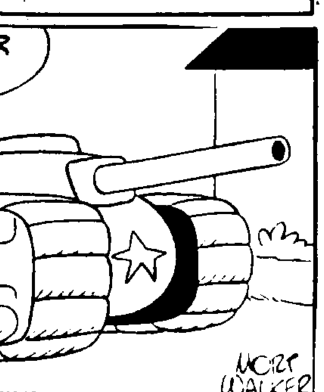

BEETLE BAILEY By Mort Walker

REDEYE By Bill Yates & Mel Casson

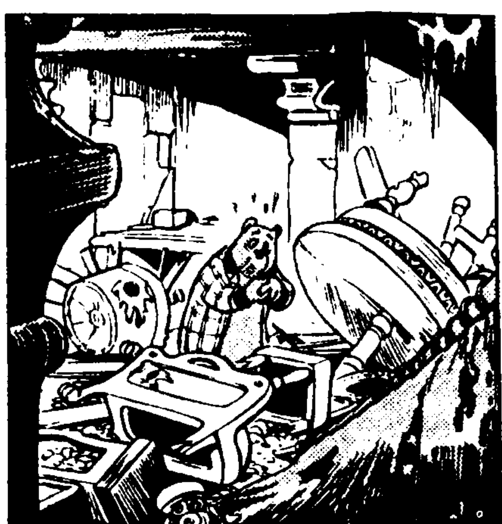

TOM POES EN DE GRAUWE RAZER

Door Marten Toonder

4783 — Professor Prlwytzkofski stuurde het voertuig de buitenweg op, die naar slot Bommelstein leidde en passeerde zodoende de overblijfselen van een oude gevangenis.

Het eens zo hechte gebouw stond thans als een ruïne in de herfstnevels en de inwonende kraaien krasten droevig bij het opvliegen.

"Kijk", sprak de heer Zielknijper, "in dat bouwwerk sloot men vroeger knapen op die monsters waren. Men liet ze daarin duistere cellen verkommeren."

"Gans doeltreffend", zei de professor. "Maar niet wetenschappelijk, naar mijner idee."

"Nee, nietwaar!" riep de ander uit. "Het was vreselijk! Tegenwoordig behandelen we deze gevallen heel wat liefderijker en zindelijker. De tijd dat monsters in ruïnes werden opgesloten, is voorgoed voorbij."

"Het monster heeft van mijn huis een ruïne gemaakt", prevelde heer Ollie. Hij waadde door de wrakstukken van zijn meubilair en luisterde handenwringend naar de krakende en scheurende geluiden die uit het aangrezende vertrek opstegen.

"Hoor nu toch eens aan", klaagde hij. "Joost reinigt mijn studeerkamer. Het is vreselijk! Ik meende dat deze fraaie, kunstzinnige omgeving een mooie invloed op de razer zou hebben. Maar in plaats daarvan heeft de lummel mijn erfstukken tot zijn eigen peil neergehaald. En overal sta ik alleen voor. Neem nu Tom Poes, die liever bij zo'n kraai zit, dan......"

Hij zweeg verblekend, want op de gang naderde opnieuw het weerzinwekkende geroep.

"Krothuis!" kraste een gesmoorde stem. "Doorgeblazen krothuis!"

AGENDA

ARTSEN

VERENIGING VAN TANDARTSEN

dienstdoende arts 22-23 juli van 12.00-13.00 uur: **M. mendeszloibm Jan Noorduynweg 12. Tel. 688198.** Spoedgevallen 682621.

GENEESKUNDIGE DIENST

STADS- EN 2DE DISTRICT OOST

22 juli 1995 vanaf 08.00 uur tot 24 juli 1995 om 07.00 uur:
Dokter Schoop, Sta. Rosaweg 348. Tel. 675951; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; **spoedgevallen 679186 b.g.g. 112, 696266 of 696337.**
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-Tseng, Nassy, Tseng, Ten Holt-Suiters, Braakman, Doran, Guerrero-Bakmeyer, Oleana-Ayubi en Braam)

STADS- EN 2DE DISTRICT WEST

21 juli 1995 vanaf 17.00 uur tot 24 juli 1995 om 07.00 uur:
Dokter Hermelijn, Spreekkamer: Winkelcentrum Jumbo Muizenberg. Tel. 692349; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; **spoedgevallen 604045 b.g.g. 112, 696266 of 696337.**
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Goilo, Roose, Braakman-Bonder, De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage, Pablo, Nivillac, Rosales-Concession en De Vos)

3DE DISTRICT BANDABAO

21 juli 1995 vanaf 17.00 uur tot 24 juli 1995 om 07.00 uur:
Dokter Lucacius, Sentro Mediko Barber. Tel. 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; **spoedgevallen 692483 b.g.g. 112, 696266 of 696337.**
(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucasius en Tweed).

■ **Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in *spoedgevallen* de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!**

WIJKVERPLEGING

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15, tel. 692231/692232; open van 07.00-17.00 uur.
Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16, tel. 649422; open van 08.00-16.00 uur.
Wachtzuster vanaf 20 juli 17.00 uur t/m 28 juli 07.00 uur tel. 681847 of page 310-1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur.
Wachtzuster tel. 649641 of 601760.
Consultatiebureau diabetici: elke wo. van 09.00-11.00 uur. Voor informatie tel. 648077.

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST

zaterdag 22 juli:
Otrobanda: Goede Hoop, Jan Noorduynweg 15. Tel. 682857.
Punda: Sta. Rosa, Sta. Rosaweg 56. Tel. 377679/377650.
zondag 23 juli:
Otrobanda: Groot Piscadera, Jan Noorduynweg z/n (naast Thorax Centrum). Tel. 685022/685023.
Punda: Brievengat, Corrieweg 32. Tel. 379098/379567.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
RCC (nood op zee):	637911
Dierenasiel:	654300
Dierenartsdienst:	614000
Thorax Centrum:	685917
Medisch Centrum Blaauw: (24 uur bereikbaar)	695505 695547
Fundashon Lechi di Mama:	672289 375628 375023

VERLOF BEGRAFENIS (afgifte van 10.00-14.00 uur)

zaterdag 22 juli:
S. Jennie-Kleinmoedig, Angolaweg 76.
zondag 23 juli:
H. Andrade, Schelpwijk Kaya B-9.

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA: zo.: 10.00 uur hoogmis (Ned).
BOCA SAMI (San Michiel): za.: 18.00 uur; zo.: 08.00 uur.
BARBER (H. Joseph): za.: 19.00 uur; zo.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT (O.L. Vrouw van Lourdes): za.: 18.30 uur; zo.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): za.: 18.30 uur; zo.: 09.00 en 11.30 uur.
COROMOTO (O.L. Vrouw van Coromoto): za.: 19.00 uur; zo.: 08.00, 11.00 (Spaans), 17.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): za.: 19.30 uur; zo.: 09.00 en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zo.: 10.00 en 19.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): za.: 19.00 uur; zo.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): za.: 19.00 uur; zo.: 11.00 en 18.00 uur.
LAGOEN (H. Johannes); zo.: 10.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS' (Scherpenheuvel 3): ma. t/m za.: 08.00 uur; zo.: 10.30 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zo.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.

OTROBANDA:
St. Ana (St. Anna, basiliek): zo.: 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia (H. Familie): zo.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (O.L. Vrouw van de Rozenkrans, kathedraal): za.: 19.00 uur; zo.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
STA. MARIA (Maria van altijd durende bijstand): za.: 18.30 uur; zo.: 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
STA. ROSA (Santa Rosa de Lima): za.: 18.30 uur; zo.: 07.30. 09.00 en 18.30 uur.
SERU FORTUNA (San Martines de Porres): za.: 18.30 uur; zo.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (St. Franciscus): zo.: 17.00 uur.
SOTO (St. Antonius): za.: 19.00 uur; zo.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): za.: 07.00 en 19.00 uur; zo.: 08.00, 10.00 (charismatica), 18.00 en 19.00 uur (Ned).
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): za.: 18.00 uur; zo.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA CORA (H. Geest): zo.: 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): za.: 19.00 uur; zo.: 08.30 uur.
WILLIBRORDUS (St. Willibrordus): za.: 19.00 uur; zo.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): za.: 18.30 uur; zo.: 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): za.: 18.30 uur; zo.: 08.30 en 17.30 uur.

VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE VAN CURAÇAO

Ebenezer Church (Oranjestraat 111): 09.30 uur ds. P. v/d Waal.
Fortkerk (Fort Amsterdam): 09.30 uur de heer J. van Eenennaam.
Emmakerk (Barentslaan 11): 09.30 uur mevr. M. Holland.

GEREFORMEERDE KERK

Groot Kwartier (Arowakenweg 28): 08.30 uur kerkdienst (Ned.); 10.15 uur kerkdienst (Pap.); 16.30 uur kerkdienst (Ned.).
Muizenberg)Skol basiko Muizenberg/St. Jacob): 10.00 uur kerkdienst (Pap).
Santa Rosa (Marakaweg 1): 10.00 uur kerkdienst (Pap.); 19.00 uur samenkomst (zang, gebed, bijbelstudie, Pap.).

METHODIST CHURCH

Barrett Memorial (Abraham de Veerstraat): 10.00 uur Browne (*Holy Baptism.*
Carey Buena Vista): 08.00 uur Browne (*Holy Baptism*
Epworth (Essoweg): 08.00 uur Brodie; 18.00 uur L. Martis.

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE YUBIA BENDITA

zo. 10.00 uur dienst (tevens crèche en zondagsschool) - Weg naar Bullenbaai z/n (Tel. 681922).

WEGA di number Kòrsou

1448 0097 5923

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK

zo. 10.30 uur - Kaya G Mahuma 439.

GEMEENTE HESU KRISTU E KONTESTA (Rev. Gilberto Bakhuis)

zo. 10.00 uur - Sentro Pro Arte.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE

MORAVIAN CHURCH
Goeroeboeroeweg (Mundo Nobo): za. 19.00 uur zangdienst; zo. 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold kleuterschool (Suffisant): zo. 18.00 uur dienst (Pap).

Russische stembus:

Doemapraeses leidt linkse coalitie

MOSKOU - Voorzitter Iwan Rybkin van het Russische parlement voert bij de parlementsverkiezingen van december een linkse coalitie aan.
Hij zei vrijdag dat zijn groepering nauw met de communistisch georiënteerde Boerenpartij en andere agrarische bewegingen zal samenwerken. Tot de coalitie zouden volgens Rybkin al vijftig partijen en groeperingen behoren, die de industrie, de vakbonden en de regio's vertegenwoordigen. Een vooraanstaand lid van het blok is de voormalige onderminister van Defensie, Boris Gromow, die wegens kritiek op de oorlog in Tsjetsjenië werd ontslagen. ■

- JAARGANG 112 NR 169

...iid brengt ...oor in gevang

langs de agenten te werken, maar zag al gauw het nutteloze van haar strubbelingen in. Zij werd overgebracht naar een politiecel te Barber in afwachting van haar uitzetting.

De politie werd getipt door familieden van de 47-jarige bruidegom. De man is een bekende visser en zeer populair onder zijn collega's te Caracasbaai. Enig minpunt is dat hij vaak iets te diep in het glaasje kijkt. Volgens de familie werd de visser gebruikt door de Dominicaanse, die er slechts op uit was om haar verblijf op Curaçao te legaliseren.

De familie had vernomen dat de vrouw al een tijdlang samenwoont met een andere man en zelfs doen geruchten de ronde dat zij zwanger van hem zou zijn. De vrouw ontmoette enige tijd geleden de visser en wist hem in een recordtempo zover te krijgen om met het huwelijk in te stemmen. De Vreemdelingendienst stak er gisteren echter een stokje voor. De droomweek werd een nachtmerrie.

...ncert in Israël

TV

TeleCuraçao | TDS

SATURDAY EVENING — JULY 22, 1995

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
8 TELE CURACAO	**(7.12) Summer Swith**		**Telenotisia**	**Caribbean Story**	**Wega di Number Kòrsou (9.05) Cocktail Turístiko**		**Estreno: Crimes of Passion**			
71 TBN	James Kennedy		In Touch		Hour of Power (CC)		Carman	Ricky Skaggs	Pat Boone	John Jacobs
73 A&E	**Home Again** How to build a chimney; Vermont wood stove factory.	**Home Again** Victorian design elements for the house's exterior.	**Movie** ★★★ "Once Upon a Time in America" (1984, Drama) Robert De Niro, James Woods, Tuesday Weld. Sergio Leone's portrait of the friendships, loyalties and betrayals among Jewish gangsters in the 1920s and '30s.						**Evening at the Improv** Host: Marilu Henner. Comics: Bobby Kelton, Judy Toll, Michael O'Rourke, Robbie Printz and John Kassir. (R)	
75 CBS	**Sirens** "Guns, Bombs and Fantasies" A student from Jessie's high-school alma mater is shot to death; the bomb squad responds to a telephoned threat in Zone 7. (R) ∩ (CC)		**Dr. Quinn, Medicine Woman** "Cooper vs. Quinn" The arrival of Colleen and Brian's natural father puts a crimp in the adoption plans of Dr. Mike and Sully. (R) ∩ (CC)				**Walker, Texas Ranger** "Blue Movies" A well-respected businessman's secrets come to light and Walker must find the one witness who can prove the man's alleged crimes. (R) ∩ (CC)		**News**	**Andy Griffith** Sam is urged by Andy and his other Mayberry neighbors to run for city council.
77 ABC	**News**	**Views** Headache treatments; organic produce; Buehler Challenger and Science Center.	**Last Days of Russell** ∩ (CC)	**Bringing Up Jack** ∩ (CC)	**Movie** ★★ "The Adventures of Huck Finn" (1993, Adventure) Elijah Wood, Courtney B. Vance, Robbie Coltrane. Based on Mark Twain's novel. A young boy and a runaway slave find friendship and adventure rafting on the Mississippi. ∩ (CC)				**News**	**Movie** ★★★ "Fort Apache, the Bronx" (1981, Drama) Paul Newman, Ed Asner, Ken Wahl.
79 CNN	**Pinnacle** (R)	**Travel Guide** (R)	**Global View**	**World Business This Week**	**Style**	**Science and Technology Week** (CC)	**Larry King Weekend**		**Both Sides**	**Evans & Novak**
81 ESPN	**PGA Golf** British Open Championship -- Third Round. From the Royal and Ancient Golf Club of St. Andrews, Scotland. (R)						**Track and Field** Golden Four Series -- Bislett Games. From Oslo, Norway. (Taped)			**Sportscenter** International Edition. (R)
83 CINE	**(6:15) Pelicula** ★★ "Adorable Criatura 2" (1991) John Ritter. Un chico travieso encuentra a un compañero de juego igualmente picaro cuando va de vacaciones con su padre.		**Pelicula** ★★½ "Propuesta Indecorosa" (1993, Drama) Robert Redford, Demi Moore, Woody Harrelson. Un millonario solitario se encapricha con una mujer casada y ofrece un millon de dolares para pasar la noche con ella.				**Pelicula** ★★ "Una Pesadilla de Amor" (1991, Drama) Kevin Anderson, Pamela Gidley, Kim Novak. Los planes de un arquitecto de construir un mall son complicados por un asesinato de 30 años sin resolvar.			
85 NBC	**Paid Program**	**Paid Program**	**Movie** ★★★½ "How the West Was Won" (1962, Western) George Peppard, Debbie Reynolds, Carroll Baker. The history of 19th-century Western expansion, as seen through the lives of three generations of a pioneer family. ∩ (CC)						**News** (CC)	**Saturday Night Live** Host: Paul Reiser. Music guest: Annie Lennox. (R) ∩ (CC)
87 TOON	**2 Stupid Dogs**	**Misadventures of Ed Grimley**	**Moxy**	**Scooby Doo Where Are You!**	**Flintstones** (CC)	**Jetsons**	**Bugs & Daffy**		**2 Stupid Dogs**	**2 Stupid Dogs**
89 TBS	**(:05) Major League Baseball** San Diego Padres at Atlanta Braves. From Atlanta-Fulton County Stadium. (Live) (CC)						**(:05) Movie** ★★½ "Blame It on the Bellboy" (1992, Comedy) Dudley Moore, Bryan Brown, Richard Griffiths. Time Approximate. Three cases of mistaken identity embroil three hotel visitors in an escalating series of misadventures.			
91 LIFE	**(6:00) Movie** ★★ "Grave Secrets: The Legacy of Hilltop Drive" (1992, Horror) Patty Duke. New home-owner happiness turns to fear when a series of strange events point to the supernatural.		**Movie** "Dancing in the Dark" (1995, Drama) Victoria Principal, Nicholas Campbell, Robert Vaughn. A troubled woman's nightmare deepens when her husband commits her to a brutal psychiatric institution. (CC)				**Designing Women** ∩ (CC)	**Designing Women** "How Great Thou Art" ∩ (CC)	**Intimate Portrait** The life of Rose, the Kennedy family matriarch. (R)	
93 TNT	**Alfred Hitchcock Presents** "The Method Actor"	**Alfred Hitchcock Presents** "The Gloating Place"	**Pelicula** ★★★½ "Buffalo Bill and the Indians" (1976, Oeste) Paul Newman, Burt Lancaster, Joel Grey. El show del Viejo Oeste de Buffalo Bill emplea a una estrella nueva, Sitting Bull, el indio que vencio a Custer.				**Pelicula** ★½ "Solarbabies" (1986, Ciencia ficcion) Richard Jordan, Jami Gertz, Jason Patric. En un futuro árido, un grupo de huérfanos participan en la batalla buscando una fuente misteriosa de energía.			
95 SUR	**Que Vacilon**		**Taller San Miguel**	**El Show de Luisito y Anthony**	**Risas y Salsa**		**Vivo Con Un Fantasma**		**Todos a la Cama**	**Dejémonos de Vainas**
97 PPV	**Movie** ★★½ "Speechless" (1994, Comedy) Michael Keaton, Geena Davis, Christopher Reeve. Two speechwriters find their budding relationship complicated by their work for opposing political candidates. ∩ 'PG-13' (CC)				**Movie** ★★★ "Junior" (1994, Comedy) Arnold Schwarzenegger, Danny DeVito, Emma Thompson. The boundaries of nature and science are tested when a fertility researcher becomes the world's first pregnant man. ∩ 'PG-13' (CC)				**Movie** ★★★½ "Little Women" (1994, Drama) Winona Ryder. Louisa May Alcott's classic story of the lives, loves and triumphs of four sisters in Civil War-era New England. ∩ 'PG' (CC)	

SUNDAY EVENING — JULY 23, 1995

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
8 TELE CURACAO	**Touched by an Angel**		**Telenotisia**	**Shete Dia**	**Uitreiking Premio Aktividat**		**Sunday Night Movie: Whatever Happened**			
71 TBN	E.V. Hill	Jack Hayford		Eddie Long	Kenneth Copeland		Praise the Lord			
73 A&E	**Ancient Mysteries** "The Loch Ness Monster" A 1934 newspaper photograph of the Loch Ness Monster is proven fraudulent in 1994. (R)		**Investigative Reports** "Naked News" "The Anchor" The superstar anchor system lures newscasters with salaries up to $8 million. Featuring an interview with Barbara Walters. (CC)		**Investigative Reports** "Naked News" "The Tycoon" Founder Ted Turner talks about how CNN has handled the O.J. Simpson Trial and other news of the day. (CC)		**Investigative Reports** "Naked News" "Talk Radio" Rush Limbaugh, G. Gordon Liddy, Pat Buchanan and other talk show hosts rule the airwaves and have the power to influence millions.		**Investigative Reports** "Naked News" "The Tabloid" Struggling to stay viable, in a typical week the New York Daily News must deal with a wide variety of headline-making stories. (CC)	
75 CBS	**60 Minutes** ∩ (CC)		**Murder, She Wrote** "Scent of Murder" The pervasive stench of death looms over Jessica and Seth's visit to his cousin's South Carolina plantation. (R) ∩ (CC)		**Movie** ★★★ "Misery" (1990, Suspense) (PA) James Caan, Kathy Bates, Richard Farnsworth. Based on Stephen King's best seller about a novelist held hostage by his psychotic "number-one fan." Bates won a Best Actress Oscar. ∩ (CC)				**News**	**Andy Griffith** A stranger disrupts the lives of Mayberryites because he knows everyone's name and business.
77 ABC	**America's Funniest Home Videos** (R) ∩ (CC)	**America's Funniest Home Videos** (R) ∩ (CC)	**Lois & Clark: The New Adventures of Superman** "The Phoenix" Lex Luthor returns from the grave to win back Lois Lane and exact revenge on Superman. (R) ∩ (CC)		**Movie** ★★ "Fire Birds" (1990, Adventure) Nicolas Cage, Tommy Lee Jones, Sean Young. An Army helicopter pilot undergoes rigorous training for a confrontation with South American drug dealers. ∩ (CC)				**News**	**(:35) Movie** ★★ "Loverboy" (1989, Comedy) Patrick Dempsey, Kate Jackson, Robert Ginty.
79 CNN	**(6:30) Late Edition**	**Showbiz This Weekend** (R)	**World Business This Week**	**Global View**	**World Business This Week** (R)	**Travel Guide** (R)	**CNN Presents**		**World News**	**Showbiz This Weekend** (R)
81 ESPN	**Sportscenter** International Edition.	**PGA Golf** British Open Championship -- Final Round. From the Royal and Ancient Golf Club of St. Andrews, Scotland. (R)						**Major League Baseball** Baltimore Orioles at Kansas City Royals. From Kauffman Stadium. (Tape Delay)		
83 CINE	**(6:00) Pelicula** ★★ "Mundo Cool" (1992) Kim Basinger, Gabriel Byrne. Una caricatura seductiva tienta a su creador a su mundo animado en un intento extraño de hacerse humana.		**Pelicula** ★★ "Señal de Alerta" (1985, Suspenso) Sam Waterston, Kathleen Quinlan, Yaphet Kotto. Unos científicos se convierten en homicidas cuando un experimento para crear un arma de gérmenes fracasa.			**(:40) Pelicula** ★★ "Viento Escarlata" (1991, Suspenso) Lisa Hartman, Philip Casnoff, Deanna Lund. Una mujer maltratada se convierte en una asesina cuando un psicologo le aconseja resistir los abusos de su esposo.			**(:15) Pelicula** ★★ "Fuegos Internos" (1991, Drama) Jimmy Smits. Un cubano intenta reconciliar sus diferencias con su familia en Miami después de ocho años encarcelado por Castro.	
85 NBC	**Lost Civilizations** "Rome: The Ultimate Empire" Examines the glory of Rome at the height of its power, how the Romans conquered the Western world and the empire's eventual collapse. ∩ (CC)		**Seaquest DSV** "Sympathy for the Deep" The crew searches for a renegade psychologist responsible for causing the people of an undersea colony to become deranged and commit acts of violence. (R) ∩ (CC)		**Movie** ★★½ "The Substitute Wife" (1994, Western) Farrah Fawcett, Lea Thompson, Peter Weller. A prostitute must learn the ways of hearth and home when a dying frontierswoman asks her to take care of her family. ∩ (CC)				**News** (CC)	**(:35) Paid Program**
87 TOON	**(:10) Yogi's First Christmas** Hoping to ensure a happy Christmas for Mrs. Trockmorton, Huck and the gang awaken Yogi Bear out of his winter sleep to help in their preparations. (R)					**Jonny Quest**	**Space Ghost: Coast to Coast Christmas**		**Flintstones Christmas** (R)	
89 TBS	**Movie** ★★ "10 to Midnight" (1983, Suspense) Charles Bronson, Lisa Eilbacher, Gene Davis. A veteran cop is forced to go outside the law when a deranged killer escapes punishment through a legal loophole.				**National Geographic Explorer** The effects of catastrophes caused by tornadoes, hurricanes, floods and earthquakes; animals' ability to interact successfully with other animals. (CC)				**Network Earth** "Skin Tribes" The art of tattooing. (Part 1 of 2)	**Paid Program**
91 LIFE	**(6:00) Movie** ★★★★ "When Harry Met Sally" (1989) Billy Crystal. Rob Reiner's portrait of a couple whose growing attraction toward each other threatens to disrupt their friendship.		**Movie** ★★½ "The Lost Honor of Kathryn Beck" (1984, Drama) Marlo Thomas, Kris Kristofferson, George Dzundza. A woman becomes caught up in a relentless campaign by the police and press to locate the man she loves.				**Commish** "Do You See What I See?" Tony works the graveyard shift to prove a point to a cop caught sleeping on duty; a serial rapist in a Santa Claus mask terrorizes Eastbridge. ∩ (CC)		**Barbara Walters: Interviews of a Lifetime Classic** interviews with actors Mel Gibson and Suzanne Somers. (R) (CC)	
93 TNT	**Alfred Hitchcock Presents** "A Very Happy Ending"	**Alfred Hitchcock Presents**	**Pelicula** ★★½ "The House on Garibaldi Street" (1979, Misterio) Topol, Martin Balsam, Janet Suzman. La historia de la búsqueda del fugitivo de guerra Adolf Eichmann, y el hombre que lo capturo.				**Pelicula** "Ladron de Niños" Marcello Mastroiannni, Angela Molina, Michel Piccoli. Un coronel que da refugio a niños desamparados, decide regresar a su patria después de sufrir varias desagracias personales.			
95 SUR	**Risas y Salsa**		**Uno Más Uno**		**Panorama**				**Peor es Nada**	
97 PPV	**World Wrestling Federation Wrestling In Your House.** July 23, 1995: the World Wrestling Federation's new stars battle in the ring. (Live)				**World Wrestling Federation Wrestling In Your House.** July 23, 1995: the World Wrestling Federation's new stars battle in the ring.				**Movie** ★★½ "Speechless" (1994) Michael Keaton. Two speechwriters find their budding relationship complicated by their work for opposing political candidates. ∩ 'PG-13' (CC)	

TDS / TELECURACAO

**TV DISTRIBUTION
CURACAO TALKS
JULY 23, 1995 - JULY 29, 1995**

SUNDAY JULY 23, 1995

8:00 A.M. 77 **ABC Good Morning America/Sunday** (CC)
85 **NBC Today** Scheduled: singer Cyndi Lauper. ∩ (CC)
9:00 A.M. 75 **CBS Sunday Morning** Scheduled: struggle of Oklahoma City residents to recover from the bombing; jazz drummer T.S. Monk; unveiling of the Korean War Memorial in Washington. (CC)
79 **CNN Larry King Weekend** (R)
5:30 P.M. 79 **CNN Pinnacle**
6:00 P.M. 79 **CNN Evans & Novak**
10:00 P.M. 87 **TOON Space Ghost: Coast to Coast Christmas**
4:00 A.M. 95 **SUR Agua Dulce**
4:30 A.M. 77 **ABC Oprah Winfrey** Scheduled: Children talk about what makes them happy. (CC)

MONDAY JULY 24, 1995

7:00 A.M. 75 **CBS This Morning** Scheduled: music group Hootie & the Blowfish; finding the right therapist; Colorado Springs Olympic Festival celebrating 100 years of the games. Rebroadcast: "Hey Harry, Do My Job!" (Part 1 of 4). (CC)
77 **ABC Good Morning America** Scheduled: top 10 cities for young people; violinist Vanessa May. (CC)
85 **NBC Today** Scheduled: getting a sunless tan; "Black, White and Angry" (Part 1 of 5) -- how people are different. ∩ (CC)
7:30 A.M. 79 **CNN Crossfire** (R)
8:00 A.M. 91 **LIFE What Every Baby Knows** Follows a family through pregnancy to the birth of their twins. (R)
9:00 A.M. 75 **CBS Maury Povich** Scheduled: A teen battles her mother for custody of her infant. (CC)
77 **ABC Live -- Regis & Kathie Lee** Scheduled: dessert contest.
79 **CNN Larry King Live**
85 **NBC Montel Williams** Scheduled: a family in turmoil after a woman's husband left her for her aunt. (Part 1 of 2)
10:00 A.M. 77 **ABC Rolonda** Scheduled: Couples try to establish solid relationships despite third parties' attempts to interfere.
85 **NBC Leeza** Scheduled: avoiding scams when traveling or buying cosmetics. ∩
11:00 A.M. 77 **ABC Mike & Maty** Scheduled: a Habitat for Humanity project in Los Angeles; former President Jimmy Carter; actors Deezer D. and Ellen Crawford ("ER"). (CC)
85 **NBC Donahue** ∩ (CC)
91 **LIFE Biggers and Summers**
3:00 P.M. 79 **CNN Larry King Live** (R)
85 **NBC Rolonda** Scheduled: Couples try to establish solid relationships despite third parties' attempts to interfere.
4:00 P.M. 77 **ABC Oprah Winfrey** Scheduled: actress Julia Roberts. (CC)
10:00 P.M. 95 **SUR Jaime Bayly en Vivo**
11:35 P.M. 75 **CBS Late Show** Scheduled: actor Kevin Costner, singer Sinead O'Connor, comic Anthony Clark. ∩ (CC)
85 **NBC Tonight Show** Scheduled: actor Doug E. Doug, fitness expert Richard Simmons, singer Alison Krauss. ∩ (CC)
12:37 A.M. 85 **NBC Late Night** Scheduled: actor Eric Bogosian, music guest Jennifer Trynin. ∩ (CC)
1:36 A.M. 85 **NBC Later** ∩ (CC)
1:37 A.M. 75 **CBS Late Late Show** Scheduled: comic Garry Shandling. ∩ (CC)
4:30 A.M. 77 **ABC Oprah Winfrey** Scheduled: actress Julia Roberts. (CC)

ZATERDAG 22 JULI 1995

**1.30 P.M. Uitzending Major League Baseball
4.30 P.M. Little Koala
4.55 P.M. Vakantie
5.53 P.M. Cisco Kid
6.23 P.M. Special: Hidden Men**

ZONDAG 23 JULI 1995

**9.00 A.M. Sala di Konsierto
10.00 A.M. Sena di Señor
10.45 A.M. 48 Hrs.
11.30 A.M. Casper and Friends
12.00 A.M. Guia di Deporte
12.30 A.M. Djadumingu Deportivo
3.00 P.M. Matinee
4.00 P.M. TeleCuraçao Special
6.00 P.M. Wega di Number Kòrsou
6.03 P.M. Much'i Ben**

■ *NEW YORK - Cineast John Leerdam heeft kortgeleden zijn studie aan de Columbia University in New*

Unilever hoopt in 1996 een nieuw hulpmiddel bij **geboorteregeling** op de markt te brengen. Het gaat om een apparaatje waarmee vrouwen kunnen testen of zij vruchtbaar zijn. Zijn ze dit en willen ze niet zwanger worden, dan moeten ze zich van seks onthouden of moet er een condoom worden gebruikt. Het is volgens Unilever een serieus alternatief voor bestaande voorbehoedmiddelen als de pil, het condoom en het spiraaltje.

Op het moment testen 1200 vrouwen in Ierland, Duitsland en Groot-Brittannië een jaar lang het pro-

Jackson sc
'His

Een **tekenfilm-prinses** is